

Möte med DET

av

Sain Sucha

Möte med DET

av

Sain Sucha

Noveller

Svensk tolkning

av

Ylva Hildeman, Görel Hildeman & Sain Sucha

Vudya Kitaban Förlag

Box 6099

192 06 Sollentuna, Sweden

vudya@vudya.se

www.vudya.se

© Sain Sucha 2020

E-book formatting Vudya Kitaban, Sollentuna

ISBN: 978-91-96620-56-1

9 789186 620561

**You have received this book with a new option –
pay only if you like the book.**

The price of the book is

Sek 55

Euro 5

\$ 6

£ 4

Payment in Sweden

Bank: Handelsbanken

Account: VKF

Clearing number: 6180 Account number: 470473908 or

Bankgiro: 764-1699

In Europe

IBAN: SE76 6000 0000 004 7047 3908

BIC/National bank-ID: HANDSESS

Elsewhere in the world:

IBAN or BIC + Clearing number + Account nr

BIC/National bank-ID: HANDSESS + 6180 +

470473908

INNEHÅLL

1	ANDRA SIDAN	1
2	ROMEO	36
3	MILJONTALS HÄNDER	62
4	MINNET	93
5	FÖR SISTA GÅNGEN	126
6	ENDAST EN, MEN ...	161
7	DEN HÄRLIGA SAFTEN	206

FÖRORD

Denna bok innehåller sju noveller. Novellerna är skrivna som trilogier: samtal som äger rum mellan berättaren, de personer som är direkt eller indirekt inblandade, och DET.

Vem, eller vad, är DET?

Samtidigt som en konversation försiggår mellan två eller flera personer uppstår en mångtydighet. En dialog utvecklas alltid – den hörbara dialogen som äger rum mellan dem som talar direkt med varandra, där ord och meningar uttalas och deras uppenbara, accepterade betydelser utväxlas; och den tysta konversationen som löper parallellt med den hörbara, i vilken var och en försöker begripa samtalets kärna, och där dolda betydelser söks förutom de uppenbara. Det väsen som man för detta tysta samtal med har jag givit identiteten DET.

Med andra ord, DET uppstår alltid när någon invecklad dialog äger rum mellan två eller fler individer, eller när en person håller monolog.

DET kan representera vad som helst – ett

abstrakt väsen, en verklig person, en känsla. Det finns två attribut som är grundläggande hos DET – DET ljuger aldrig, och DET är allestädes närvarande. Dock är vi ofta omedvetna om dess närvaro, eller också erkänner vi den inte även om vi känner den.

De sju DET som behandlas i dessa berättelser är: Döden, Längtan, Frukten, Minnet, Lustan, Han och Livet.

De sju DET som omnämnts ovan är allmängiltiga ämnen; därför har jag valt att skriva dem som självständiga berättelser för läsare på respektive språk, med förhoppningen att de kan identifiera sig direkt med människorna, atmosfären och känslorna som framställs i dem.

Versionen på engelska är min egna komposition, men jag har fått hjälp med överföringen till svenska genom samarbetet med Görel och Ylva Hildeman. Mestadels har vi varit vänliga mot varandra i tolkningsarbetet; men om några grava oegentligheter förekommer, så beror de på att jag

har insisterat, medan damerna har hjort sitt bästa för att förbättra min framställning.

Jag ser fram emot läsarens kritik, och tar tacksamt emot alla eventuella kommentarer om boken.

Sain Sucha

Sollentuna den 30 juni 1988

Sollentuna den 10 december, 2020

ANDRA SIDAN

Den äldre kvinnan var minst nittio. Hon såg bräcklig ut, men hon stödde sig inte särskilt mycket på käppen, och inte heller tycktes hon behöva hjälp från den unga kvinna som följde henne. Hon studerade mig noggrant med sina rynkiga, men klara ögon och sade: ”Det är en lång resa, tur och retur. När vi kommer dit vill jag att du ska vänta medan jag är borta.”

Alla resor var långa vid hennes ålder, och jag hoppades verkligen att det inte var *resan* hon menade. Sedan ekade orden *tur och retur* i huvudet på mig; men bara för att vara på den säkra sidan frågade jag: ”Återvänder ni båda två eller bara den en av er?”

Vad jag i själva verket ville säga var” ... eller bara den unga damen?” Men jag avhöll mig.

”Båda,” sade hon med ett tonfall som åtföljdes av ett sardoniskt leende, som om hon förväntade sig att jag skulle bli sårad.

Jag var lättad.

Den gamla damen upptog sätet bredvid mig, medan den yngre satt bakom oss.

”Det är ungefär åtta mil härifrån, åt Norrtäljehållet Jag ska hälsa på min storebror. Han tycker inte om långrandiga besök, så jag stannar bara en timme. Du får betalt med färdtjänstkuponger när vi kommer dit. Sedan ska du vänta, men inget språng på taxametern under väntetiden! Jag tänker inte låta samhället betala för min lyx. Och sedan ska vi återvända.”

Hon måste ha dragit den slutsatsen att jag stod utanför samhället, annars hade hon inte haft något att invända mot att samhället betalade en av sina egna medlemmar; dessutom undrade jag om samhället hade det sämre än en taxichaufför och jag var just på väg att kasta in en brandfackla för att få igång en livlig diskussion, men vid närmare eftertanke insåg jag att jag inte skulle få någon annan passagerare i det området- de hade egen lokaltaxi. I stället för att köra åtta mil tom var det naturligtvis mycket bättre att vänta en timme och sedan stå till tjänst för damerna. Vidare

fanns det en möjlighet att jag skulle få se storebror till den där nittioåriga *lillasystern* som satt bredvid mig till höger. Jag gillade gamla excentriker över nittio.

Jag visade henne tänderna och lät ansiktsmusklerna spela upp ett leende.

”Medan jag är borta ska Anita hålla dig sällskap. Min bror tycker inte om unga människor heller, inte ens sin systers barnbarn.” Erfarenheten måste ha lärt henne att inte ta några risker i livet genom att ställa frågor, så hon höll kommunikationen till renodlade tillkännagivanden.

Mina ögon snuddade vid Anita i backspegeln och fångade hennes blick en sekund. Jag önskade att hennes mormors bror skulle ändra sig för en gångs skull och hålla kvar sin syster mycket längre hos sig. Med Anita i sällskap hade jag ingenting emot att vänta längre, inte ens utan att få betalt. Kanske hade den gamla damen rätt i sin försäkran att samhället inte borde tas i anspråk för vår lyx.

Jag såg på vägen framför mig och iakttog

föraktfullt de andra bilarna som orsakade att min väntan med Anita efter de åtta milen skulle fördröjas; och jag försökte koncentrera mig på att köra.

Av någon underlig anledning kände jag en kall kår på väg upp för ryggraden. Det var juni månad, solen hade stekt staden sedan sin uppgång, taxins sidorutor var helt nerdragna, ventilationsfläkten snurrade för fullt; ändå frös jag. Ett ögonkast på fornminnet till höger om mig gav mig intrycket att hon hade ett möte med några väninnor inuti sin skalle. Ett välvilligt leende klibbade fast vid hennes ansikte.

”Jag tycker om att resa sådana här dagar”, mumlade hon till en av dem.

”Jag tycker om att resa sådana här dagar”. Hon sade det igen, men denna gång vändes hennes ansikte mot mig.

Plötsligt förstod jag att även det första yttrandet hade varit riktat till mig.

”Ja, är det inte härligt?” Jag valde ett standard-svar ur min samling och funderade samtidigt på

hur en kombination av samtidiga svettningar och frossbrytningar kan beskrivas som *härliga* i positiv mening – malaria var en känd sjukdom som framkallar ett sådant tillstånd. Jag hade inte varit i tropikerna på årtal, och kärleksbett av passionerade kvinnor skulle inte överföra parasiten, utan endast bett av blodsugande honor av myggarten *Anopheles*. Denna speciella typ av honor trivdes inte i det här landet.

Stadstrafiken hade hamnat långt bakom oss, och vi rusade fram på landsvägen. För att kunna köra om lastbilen framför var jag tvungen att byta fil. Jag tittade snabbt i spegeln. Inget fordon följde oss. Jag såg på vägen igen. På landsvägen var sikten klar, ändå störde två svarta fläckar panoramat framför. Jag koncentrerade mig. Fläckarna hörde inte till landskapet utanför vindrutan, utan till visionen inne i mitt huvud. Fläckarna svedde. Med tvekan försökte jag spåra deras ursprung. Minnet fick mig att sakta höja blicken mot backspegeln, och jag såg på henne. Hon satt lugnt

i baksätet, för- sjunken i tankar, men hennes två ögon stirrade på mig genom den där spegeln. Två stora, blåa, känslökalla ögon som framkallade svarta fläckar på min hjärna. Jag ryckte till, och försökte skaka av mig den där känslan. Gumman lade märke till mitt obehag.

”Måste vara svårt att köra hela dagen i stan i den här hettan.” Hon kom med ännu ett påstående.

Det är alltid skönt att komma ut på landet, särskilt när det är så lummigt och grönt”, svarade jag henne i alla fall.

”Hur länge har du kört taxi?”

”Ungefär sex år.”

”Tycker du om det?”

Hon kunde fråga också, men bara när den andra partens beslutsfattande var irrelevant för hennes syfte.

”Det är ett krävande arbete, men det är inget tråkigt jobb.” Ännu ett av mina standardsvar.

Jag mötte en ström av långsamtgående bilar, och det tog flera minuter innan jag lyckades befria mig från dem och återvann min egen jämna rytm.

”Hon är inte vidare pratsam”, tillkännagav den gamla kvinnan efter en stund.

”Jag trodde ni skulle besöka er bror?”

”Nej, inte han; jag menade Anita.”

Det var en fantastisk vana Anita hade. Jag kunde tänka ut många andra sätt att trötta den munnen än bara genom tal.

”Varför inte?” En onödig fråga undslapp mig.

”Hon har förändrats. Förra året försökte hon begå självmord.”

”Verkligen?” Den andra följdriktiga, dumma frågan.

Hon nickade så silverlockarna skakade.

”Tog tabletter. Livet är inte lätt för ungdomar längre.”

”Hade ni det lätt i er ungdom?” Jag längtade desperat efter att fylla munnen med tuggummi, så den skulle sluta prata.

”Vi hade ingen ungdom. Jag föddes. Jag kommer ihåg barndomen, och plötsligt arbetade jag med att hjälpa mina föräldrar, mötte min man ganska tidigt, gifte mig, fick barn, uppfostrade

dem, och en vacker dag var jag gammal och pensionerad. Många andra bekymmer fanns, men inte *hur jag skulle tillbringa min ungdom.*”

Med detta återvände hon till sin tankevärld. Det fridfulla leendet var tillbakaklistrat på ansiktet, och hon betraktade skådespelet bortom oändligheten.

Känslan kom tillbaka. En ispik drogs sakta i linje med ryggraden. Håret i nacken kändes som taggar. För att avleda oron bet jag mig i underläppen. Utan att titta i spegeln visste jag att de två blåa ögonen fortfarande stirrade på mig.

Jag visste också att DET var där. Jag hade träffat DET tidigare, men aldrig på det här sättet. Aldrig med DET sittande bakom mig. Jag svettades om händerna och frös om fötterna. Sedan hörde jag DET skratta – sandkorn fyllde mina tänder, smaken av bittermandel kreverade i munnen, det högg till av smärta i bröstet, jag hörde tusen grisar skrika av skräck.

”Minsann! Vi möts igen”, viskade DET.

Jag rörde inte en min, och låtsades att jag inte hörde.

”Glo på mig, svär åt mig, men strunta aldrig i mig”, viskade DET igen med mörk, grov röst.

”Dra åt helvete”, sa jag elakt.

”Vad sa du?” Den gamla kvinnan drog sig tillbaka från andra sidan horisonten.

”Förlåt mig, jag talade för mig själv”, sa jag ursäktande till henne.

”Ingen vidare god vana när man kör. Du kan förlora koncentrationen, och så kanske vi aldrig kommer fram dit.”

”Jaså! *Dit* skall vi alla komma en dag, och *du* före oss båda två”, tänkte jag, men för att blidka henne sa jag: ”Jag gör det inte särskilt ofta, måste vara vädret.”

”Och vad gäller dig behövs inga ytterligare uppmaningar att dra åt *helvete*. Som du svettas tycks du vara där redan.”

Den gamla häxan hade ett vrickat sinne för humor också. Egendomligt att hon sa att jag svettades i helvetet, när hela kroppen kändes som

om jag satt naken på ett isberg, på drift på den stormande Nordsjön.

Jag var nära att slå i taket när jag bakifrån hörde: "Skulle du inte kunna spela lite musik?"

Det tog mig ännu en sekund att fatta att det inte var DET, utan Anita som talade.

"Javisst, vad vill ni höra?" frågade jag.

"Vad som helst ... precis vad som helst", sa hon.

"Spela en begravningsmarsch för oss", sade DET.

"Jag har ingen", blev mitt svar, högt och spontant.

"Om du inte har någon musik, varför frågade du då vad jag ville höra?" undrade Anita.

"Jag har inte den musik som DET vill ha." "Det, vaddå *det*?"

Hon såg lite förvirrad ut i backspegeln.

"Nja, alltså... jag menade..."

Jag visste inte vad jag menade.

"Mår du inte riktigt bra?" frågade damen bredvid, mig med en överdos av omsorg i stämman.

"Kanske det är hettan. Får jag stanna några minuter för att sträcka på benen och få lite frisk

luft?” frågade jag.

”Med alla fönstren öppna trodde jag att vi redan höll på att drunkna i den friska luften, och vi har bara åkt i en halvtimme.”

Jag gillade inte längre kvinnor över nittio.

”Men vi kan stanna en kort stund om det får dig att pigga till.”

”Tack så mycket”, sa jag, och stannade till på en smal skogsväg som vek av från huvudleden.

När jag öppnade bildörren var det första minne som slog mig den tid när jag löptränade varje morgon. I det ögonblicket fick jag stark lust att ta av mig mina tunga skor, och börja springa bort från den där bilen, bort från den gamla damen, bort från Anita, och långt bort från DET. Jag kunde naturligtvis inte springa iväg. Taxichaufförer förväntas inte överge ålderstigna kvinnor och självmordsbenägna unga flickor på små skogstigar, fjärran från all ära och redbarhet. Men å andra sidan bör inte en taxichaufför förväntas kunna köra hem kunder med DET ständigt viskande i örat

”Vad är det för fel på mig? Är det åldern?”
undrade jag.

Jag hade stött ihop med Döden många gånger förr, men under helt andra omständigheter. Jag erinrade mig när den gamle mördades på bara fem meters avstånd från mig, när jag åkte av vägen och körde in i en tegelvägg utanför Karolinska, när koleraepidemin utbröt i Lahore, och när Fordens framdäck exploderade på motorvägen nära Luleå.

DET hade alltid varit med, men inte en enda gång kände jag mig skräm, eller ens hotad.

”Nå, vad var det som var annorlunda tidigare? V ar det att jag var yngre, mer självsäker, våghalsigare, mer beredd eller vad då?”

”Nej, inget av det där”, tänkte jag, medan jag hoppade i luften flera gånger för att imponera på de klara ögon som betraktade mig intensivt.

”Nä, vad är det för skillnad?”

Och då kom svaret

Plötsligt frystes jag mitt i luften. Jag visste det då – skillnaden var att DET var bilen med

mig, men jag visste inte var. Jag hade

just känt dess närhet och hört DET utan att känna till dess tillhåll.

Sakta avfrostade jag mig, och återvände till taxin.

”Faller du alltid i katatonisk trans när du gymnastiserar?” Hon verkade road.

Jag önskade att jag befann mig någonstans där tillfällig, spontan eliminering av vrickade, ålderstigna kvinnor inte ansågs som någon dödsynd.

”Du måste ha arbetat som dansare tidigare, du rör höfterna rätt smidigt.”

Jag tyckte inte heller om att bli kurtiserad av älsklingar över nittio.

”Det var trevligt att ni la märke till det”, var allt jag kunde säga. Jag startade motorn och tog mig tillbaka till den stora vägen igen.

Det rädde dödstillstånd i bilen.

”Glo på mig, svär åt mig, men strunta aldrig i mig.” Några minuter senare sjöng Döden retsamt igen.

Den gången var jag beredd. Utan att öppna läpparna släppte jag fram tanken: ”Du vet att jag inte gillar dig. Vad vill du?”

”Jag vet att du inte tycker om mig, men erkänn först att jag höll på att skrämma livet ur dig idag.”

”Visst, men bara en stund. Var är du?”

Jag kunde inte vända på huvudet medan jag körde, så jag frågade bara tyst.

”Jag är hos Anita.”

”Vem är denna Anita då?” var min reflexfråga.

”Det är bäst du frågar henne”, var det enkla svaret.

Jag sänkte hastigheten när vi körde igenom ett litet samhälle.

”Var snäll och stanna vid en av affärerna. Anita kan köpa lite förfriskningar. Vill du ha något?”

Jag sa att jag ville ha en kall läsk, och saktade in vid en affär. Där gick jag ut och öppnade dörren för Anita. Hon steg ur.

”Det kommer ta några minuter. Jag behöver gå

på toaletten också.” Hon sa detta artigt och gick in.

Jag la speciellt märke till ordet 'jag', och försäkrade mig om att hon inte hade sagt 'vi'.

Skyndsamt nådde jag mitt säte och frågade tyst:
”Är du där?”

Jag fick inget svar.

DET hade gått med henne. En impuls drev mig att köra iväg med den excentriske broderns lillasyster, som fortfarande satt bredvid mig. Sedan undrade jag vad jag skulle anklagas för: att ha kidnappat en gammal dam eller att ha övergivit en ung kvinna. Jag kunde inte ens avgöra vilket som var mest graverande.

”När försökte hon begå självmord?”

Min egen frågvishet överraskade mig.

”Förra året i december. Svår tid, julen. Folk känner sig ofta ensamma och otrygga när dessa förväntningsladdade storhelger kom mer.”

Jag tänkte på julen. Tyckte inte något vidare om den. Jesus var förmodligen en god människa, men det prejudikat han hade åstadkommit, som illustrerade vad hans mäktiga Skapares vargar

kunde göra mot Hans får utan följdverkningar, och ändå slippa undan, hade senare orsakat enormt lidande, inte bara för Hans flock, utan även för de oskyldiga själar som aldrig hade hört talas om Skaparen, Hans vargar och får. Dessutom har min egen livserfarenhet lärt mig att, bortsett från några tillfälligheter, gäller följande på den individuella nivån: Ju mindre man beblandar sig med de allsmäktiga auktoriteterna och deras agenter, desto mindre sannolikt är det att de besvärar en själv. Av den anledningen hade jag, med stor ansträngning, undvikit de vägar i livet där professionella missionärer för olika kulter stod och pinade de troende med de lidanden som troligen skulle hemsöka dem om de någonsin avvek från vägen som ledde till det mål som respektive kults ledarfigur hade fastställt. Jag hade faktiskt tagit på mig en fullständigt motsatt roll. Som taxichaufför förde jag alltid folk till det mål de själva hade valt i stället för att tala om för dem vad deras mål var. Som vilken professionell vägvisare som helst tjänade jag mitt levebröd genom att

hjälpa folk att komma hem, men jag gjorde ingen omvägar för att leda dit dem.

Anita kom tillbaka med *tre* Fanta.

Hon säg lättad ut, jag kände mig lättad.

Det var en oerhörd känsla att släppa kylan utmed ryggraden, och hålla den där bubblande kylan ner i halsen. Medan jag fortfarande läppjade på den, la jag mjukt in växeln på Drive och gled iväg.

”Jag är fortfarande här”, upplyste mig DET några minuter senare.

Jag svarade inte. Fantans sprittande smak var för god för att fördärvas av den vämjeliga smak som DET framkallade i min mun. För att ta en klunk till lyfte jag ögonen från vägen ett ögonblick för att söka efter sugröret.

”Herre Gud!” från kvinnan till höger följdes av ”Åh, nej” bakifrån.

Bilens högra framhjul hade gått av vägbanan och förlorat greppet. Fordonet krängde. Jag gjorde ett desperat ryck med ratten. Bilens hoppade tillbaka upp på landsvägen, missade en

annalkande lastbil med några millimeter, återvann farten och började sedan spinna som en nöjd bondkatt, som just hade kommit hem efter en vild jakt och hade det skönt under mina händer.

DET fnittrade hysteriskt bakom mig.

”Glo på mig, svär åt mig, men strunta aldrig i mig”, påminde jag.

”Du fick nästan dit oss allihop”, kommenterade silverlockarna med de klara ögonen.

”Vart?”

”Det *helvete* som du visade så stark längtan till förut.”

Hellre än att svara henne och bli huggen av ännu en intelligent kommentar satte jag på radion.

”Du är den ende,” förklarade Lill Lindfors. På någon annan plats och någon annan gång jag skulle ha hållit med henne utan hämningar, men just då var jag inte intresserad att satsa livet på den exklusiviteten särskilt inte när hon lät så lik DET. Efter Lill fick jag massor av andra förslag av flera rådgivare från Radio Stockholm. Ingen som jag tyckte om, men jag lät

radion fortsätta med sitt oväsen eftersom det hjälpte mig hålla undan DET, som uttryckte betydligt värre tankar i sina viskningar.

”Ta vägen till vänster, och undvik diket”, kommenderade den fasta, beslutsamma rösten.

Jag gjorde vänstersvängen och undvek dikena på ömse sidor om grusvägen.

Vi hade åkt ytterligare tio minuter när jag gavs nästa instruktion: ”Det är den röda stugan till höger.”

Jag hittade den röda stugan mitt i en skogsglänta, spårade den smala stenlagda infarten till förstukvisten och parkerade bilen utmed ett vederstyggligt kreatur som var stort nog för att vara en åsna, och tycktes ha ärvt sina hörntänder från en tiger. Jag stängde av motorn. Bilen stod stilla. Plötsligt var tystnaden total. Den gamla damen satt och tittade framåt, Anita satt där och tittade framåt, jag satt därinne och tittade på den fyrbenta besten, medan den fyrbenta besten stod därute och tittade på mig – tungan stack ut, hörntänderna glänste och ögonen var glupskt

fastlåsta vid mig. Jag minns att jag har läst någonstans att det bästa sättet att lugna en ovänlig medlem av hundsläktet var att lägga sig på ryggen och visa halsen. Den sista handling jag ville utföra idet ögonblicket var att gå ut ur bilen, lägga mig på rygg och visa halsen för den där grand danoisen som stod och väntade på mig därute. Jag undrade om hundar läste böcker när deras ägare var borta, och om det där monstret kände till expertråden som någon hade rekommenderat i den där boken.

”Har du fallit i den där katatoniska transen igen?” hörde jag mormodem säga.

”Förlåt”, blev mitt svar.

”Ska du inte komma ut, och hjälpa mig till dörren?”

”Jovisst, självklart”, löd det intränade svaret den gången.

Jag granskade hunden, hunden granskade mig, ingen av oss gillade vad vi såg. DET skrockade och jag förblev som fastklistrad vid sätet.

”Du är den sämsta taxichaufför jag någonsin

har åkt med”, var hennes nästa tillkännagivande.

”Han är rädd för hunden.” Anita förklarade det å mina vägnar. ”Rädd för hunden! Vilken hund?”

Sedan lade hon märke till monstret.

”Jaså! Du menar Dimbo.” Hon synade mig och tillade föraktfullt:

”Var inte löjlig. Dimbo är ett lamm.”

Ögonblickligen beslöt jag mig för att inte lita på lamm som närmade sig åsnor i storlek, och jättehundar i utseende; dessutom, hade jag aldrig sett ett 'lamm' som tycktes så fast beslutet att hämnas på mänskligheten för vad den hade begått mot lammen i århundraden, så stod detta speciella 'lamm' därute och väntade på mig.

Jag satt orörlig.

”Ah, du är totalt ansvarslös”, lød hennes slutgiltiga analys av min karaktär.

Sedan öppnade hon prompt dörren på sin sida, gick ut, nådde huvudingången, öppnade den, lyfte käppen och skällde två ord: ”Dimbo, in.”

Dödsförskräckt gick Dimbo in, foglig som ett lamm.

”Jag kommer tillbaka inom en timme”, var avsett för mig.

”Betala honom för resan hit”, var avsett för Anita.

Sedan gick den gamla tyrannen in.

Dörren stängdes bakom henne.

Jag höll fast vid min tillflykt i bilen, och väntade mig att Dimbo skulle anfalla när som helst.

”Dimbo är faktiskt väldigt snäll”, försökte Anita lugna mig.

Jag höll tyst.

”Ja, vi har en timme att slå ihjäl. Kan vi inte gå ut och sitta i solen?” föreslog hon med livlös röst.

”En timme att *slå ihjäl?*”

När det gällde att slå ihjäl den där dagen, med DET som låg på lur bakom Anitas ögon, och Dimbo som väntade bakom den där dörren, så tog jag inga risker.

”Mormor sa att det kommer att ta en timme eller så.”

Om hon bara visste vad det betydde för mig att den där timmen bara skulle *tas* och inte *slås ihjäl*.

”Jag ska gå ut.”

Med detta gjorde hon också sorti.

Ytterdörren förblev stängd.

Försiktigt drog jag i dörrhandtaget, och öppnade på försök. Allt fungerade som det skulle. Jag samlade mig, tog ett djupt andetag och sköt också ut min varelse i den extraordinära värld som fanns utanför min bil. Jag kände doft av kaprifol i luften, vinden smekte mig kärleksfullt, fåglar sjöng, solen blinkade åt mig från en riven slöja av ett vandrande moln; och ytterdörren var fortfarande stängd. Jag följde efter Anita. Vi gick en femtio steg i sakta mak och sedan satte hon sig på ett stort, torrt klippblock.

”Mormor gör alltid stor affär av betalningar. Du ska få alla sex kupongerna när vi kommer hem.”

Ingen frågade efter min åsikt; jag blev bara upplyst om hur allt skulle gå till.

Jag studerade hennes ansikte: blekt, något fräknigt, mjuk hy, ljusblont hår, mörka ögonbryn, välproportionerliga öron, fin näsa och sensuella läppar. Från sidan var ögonen stora, blåa och

klara, men de saknade gnista.

Jag satt, med avsikt, en bit bakom henne, på hennes vänstra sida.

”Nu vill du betrakta utan att bli betraktad?”
frågade DET.

”Du har alldeles rätt.”

”Anita!”

Hon vände sakta på huvudet tills våra ögon möttes.

”Varför försökte du ta livet av dig?”

Enligt reglementet uppmuntrades inte taxi-chaufförer att påbörja samtal med sina kunder; långt mindre att fråga dem intima saker angående deras förkastande av livets gåva.

Hon funderade några ögonblick och sa sedan:
”Jag ville inte leva.”

Ett klokt svar på en dum fråga. ”Vad hände?”

”Jag tog bara en burk full med sömntabletter och svalde innehållet.”

Det var inte det korrekta svaret på frågan, men det var bättre än inget.

”Och?”

”De hittade mig när jag kräcktes, och de tillkallade läkare. Jag låg i koma. Alla trodde att jag var död. Sen kom doktorn, tömde magen på mig, och fick livet att återvända till mig.”

”Nej, det gjorde han inte”, var DETs kommentar.

”När jag vaknade levde jag, och efter några dagar var jag på fötterna igen.”

”På fötterna igen, ja, men inte levande”, susade DET.

”Äh, håll käft!” morrade jag åt DET.

”Varför är du så ovänlig mot mig? Det är andra gången idag som du låter så där ovänlig.” Naken smärta syntes i ögonen på Anita.

”Jag beklagar. Jag talade inte med dig.”

Jag kände mig verkligen usel.

”Men det finns ingen annan här. Åh! Kanske du tilltalade dig själv igen. Varför är du så ovänlig mot dig själv då?”

Jag stirrade tomt rakt fram.

”Fortsätt, berätta för henne”, lirkade DET. Jag drog en djup suck.

”Det var i alla fall sju månader sen. Det är

annorlunda nu.”

”Fråga henne på vilket sätt”, krävde DET.

”På vilket sätt är det annorlunda?” lydde jag.

”Jag brukade vara så oförutsägbar förut. Humöret kunde svänga helt oväntat. Blev upprörd över trivialiteter, eller överlycklig bara för småsaker. Ibland började jag dagen sjungande, men surade vid sängdags. Eller också var jag glad hela dagen utan att det fanns någon vettig anledning.”

”Fortsätt!”

”När jag hade blivit bra igen lovade jag mig själv att jag skulle bli en ny människa med ett nytt sätt att leva. Jag blev troende.”

”Och nu?”

”Jag har blivit stabil. Jag vet vart jag är på väg, mitt öde. En gång i veckan samlas vi till bönemöte. Vi har några äldre medlemmar i vår församling. De lär oss hur man kan leva för Herren, och undvika frestelser. Det är så skönt att bli av med all längtan och alla begär så smärtsamma, så fåfängliga.”

”Så du känner dig tillfreds nu?”

”Jag tror det ... Det är en annan form av liv.”

”En annan *form*, inte en *annan form av liv* ”

DET brast ut i skratt.

Det var det mest sarkastiska skratt jag hade hört på åratat.

”Hon har en annan form men det finns inget liv i det”, hånade DET mellan skrattattackerna.

”DET! Vad hände?” tvingades jag fråga.

”Jag bytte ansikte med Livet. Mellan det sista hjärtslaget i hennes gamla existens och det första hjärtslaget i den nya, vände jag på

Livet och placerade mig själv där i stället.”

”Varför?”

”Varför! Vad menar du med 'Varför'?”

”Varför bytte du plats med Livet?”

”Det gör jag alltid – i min slags människor.”

”Men inte så här. Vanligtvis 'dör' en människa när livet lämnar henne.”

”Nu är du naiv, min vän. En människa 'dör'. Vad är döden? Upphörandet av hjärtslag är bara ett empiriskt bevis på en form av död. Om du bara visste hur många zombies som går omkring i

denna värld. Automatiserade människor. Inga gillande eller ogillande, ingen ilska eller kärlek- inga känslor. Skelett utfyllda med kött, enkelspåriga psyken som är programmerade på antydningar, inmatade till deras hjärnor av några manipulatörer, som talar om för dem att allting i deras förflutna, nuvarande och framtida liv redan står skrivet, och att de ska göra det de är förutbestämda till. Var och en av dem är schemalagda att sitta, stå eller ligga vid bestämda tider och på bestämda platser.”

”Men de är också människor. Det är deras sätt att leva. Varför inte, om de är nöjda?” vädjade jag.

”Sätt att leva! Vilket liv? Lever de?” Nu var Döden rasande.

”Är det Livet som driver dem eller är de mina pjäser? Är de utvecklingen av samma primära materia som förvärvade en form för många miljoner år sedan och utvecklades till en tänkande, reflekterande varelse som korsade vildmarker, trotsade Naturens mysterier, avslöjade stigar till det okända, bröt upp vägar till högkulturer; eller är

de nu bara degenererade tvåbenta marionetter med fungerande händer, själar som är förlamade av skräck inför vreden hos det okända, kroppar fyllda av det dagliga brödet, med förväntningar och strävanden begränsade till ägandet av de få föremål som de själva producerar, eller de som de av ett utvalt fåtal, som håller i deras trådar, utlovas få i någon värld efter denna?”

DET hade förlorat sin tidigare förtroliga ton mot mig.

I det ögonblicket, efter att först ha hunsats av Mormor, sedan blivit skräckslagen av DET och slutligen skrämts av Dimbo, var DETs filosofi bortom min aktiva förståelse.

”Vad gjorde Anita?”

Jag gick över från att generalisera till att specificera.

”Hon förkastade Livet. Vid hennes ålder och med så mycket kvar att uppleva, gick hon och undertryckte Livet och pressade ner det till en nivå motsvarande fysiskt limbo. Du skulle ha sett henne där, med Livet hängande på ett enda hjärtslag.

Livet är också en urkraft som jag, och jag kunde bara inte tillåta att det skulle förnedras. Alltså bytte jag sida.”

”Men hennes hjärta slår fortfarande som mitt, hon andas som jag.”

”Hennes hjärta slår och hennes lungor uppför sig som dina, men hennes sinnelag är annorlunda.”

”På vilket sätt är det annorlunda?”

”Det är annorlunda i den meningen att hon bara passerar genom tillvaron, medan du sätter färg på den.”

Jag försökte förstå vad DET menade.

”Du vet att du är en levnadsglad jäkel”, sa DET i en mjuk, sorgsen viskning. ”Det är därför jag aldrig skulle kunna vidröra dig.” ”Jag har känt flera andra *levnadsglada jäklar* som jag som har *vidrörts* av dig”, protesterade jag.

”Nej, inte av mig. Folk som du försvinner ibland ur synfältet, eller också faller de långsamt i glömska om Tiden står på deras sida, men jag kräver inte in dem till mitt rike. Det kommer jag aldrig att göra. Utan *dig* finns inte *Jag*.”

”Och alla dessa miljoner som går upp varje morgon, utför sina uppgifter, försörjer familjer, och sedan lägger sig med hopp om ännu en dag?”

”De är olika. Några deltar i livet, många har möjlighet att delta, majoriteten bara andas. Några få, som du, utgör en utmaning för mitt rike, och andra, som Anita, både män och kvinnor, dras som vilsekomna barn till min famn.”

Jag koncentrerade mig, skapade ett tomrum i sinnet, och släppte sedan ut en enda tanke.

”Vad är i mina tankar nu, DET?”

”Du vet att jag inte vet.”

”Vet du inte?”

”Nej, jag vet inte. Du är utanför mina famntag i alla fall, älskling.”

DET verkade okynnt.

”Vad tänker Anita på just nu?”

”Inte ens *det* vet jag.”

”Jag trodde hon var i din 'famn'?”

”Det är hon.”

”Hur kommer det sig då att du inte vet vad hon tänker på?”

DET var tyst något ögonblick, och sade sedan:
”Jag ska låta dig få veta en hemlighet.”

”Vad då?”

”Jag vet aldrig vad som rör sig i sinnet på dem som tänker själva.”

”Hur kan du då kontrollera dina pjäser?” _”Genom att inte låta dem tänka själva.” ”Utveckla!” uppmanade jag enträget.

”Tydligen har du svårt att skilja mellan att *tänka* och att *få någon att tänka?*”

”Kanske det. Tala om det för mig i alla fall.”

Jag hade fått DET helt upptagen av detta, och jag ville lära mig denna skillnad av det.

”Jag kan så frön till tankar i sinnena på andra och på det sättet försena, eller till och med bedöva deras eget tänkande, och följaktligen, kontrollera dem som om de vore mina schackpjäser, men jag känner inte till alla tankar som produceras av var och en.”

”Så om olika personer vägrade acceptera oöverlagda tankar skulle du få en utmaning?”
frågade jag försiktigt.

”Då skulle jag sannerligen få en utmaning”, löd DETs öppen hjärtiga medgivande.

”Då finns det en chans för de andra också?”

”Den chansen finns ju alltid och *den* spelar en lika viktig roll i fastställande et av händelser som på förhand uträknade rörelser.”

”Det förefaller som om majoriteten bara sitter och väntar på att chanser ska uppstå, de strävar aldrig efter att skapa chanser.” Jag talade nästan för mig själv.

”Du har så rätt”, bekräftade DET.

”Och predestinationen?”

”Något sådant finns inte. Det finns aktiva och överksamma hjärnor, självständiga och förslavade varelser, men var och en är född med en ursprunglig kapacitet för att fastställa sin egen kurs. Dock bör jag tillägga att chanserna och omständigheterna spelar en livsviktig roll för detta fastställande. Men, än en gång, *livsviktig* är inte det samma som *total*.”

Jag reflekterade under en kort tidsrymd, och sade sedan: ”Jag kommer att bekämpa dig, DET.”

”Har du inte alltid gjort det, älskling?” sade DET entonigt.

”Och du vill att jag ska kämpa mot dig?”

”Naturligtvis! Utan strid finns ingen vinning, och utan kamp finns bara stagnation. Men kom ihåg att en match mot mig kan få grava konsekvenser. Kämpa alltså mot mig.”

Jag höjde näven och hötte den mot DET.

”Du talar verkligen mycket för dig själv.”

Min uppmärksamhet påkallades av Den gamla skräcködlan. ”Gör jag verkligen det?”

”Visst gör du det. Och varför satt du och hötte med näven?”

Jag reste mig och var nära att slå den där näven mot henne, men återvann kontrollen över de sinnen som styr korrekt uppträdande vid olämpliga tillfällen.

Jag hade börjat sänka armen när hon frågade någon: ”Är du hungrig?”

Min knytnäve blev hängande där den var, för jag var säker på att frågan hade ställts till Dimbo.

”Herre min skapare! Han har fallit i trans igen”,

sa hon till Anita.

Anita såg på mig och föreslog sin mormor: ”Kanske skulle vi be för honom i kväll. Han ser vilse faren ut. Kanske skulle vi be honom gå med i vårt 'transformationsprogram'.”

Vid denna replik återfick jag, med en förvånansvärd förändring i rörlighet, min mänskliga hållning, vände mig mot den gamla damen, grabbade tag i den stadiga smörgåsen i hennes hand, återvände till klippblocket och kastade mig glupskt som ett vilddjur över

smörgåsen.

”Jag menade inte dig, jag frågade Anita.” Den gamla häxan rykte av vrede.

Jag brydde mig inte om det.

Jag hade erinrat mig vad DET hade sagt till mig tidigare – att det aldrig skulle vidröra mig, och att Anita redan hade gått över till andra sidan.

(Ylva Hildeman & Sain Sucha)

ROMEO

Som vanligt började vi middagen med efterrätten.

Han tog för sig ten rågad sked med grädd-
övertäckta jordgubbar, sög och slickade av dem
långt inne i munnen, slöt läpparna hårt när skeden
lämnade dem, och började arbeta metodiskt på det
sötsurgräddiga med kindtänderna.

Under detta förehavande tog han aldrig ögonen
från resten av rätterna, som var upplagda på ett
aptitretande sätt.

Jag sa 'som vanligt', för det är vad vi har gjort de
senaste åren.

Det har inte alltid varit så – en gång i tiden, när vi
var studenter brukade vi äta enligt menyns
vanliga ordning. Men en dag gjorde jag, i
Tjockisens ögon, ett mycket allvarligt felsteg, och
alltsedan dess har vi följt vår egen ordning.

I mina ögon var, å andra sidan, Tjockisens
verkliga problem att han aldrig kunde reglera sitt
näringsintag vid ett visst tillfälle. På ett eller annat

sätt hade hans grad av hunger och aptit uppnått ett oförklarligt tillstånd av obalans, vilket betydde att han krävde enorm koncentration för att kunna rymma allt som hans hunger trängtade efter och som hans aptit kunde ge efter för, vid varje måltid.

Just den dagen hade vi gått till en dyr restaurang, Paradisudden, för att utnyttja deras specialerbjudande på tioårsdagen av öppnandet. De hade benämnt erbjudandet *Ätartimmen* gästerna fick fritt förtära allt vad deras magar kunde rymma ifrån bufféborden inom en timmes tid. Det var inte precis en buffé i vanlig mening. I stället för att gästerna vandrade mellan borden och valde bland smårätterna, stod de kvar vid ett bord de hade valt medan maten kontinuerligt serverades till dem av festarrangörerna.

I samma ögonblick som vi gick in på stället blev vi säkra på att ledningen menade allvar med sin giv, liksom de entusiaster som hade accepterat inbjudan till ett symboliskt pris. En hel arme av effektiva kypare manövrerade horderna av gourmander som hade angripit de olika borden med

ivriga munnar.

Själv har jag mindre än måttlig aptit, och huvudorsaken till att Tjockisen föredrog mitt sällskap vid kulinariska utsvävningar var att han, genom att uppträda som min räddare kunde frälsa mig från vanäran av att lämna något på tallriken, och samtidigt proppa i sig nästan dubbla portioner med ett rent, om än överlastat, samvete.

Jag tittade på de andra medlemmarna av församlingen och beslöt mig för att majoriteten av dem var kapabla att äta mig inom den tillåtna timmen. Jag höll mig nära Tjockisen – bara utifall att jag skulle behöva någon hjälp. Ofantliga berg av flödande fläsk kolliderade gång på gång med varandra i sin jakt efter välsmakande föremål. Damer och herrar som annars hade mjuk konstitution, slet glupskt isär kycklingar med överraskande hjärtlöshet och tuggade i sig skinnet, köttet och brosken med en hundlik iver som skulle ha givit en vanlig byracka ett djupt liggande mindervärdeskomplex om han hade förirrat sig in i den där förevisningen av tandkraft.

Ett av mina första intryck var att församlingen inte bara bestod av folk som var ätare *par excellence*, utan de var också skelögda; eftersom oavsett vilken tallrik dessa människor plockade ifrån, så tittade de alltid i riktning mot en bricka som de andra skaffade sig sina munsbitar ifrån. Långsamt, men på ett förvånansvärt sätt, gick det upp för mig att skelögdhet hade två funktioner – det tillät en viss kontroll över vad de andra avnjöt, och det säkerställde också möjligheten att se vilken grad av intresse de andra hade för ens egen förtäring.

Jag överblickade mångfalden av ätliga ting som prydde borden. Det var sannerligen inget ställe för djurvänner. Alla slags kreatur som en gång hade sprungit och skuttat av liv hade, såvitt de inte var förbjudna enligt något religiöst bud, fått huvudena avhuggna och kadavren slukade av de hungriga käftarna. Inte heller var kockarna speciellt partiska till förmån för vegetationen; jordens gröda i alla former, färger och storlekar smyckade borden.

Mitt studium avbröts bryskt av en plötslig grymtning från Tjockisen, vilken understöddes av ett morrande från andra sidan bordet. En ganska tanklös kypare hade gått förbi oss och placerat en stor bricka med friterade räkor på nästa bord. För varje arm som sträcktes fram för att få tag i en bit till sin ägare fanns det minst hundra ögon som registrerade denna arms hela förevisning och munnen den betjänade. Att döma av ansiktsuttrycken på de lyckliga räktuggarna slöt jag mig till att den njutning de erfor av sina konkurrenters tomhet vida översteg den tillfredsställelse de erhöll av köttstrimlor som nådde deras magar. En dam som måste ha känt en dragning till låga tak och breda rum kylde av ilskan genom att hålla en kanna full med isvatten ner i halsen, och sedan påbörjade hon, utan minsta tillstymmelse till den kattlika grace som poeter så ofta tillskriver det täcka könet, ett beslutsamt, vargliket angrepp på de grillade lammkotletterna. Tjockisen tänkte inte hamna på efterkälken. Han grabbade tag i två stora tallrikar med kotletter, fångslade en i vänstra

tassen och gav den andra till mig. Han visste att jag avskydde lammkött. Så medan han glatt mumsade på sin egen, stod jag där och höll i den andra tallriken som skenbart var min men i verkligheten var hans. Jag förbannade honom för hans själviskhet, och hoppades att något fortfarande skulle återstå för mig när han befriade mig från omvårdnaden om tallriken.

Jag såg på klockan och insåg att fyrtiofem minuter redan hade förflutit. Ditintills hade jag varit så uppslukad av mitt studium av glupskhet att jag fortfarande inte hade tagit den första tuggan för att med rätta kunna kalla mig aktiv deltagare i festligheterna.

Jag kastade en ganska hungrig blick på bordet och lade märke till att huvudrätterna var på väg ut och efterrätterna höll på att serveras.

Jag såg på Tjockisen, men han tycktes inte vara medveten om min närvaro. Hans blick hade fixerats, ovanför hans svällande näsa, vid en tallrik med stekt njure, vilken hitintills hade lagat ouppmärksam på bordet till höger om oss. Jag

tog ett djupt andetag för att ge bålen någon fyllnadskänsla.

I det ögonblicket tog kyparen in en bricka med silverglänsande dessertskålar till vårt bord. I varje skål smyckade färska jordgubbar överdådigt en liten kulle av vaniljglass som omgavs av en liten sjö av kyld konjak, och det hela var starkt upplyst av en kyss av verkliga lågor. Alla vid vårt bord, och runt omkring det, gick in i extatisk trans av den känsla av salighet som nu dominerade stämningen, och där spriten ifrån den flammande konjaken uppsteg mot himlen i ett blått sken. En atmosfär av stillhet beledsagade den rofyllda behagfullheten, medan ny skurna jordgubbsbitar sakta sjönk in i den nu smältande glassen. Drömligt omtumlad uppfattade jag att dessa skålar började försvinna framför ögonen på mig, som om någon häxmästare hade nedkallat sin förbannelse över dem. Först trodde jag att jag såg ett dussin av de där skålarna, sedan var det bara åtta, sedan fem och sedan bara tre. Allteftersom antalet fortsatte att reduceras, återkom jag mer och mer till mina

sinnens fulla bruk. I ögonvrån såg jag Tjockisen ställa ner sin köttallrik Sedan sträckte han ut handen efter den *andra* tallriken. Jag lade, som trogen vän, hans tallrik i handen på honom. Som en betingad reflex tog hans fingrar tag i tallriken, men av någon underlig anledning drog han inte tillbaka handen. Jag överlämnade besittningsrätten till den där tallriken, och i ett raskt svep med armen berövade jag två andra tävlande äganderätten till den sista dessertskålen.

Bara något ögonblick innan jag nådde dessertskålen hörde jag en ondskefull viskning: ”Jag ska döda dig!”

Det förvirrade mig en stund. Ljudet kom från något ställe alldeles i närheten. Jag kunde nästan svära på att det kom från Tjockisen. Men varför skulle Tjockisen hota att döda mig? Jag som hade hållit hans portion grillat lamm åt honom innan jag plockade till mig min första, och troligen enda, mat den dagen.

Jag såg mig omkring. Minst sexton par identiska ögon stirrade på mig. De tillhörde alla olika

ansikten, ändå var de identiska – samma färg, form, storlek och uttryck. Sakta vände jag ansiktet åt höger och letade efter Tjockisen. Hans ansikte var där, intill mig. Men till och med hans ansikte hade samma ögon som alla andra vid mitt bord. Endast anklagelse och förakt stirrade vilt på mig.

Då hörde jag DETs rovgiriga skratt: skrik från nykläckta hungriga fågelungar trängde in i öronen, en skock hyenor öppnade käftarna och morrade åt skålen, en orm ringlade upp sig i djupet av min mage, och jag kände Tjockisens andedräkt i nacken.

Helt instinktivt högg jag tag i metall-skeden med min andra hand, och vände den så att den breda konkava delen satt fast i handflatan, medan dess tunna spetsiga skaft pekade utåt. Jag är inte någon våldsam människa, men om någon i det ögonblicket hade försökt att beröva mig den enda näring som stod till mitt förfogande, så hade jag säkerligen stuckit bakändan av den där skeden i magen på vederbörande.

Jag hade känt DET ända sedan min barndom. Varje gång jag hade fickan full med godis brukade DET visa sig i ögonen på andra barn. Men det var inte bara barnen som hade DET i ögonen. Vuxna människor som åtnjöt status och aktning, till och med gamla erfarna personer, som aldrig hade lärt sig att vara nöjda med sin lott hade Längtan som en fullständigt integrerad del av sin natur. Jag hade sett DET i många förklädnader men aldrig väntat mig att finna det i den där samlingen. Men naturligtvis måste DET vara där.

Jag riktade åter uppmärksamheten på mina motståndare och ställde mig stadigt på fötterna.

DET fann min ställning ganska lustig. Skämtsamt frågade det: ”Ska du verkligen börja stöta dig med dem?”

Jag såg på det dallrande fettet omkring mig. DETs fråga var inte enbart smaklös, utan den tycktes mig också ganska otillbörlig.

”Inte så länge jag är herre över mig själv.” Jag gav DET ett kryptiskt svar.

DET mediterade över det i någon sekund,

skakade på huvudet och sade: ”Jag ser inget samband mellan att du är herre över dig själv, dessa människors lust till din del, och din utmanande ställning.”

DETs bryderi roade mig. Anledningen till att DET inte såg något samband var att det inte fanns något Två av mina lärare i filosofi hade begärt förflyttning efter omkring fyra månaders debatter om logik med mig och mina klasskamrater. Vi tycktes ha en naturlig fallenhet för att bygga upp argumentationer där inget någonsin tycktes stämma för någon annan än oss, trots den metodiskt korrekta tillämpningen av logikens regler. Kraften och graden av samförstånd oss emellan var så övertygande att flera av våra lärare funderade på förtidspensionering, tron att deras skarpsinne redan hade förslöats, när vi regelbundet och med förenade krafter förkastade deras ansträngningar att föra vidare sina skatter av kunskap till oss.

Å andra sidan oroade mig DETs upplysning om att de där människorna kände lust till min

del. Jag hade sett dem hänge sig åt sina begär med en hel hop offer som hade fått olyckan att läggas inom räckhåll på borden. Och hur passionerade deras begär till *min* del än måtte ha varit, så var inte jag där för att bli tagen på sängen av någon.

Jag mindes ett trick från barndomen som brukade utgöra en säker garanti mot tvångsmässiga smakare. Med några dussin ögon som vittnen spottade jag på den brinnande toppen av ön i konjakssjön, och hoppades att den visuella effekten och upphörandet av ångans uppstigande från min skål skulle stilla begärets eld i det där gourmetsällskapet.

”Vad fantastiskt!” utstötte en man bakifrån mig. ”Jag har sett denna läckerhet serverad på TV, och alltid undrat hur de släckte elden i glassen.

Därefter imiterade han, helt stilenligt, som den bästa av apor, min metod att göra slut på lågorna, och de lystna blickarna.

Något ögonblick senare kom en man med

oerhört bekymrad uppsyn fram till honom och frågade: "Är det något som inte är bra?" "Inte såvitt jag vet", svarade min efterföljare.

"Jag såg er göra något egendomligt i desserten", sa den vetgirige. Samtidigt kastade han en blick på en man i röd jacka som höll uppsikt över oss från huvudentrén. Det var uppenbarligen restaurangchefen.

"Min käre unge man!" utbrast mannen och tillade: "Det som täcker frukten är grädde".

"Och vad är det där löddret som täcker grädden?" frågade den käre-unge-mannen med nervös röst.

"Om de rika kan göra det hemma, varför kan då inte vi göra det här?" sa karlen med den släckta konjakslågan i sann demokratisk anda, och gav oss allesammans en triumferande blick.

"Han gjorde det först", skrek damen med omfångsrik diameter, men begränsad höjd över havet.

"Gjorde ni verkligen det?" frågade mig kyparen med uppspärrade ögon.

”Har gjort det sedan det blev rekommenderat”, svarade jag lugnt.

”Rekommenderat av vem?” Nu var han verkligen osäker. Rekommendationer var inget man utmanade öppet.

”Av en som måste ha vetat vad han talade om.” Jag slog till honom med vår egen speciella gren av logik.

Det satte abruptt stopp för hans frågvishet.

Han skakade på huvudet några gånger och sa i en nästan övertygande vänlig ton: ”Ja, i så fall kan jag bara önska att ni kommer att låta er väl smaka av anrättningen.”

Sedan vände han sig mot den andre gästen, bugade avmätt och önskade även honom smaklig måltid, kastade en snabb blick på de andra gästerna som stod runt omkring för att se om rekommendationen höll på att bli en fluga, märkte obeslutsamheten hos en del av dem, log och retirerade till sin plats bakom chefen.

”Får jag fråga er om källan till denna rekommendation?” Den tidigare förnärade damen var nu

förbryllad.

”Jag rekommenderades av DET”. Jag kunde inte komma på någon annan.

”Av *'det'?*” Hon höjde ögonbrynen på sin låga panna.

”Nej, inte av det, men DET!” viskade jag i örat på henne, och blinkade liderligt mot henne när hon tittade upp.

”Jag förstår”, sa hon lågt, vände sig snabbt och lämnade utrymmet mellan Tjockisen och mig tomt.

Tjockisens uttryck hade inte förändrats. ”Du kan lura dem men inte mig”, sa han med känsloladdad stämma och tillade: ”Jag har alltid trott att du var en vän man kunde lita på.”

”Det är klart du kan. Såg du inte hur jag höll undan köttet åt dig?” Jag försökte försvara mig mot en anklagelse som föreföll mig fullkomligt grundlös.

”Men vad var mitt kött mot den skönhet du håller i nu?”

Han avslutade meningen med att slicka sig om läpparna.

Mina ögon ledde mig till skönheten i min hand.

Den såg inte så värst stilig ut. Jordgubbarna hade dränkts i en pöl av halvsmält glass genom vilken små kanaler av okyld konjak hade brutit fram. Det tycktes som om jag stod där och höll i en kopp kaffe med sur grädde som flöt upp. Jag slängde ett snabbt ögonkast mot Tjockisen. Han stod och såg fullkomligt vanärad ut, som om han såg sin älskade besudlas inför allmänhetens ögon av en vän som blivit fiende.

”Tycker du att den här blandningen är vacker?”
undrade jag.

”Ja!” svarade han mjukt. ”Jag är kär.”

För första gången sedan jag hade bemäktigat mig efterrätten lyfte han ögonen från den och stirrade på mig. Blicken var tårfylld. Hela hans kropp vaggade mjukt när han viskade: ”Fullkomligt hänförande!”

Jag betraktade honom medan han fortsatte att vaggas. Jag kände ett åskmuller djupt nere i magen. Jag ville brista ut i gapskratt. När skakningen började och jag just skulle öppna munnen för att släppa ut ovädret hörde jag DET på

fullt allvar bönfälla mig: ”Gör det inte! Skönheten ses alltid genom betraktarens ögon; och för ögonblicket står du mitt i en samling hängivna älskare.”

”En samling hängivna älskare!” utbrast jag hänfullt. ”Denna hoperfrossare är inte värdiga att beskrivas som någon form av det ädla släktet *älskare*.”

Jag lät blicken glida över hela skocken; och banne mig om jag såg en enda varelse som liknade någon av de stora älskarna som jag hade läst om i alla klassiker! I stället tycktes späck i många varianter ha invaderat stället i syften som på intet sätt kunde anses som kärleksfulla; åtminstone inte av offren för deras syften.

”Du förstår inte”, förklarade DET.” Vilket uttryck för kärlek är större än att bli ett med det man älskar?”

Utan att vända på huvudet försökte jag komma på någon som jag kunde ha sett där och velat bli *ett med*. Det fanns ingen medlem av det motsatta könet i min omedelbara närhet som

hade dimensioner som inte utgjorde ett dödligt hot mot min egen enhet, om jag någon- sin skulle låta henne utöva en kärleksakt på mig.

”Föreställ dig att bli älskad och sedan sakta lossad från banden till det skenbara, att bli tagen djupt in i värmen i en rymlig mottagare av en eldig tungas smekningar. Där blir du bearbetad av generösa bad av livssaft som förlöser ditt innersta väsen från onödiga skal, och sedan genom uppsugning gör dig till ett med den du älskar.” DET var nu ett tillstånd av orgastisk yra.

Jag hade börjat känna obehag. Jag hade hört att fransmän har ett speciellt sätt att smeka det de älskar, men DETs beskrivning av smekningar av en eldig tunga tycktes ha betydligt mer dödliga kon- sekvenser än de jag associerade med den latinska beröringen.

”Jag ska aldrig begå det här misstaget igen”, förklarade Tjockisen högtidligt.

”Vilket misstag?” Jag kunde inte motstå att ställa frågan.

”Att ge hela min kropp till festlighetens huvudrätt och glömma de totala njutningarna som kommer i slutet. Om jag inte hade varit så långsam på att reagera när han kom med detta fröjdekärl så skulle du aldrig ha slagit mig därvidlag”, sa han ångerfullt. Samtidigt hade vredens timbre börjat tränga fram i hans röst.

”Vill du ha det?” frågade jag honom.

”Efter att du just har satt ditt märke på det?”

”Bara en tillfällig omdömeslöshet, men jag har aldrig lagt min tunga på det”, bekände jag.

”Det är nog att du har lagt vantarna på det. *Du trodde det var ditt.* Ditt! Medan jag stod bredvid dig och hyllade det majestätiska sken med vilket det välsignade denna för övrigt så banala värld vi lever i. Märker du inte att du är en främling på epikuréernas fest?” Han såg välvilligt på mig och tillade: ”Jag tar med dig till ett umgänge där munnen tjänar som ingång till sybariters njutningar. Jag tar med dig för att se och lära. Öppna dig för lukternas och smakernas riken! Men som novis förväntas du inte överskrida

reglerna för gott uppförande. Idag har du, mitt framför några av glupskhetens överstepräster, förödmjukat mig och några andra bröder, genom att beröva oss vår hängivenhets klimax.”

Jag uppskattade Tjockisen av flera orsaker, men i det ögonblicket började jag bygga upp ett ogillande för den där tjocka, elefantlika odjuret, och jag tänkte just dränka honom i en ström av skällsord för att återföra honom från epikuréernas och sybariternas avlägsna riken till den där förbannat överfyllda restaurangen där en flock rotunda typer hade börjat svettas och rapa efter glupskhetsanfallet

Plötsligt hörde jag DETs röst: ”Såra honom inte, är du snäll. Han är faktiskt din vän, och menade varje ord han sa.”

Detta räddade Tjockisen från det bad av fula ord ur min stora reservoar av hädelser och svordomar, som jag just hade gjort i ordning åt honom.

”Säg mig varför dessa människor äter så mycket”, bad jag DET istället.

”Det är som att ha samlag. Man kan få ett snabbt skjut och knulla med någon, eller ge sig hän i älskandets fröjder. För dig kanske deras engagemang bara förefaller som masskonsumtion, men för dem är det ett utdraget umgänge med föremålet för deras åtrå.” DET förklarade passionen bakom frosseriet.

”Vad är vitsen? De bara äter och äter och äter.”

”Vad är vitsen med alla sysselsättningar som skänker njutning åt sina entusiaster? Du spelar squash; nå vad gör du? Två personer som anser sig fullständigt normala går in ett litet rum och jagar sedan som galningar en mycket liten gummiboll i en timme eller så. Ni svettas, svär, gör illa varandra, slår emot väggarna och kommer sedan ut och mår prima. Eller ännu värre, tänk på tjugotvå idioter som i en och en halv timme eller så nästan sparkar livet ur en liten läderboll, bryter benen på varandra, sparkar eller spottar på allt inom räckhåll, och det hela betraktas av tusentals dumhuvu som sitter trångt och spinner, morrar och skriker som kopulerande katter. Som om inte

det var illa nog, klår dessa jubelidioter upp varandra när allt som är roligt är över. Så kan inte du tala om för mig vad vitsen är med att folk jagar bollar som tokiga och klår upp varandra?” DET ville att jag skulle utveckla det kollektiva vansinnets psykologi.

”Menar du verkligen att alla dessa frossare är här enbart för den sensuella begeistringens skull och egentligen inte är fullt upptagna med att äta som grisar för att lindra sitt begär av mat bara för magen?”

”Jag kan inte tala för *varenda en*. Jag antar att det finns folk här som har ett förflutet som är fullt av försakelser och hunger, och deras dominerande intresse är att kompensera för den tid när deras liv var tomt. Och jag tror att det finns de som proppar i sig allt de orkar därför att de inte står ut med att se någon annan äta och njuta. Den senare typen kan äta tills de kräks, och är faktiskt en skamfläck för de verkliga älskarna av gommens njutningar. De entusiaster som jag syftade på är de hängivna människor som söker dolda skatter

djupt nere ide vävnader som bildar djur och växter.”

Med växande respekt granskade jag på nytt trängseln som jag tidigare hade trott vara en armé av gräshoppor, men som kunde vara, även om jag fortfarande hyste starka tvivel, en församling av sofistikerade mästare av Tungans konst.

”Så du menar att de flesta av de här tungviktarna anser sig vara kulinariska Romeo i djupet av sitt hjärta?” frågade jag.

”Inte bara *anser*. Varenda en av dem *är en kulinarisk Romeo i djupet av sitt hjärta*, och ända ner till djupet av sin mage.”

Jag avhöll mig från att fråga om alla överdimensionerade Julior som rultade omkring.

Jag la handen på Tjockisens axel och sa: ”Romeo! Jag ber om ursäkt för mitt dåliga uppförande, och jag lovar att aldrig röra desserten före dig i framtiden.”

Han studerade uppmärksamt mitt ansikte, och gav mig sedan ett verkligt tillgivet leende, pekade

mot skålen som fortfarande satt i ett stadigt grepp i min hand, och frågade: "Kommer du att förtära det där?"

Jag tittade på den tämligen osmakliga blandningen, och yttrade med hög röst: "Nej, det vore att lägga sten på börda. Jag är redan skyldig till helgerån, och jag föreslår att min frälsning beviljas enhälligt av de hedervärda gästerna vid detta bord genom att de lämnar sina 'signaturer' intill min i denna skål."

Med detta räckte jag över skålen till Tjockisen. Han höll förvirrat i den ett ögonblick, tillfogade sedan sitt lödder till mitt och skickade den vidare till nästa person som också beviljade mig frälsning. När skålen återkom till mig fanns det tillräckligt med skum i den för att garantera mig evig syndaförlåtelse.

Medan jag höll skålen i den vänstra handen och drog i Tjockisen med den högra, rörde jag mig mot huvudingången med siktet på hovmästaren, som hade hållit ögonen på oss hela tiden.

Karlen såg plötsligt ut som Döden själv. Med ett

ansikte lika grått som kall aska lyfte han båda händerna för att skydda sig och vädjade: ”Jag svär på att det var gjort på färsk grädde och handplockade jordgubbar.”

Jag skänkte honom en barmhärtig nickning och sade: ”Jag vet.”

Sedan lade jag skålen i hans händer och instruerade honom: ”Begrav den djupt ner i trädgården. Denna bägare innehåller många älskares insignier.”

Han förstod inte subtiliteten i mitt uttalande, men nickade till samtycke och lovade: ”Det ska jag göra med nöje.”

Tjockisen och jag tog den första taxi som kom och åkte till vår stamrestaurang. Efter att vi hade satt oss bekvämt till rätta vinkade jag på kyparen. Han kände igen oss och kom direkt till vårt bord och frågade: ”Vad ska ni ta som förrätt idag?”

”Jag tror vi ska inleda kvällen med desserten.”

”Med desserten? Förlåt?” frågade han tvivlande. Tjockisen och jag nickade i samförstånd.

Alltsedan den kvällen börjar vi med desserten,
och Tjockisen tar alltid sin skål först.

(Ylva Hildeman & Sain Sucha)

MILJONTALS HÄNDER

Jag såg på honom och undrade om han någonsin hade haft en mor och en far. Jag menar inte en kvinna som öppnat sitt sköte och stött ut honom i den fientliga yttervärlden; eller ännu värre, låtit någon dra ut honom ur hans lugna skyddsplats, dra ut honom helt skräckslagen; och att denna någon daskat till honom i baken ett par gånger och sedan lagt honom bredvid sitt upphovmot hennes vilja. Jag menar inte heller en man som förbannade hans ankomst, som skulle bli ytterligare en börda för hans torftiga ekonomi; vad än hans tro försäkrade om den Store Hjälparen, som såg till att alla skulle få vad de behövde.

Vad jag menade var: hade det någonsin funnits en kvinna, som kramade honom tätt intill sitt bröst när han grät, som tvättade honom i ljummet vatten och kysste hans kropp för att känna den milda värme som bara kommer från små spädbarns kroppar, som hade klappat hans kinder och talat med honom i mjuka toner när han visade

tecken på oro? Och en man som höll honom i handen när han kände sig ostadig, som vägledde honom när han var osäker, som lärde honom färdigheter när han kände lust att lära något, som svarade på hans frågande blickar med ett uppmuntrande leende.

Jag var säker på att ingen sådan gestalt hade funnits, för om han hade erfarit ens en gnutta av äkta levande kärlek, den kärlek som till och med djur visar sina ungar, då skulle han aldrig ha skickat alla dessa tusentals oskyldiga pojkar i döden, och lovat dem evig salighet, om de bara var beredda att ge upp sin nuvarande livsgäva vare sig de delade hans ideologi eller ej.

Jag såg på honom igen — vitt hår sprängde ut ur hans torra hud, gulnade naglar stack fram ur rynkiga fingrar, förhårdade mörka ögon, som utstrålade sinnelaget hos en som för länge sedan slutat acceptera allt som inte stämde med hans uppfattning om lydnad mot sin Skapare — Skaparen, som i sin tur var en skapelse av någon fantasifull själ för flera tusen år sedan. Jag

undrade också över vad hans nytvättade och välpressade kläder dölde: en lätt böjd och vissen kropp, uppburen av två ostadiga ben; och över dem resterna av hans svunna maskulina styrka – två hopskrynkade testiklar med en räka i mitten.

Vad hade den där varelsen att göra med det som vi känner som *framtiden*? När jag säger 'morgondag' menar jag den dag då våra hjärtan skulle fyllas av sol, barn skulle skratta, fåglar sjunga, vinden smeka och vi skulle dansa; ingen skulle behöva tigga för att få en enkel måltid, inget slaveri skulle finnas för kropp eller själ, inget tyranni. Vad kunde hans morgondag innebära? Den dag när basuner skulle ljuda, jorden spricka, blixtnedslå, berg utjämnas med marken, mödrar överge sina barn, bröder mörda bröder, och vi skulle alla lämna jorden och återvända till *hans Skapare*. För mig var den där gamle mannen för alltid fångslad i ett nätverk av amsagor från forna dar, och samtidigt drömde han om ett liv bortom vår planet.

Huvudstrukturen i *hans* tro hade sina rötter i

föreställningar som var över tre tusen år gamla. Den store väktaren av *hans värld* hade en gång beskrivits av en oerfaren ung man som förlorade sitt eget liv tidigt medan han trodde sig frälsa resten av mänskligheten, och den störste hjälten i hans saga var hämtad från vissa stammar som såg höjden av mänsklig lycka i att ligga med oskuldsfulla ungdomar i trädgårdar fulla av exotiska frukter, där floder av alkoholfria viner strömmar fram för att släcka törsten hos hans stamfränder.

I själva verket har det för mig alltid varit en gåta: Hur kommer det sig att arbetsföra och själsligt sunda människor kan acceptera, att världen styrs och terroriseras av åldriga, sjuka och utslitna tyranner. Från vilket håll man än betraktar dem, kan de inte tänkas ha något intresse av att följa med den utveckling som påverkar jorden. Därför slösar de obevekligt sin kraft på att säkra en plats i en annan värld, som de menar ska bli deras ständiga boning, allt under det att de obarmhärtigt offerar de yngre generationerna för att

nå sin inbillnings mål. Jag har fått höra, att man bör göra så för de äldres skull, som en gärd av tacksamhet för våra fäders ansträngningar för att bringa oss till världen. Jag har försökt tänka tillbaka för att komma ihåg om jag blev tillfrågad av mina föräldrar, innan jag skulle komma till jorden, och om jag betraktades som en deltagare i deras glädje när de frambragt en varelse som föddes till att vara skyldig ett tack. Jag kunde inte påminna mig något sådant. Jag förmodar att mina föräldrar känt glädjen – så brukar det vara vid de flesta födelser – men jag var inte säker på om glädjen berodde på att de hade bidragit till en ny medborgare som skulle ha sitt eget jag eller om de hade avlat en 'låntagare' som efter att ha blivit uppfödd någon tid och efter att ha fått viss skolning skulle vara skyldig så länge de levde att vara bunden av ett kontrakt han inte haft något att säga till om. Att jag var en produkt av deras *älskog* var jag säker på, men om jag också skulle anses vara skapad av *kärlek*, var jag mera tveksam om. Om mina jämnårigas liv kunde vara något att gå

efter, så föreföll osjälvisk kärlek att spela en obetydlig roll i familjerelationerna; i stället verkade egoism och själviska motiv vara de allmänt dominerande faktorerna.

För mig var det visst inte föräldrakärlek som fick miljontals föräldrar att acceptera och ibland till och med lovprisa, att deras barn slaktades i religionens namn, eller i patriotismens, den politiska ideologins, eller ens för gruppens heder. Allt detta sker ju på rekommendation av de styrande, för att de själva skulle få stanna kvar här på jorden; endast synbarligen för en väntad framtida belöning i en mytisk värld för dem som dött. Det tyckte jag inte kunde förklaras som bevis på den föräldrakärlek som så ofta höjs till skyarna i våra myter.

Och detta ögonblick satt jag inom tre meters avstånd från en av de främsta avrättarna i världen.

Jag satt där tillsammans med åtta andra rådgivare för att bistå honom att försvara sitt land och på samma gång bekämpa hans ondskefulla motståndare. Vilket i kalla siffror

betydde döden för många tusen unga män, flera av dem tonåringar, som skickades till fronten med sina föräldrars välsignelse.

Jag var inte direkt medlem av delegationen som rådgivare, bara som tolk. Själv är jag närmast stolt över min feghet, och som en äkta kruka hade jag naturligtvis inte någon plats i en sådan kommission. Om inte den ordinarie tolken hade backat ur uppdraget – och det hade han säkert gjort efter moget övervägande – så skulle jag ha varit tusentals kilometer därifrån och suttit bekvämt i en länsstol och fördjupat mig i poesins drömvärld. Om min uppdragsgivare hade sagt mig rent ut vad slags arbete de väntade sig – då skulle jag förfarande ha varit kvar i min länsstol bakom dubbla lås och med säkerhetskedja av stål på dörren. Jag blev bara hastigt tillkallad för att ta hand om jobbet till en mycket attraktiv lön och med snabb transport tillbaka till min fristad. Senare, på 11 000 meters höjd, hade jag inte längre något val att komma ifrån det utsatta resmålet. Förresten brydde sig mina åtta

reskamrater inte om att fråga vad jag kunde önska. I stela uniformer och i glansen av blanka knappar hade de uppfattat mig som ett slags elektroniskt hjälpmedel. När något speciellt ljud programmerades in i min skalle, skulle resultatet bli att andra ljud kom ut ur min mun och bli begripliga för de olika närvarande.

För att hålla så långt avstånd som möjligt från *honom* andades jag ganska långsamt – det gav min bröstborg lite extra utrymme på cirka fem millimeter eller så.

Jag lyssnade på honom igen.

”Med den Allsmäktiges hjälp ska vi besegra den där brottslingen. Vi har inte något emot hans folk, men vi kan givetvis inte förlåta dem som stöder honom”, sa han.

Jag översatte hans påstående, helt förvirrad över hur han kunde skilja sin rivals folk från hans följeslagare när kulsprutan sköt av dem huvudet.

De åtta nickade i enighet. *De* hade inga svårigheter att förstå honom.

”Vårt huvudproblem är inte hur vi ska kunna

besegra dem, utan vad vi ska göra när de fallit och när stormakterna som stöder dem kommer i öppen konflikt med oss.”

Han sa så och skådade mot taket och högre upp än så.

Den här gången var han inte så säker på att den *Allsmäktige* skulle lyckas inskrida mot *stormakterna*. De åtta svalde även denna upplysning. Också de tycktes tvivla på att den *Allsmäktige* skulle lyckas inskrida mot stormakterna.

”Många av våra unga män har farit till paradiset för att vi ska segra med ära...”

Mitt minne drog blixtnabbt fram en TV-ruta där det visats en dokumentär scen från detta krig. Jag kom ihåg en närbild av en av *hans* unga män som blivit svårt träffad. När han låg där i den brännheta sanden flög en massa ökenflugor in och ut ur hans näsa, ögon och mun, medan hans stönande, jämmer och kvidande mer lät som klagan över sviket hopp än som lovsånger till den *Skapare* som skulle öppna paradiset portar för honom så

snart han slutade att andas. Det hade sett ut som om hans jordiska lekamen var orubbligt besluten att försena själens inträde i den eviga saligheten, som väntade martyrerna i himlen ovan oss. Jag hade undrat, om han inte skulle ha föredragit att få ett glas vatten och lite salva på såren där han befann sig, hellre än vinfloderna och de underbara trädgårdar fulla med tjänstvilliga tärnor, som han kunde vänta sig ovan efter.

Jag hörde en låg hostning.

Jag lyfte på huvudet och såg en mängd genomträngande blickar riktade mot mig. När mina tankar försvann till TV:s dokumentär hade jag tappat kontakten med hans konversation och inte meddelat hans värdefulla synpunkter till rådgivarna. Jag stirrade honom rakt in i ögonen. Han strålade uppmärksamt mot mig. Han hade en hypnotisk blick. Jag koncentrerade mig också och försökte avleda hans energi, och så trängde jag mig igenom hans skydd för att försöka räkna ut vad som låg bakom dessa ögon. Han kisade med ögonen och mumlade några ord för att hindra min

framfart, men jag hade redan nått fram.

Då fick jag höra DETs elaka skratt – unken, stinkande svettluft trängde in i näsan på mig, en otäck, frän smak av härsket smör spred sig över mina smaklökar, en splitterbomb exploderade i maggropen och jag kände hur slemmiga iglar kröp upp för benen på mig.

”Vi ses igen!” myste DET.

”Jaså, det är du som gömmer dig bakom den här pompösa fasa- den?” sa jag överraskad.

DET övervägde sekundsnavt och sa sedan: ”Vad trodde du?”

Det förstås, *vad hade jag väntat mig?*

Ja, vad hade jag väntat mig?

Förbannat! Vad skulle ha kunnat finnas där bakom de där storartade skådespelen som regisserades av järnhårda och grymma härskare om inte just DET.

Jag måste erkänna att det inte hade varit lätt att känna igen DET i denna förklädnad. Jag hade stött på Frukta många gånger förut – ögonen på små barn som blivit rädda för ondskefulla vuxna, i

skriken från hungriga kringstrykande hundar som plötsligt blir anfallna av en större aggressiv best, i stämmorna från flyktingar i främmande land, som blir utfrågade av fientliga byråkrater, eller i ansiktet på gatans prostituerade, när de ska komma överens om taxan för hotfulla främlingar.

Men vid alla dessa tillfällen såg jag Frukta bland de förtryckta, svaga stackarna.

”Men är inte en gammal man också en 'svag stackare'?” frågade jag mig.

Nej, inte varje gammal man. Det fanns ju de som mognade till värdiga åldringar, som kunde dela med sig till de unga vad livet lärt dem, och från de yngre tog emot de nya erfarenheter som livet kunde förse dem med. Men så fanns *det* folk som gled över från en fas av livet till en annan och vid varje steg gjorde motstånd mot de förändringar som tiden medförde. De försökte med all kraft hålla fast vid de få trådar som bildade deras livsväv, trådar som de blivit hopplöst invävda i. Det var den senare typen som kände frukta, som väntade sig revolt i varje framsteg, som försökte

hindra all utveckling och gjorde sitt bästa för att nå de höjder, där de sedan kunde pressa på de andra sin egen vilja och på så vis kringgå sin egen fruktan.

”Sa jag något som förbryllade dig?” hörde jag frågas.

Jag var inte säker på om frågan ställdes av honom eller DET. Så jag gav det neutrala svaret: ”Om ni vill vara snäll att upprepa vad ni sa, skulle jag vara tacksam.”

Han betraktade mig intensivt ett slag och tillade: ”Ni verkar trött. Jag använder vår egen översättare.”

Härmed nickade han till en av de närvarande. Han trädde fram, tog plats bredvid mig och började sköta mitt jobb till deras fromma.

Han utförde sin uppgift skickligt.

Jag höll tyst och försökte analysera situationen.

Hade han förstått att jag hade märkt DET?

Jag visste att en hund kan nosa sig till en annan hund, men gällde det för fega krukor också?

Ändå var vi inte fega krukor av samma typ.

Jag hörde till den kategori som satte värde på *livet*, som undvek strålkastarljuset, som skötte mig själv och trodde på principen ”leva och låta leva”. I motsats till mig så satte han värde på *sitt* liv, han hade låtit utnämna sig till ledare för sitt folk för lång tid. Han trotsade tänkespråket ”leva och låta leva” Han hade faktiskt, trots att hans motståndare – en annan despot – erkänt sig slagen, fortsatt att slösa med unga liv på båda sidor, därför att han ville förödmjuka en särskild individ med sin personliga triumf. En triumf som han tänkte åstadkomma genom att hålla tal bakom skottsäkra skärmar, där han skulle säga sina övertygade anhängare att kulorna som fienden sköt mot deras kroppar inte var annat än de rosor som ströddes av jublande änglar över martyrerna när de kom till paradiset.

I sina tal tog han aldrig upp frågan om varför han själv valde att ha en skyddsskärm mellan sig och rosorna som kastades av änglarna.

Värst av allt: fast jag tydligt hade känt igen

DET hade jag inte kunnat avgöra om det hade en bestämd identitet. Frukten var en naturlig del i vårt förråd av känslor. Tillsammans med Kärleken, Hatet, Nyfikenheten, Äventyret, Slumpen och många andra ork- rafter var den en elementär känsla, som både framdrev och skyddade livet. Som en naturlig känsla fanns det inget ont i den. Men de vibrationer som DET utsände med sitt skratt var överväldigande hotfulla.

Vad för sorts fruktan hyste den mannen?

På nytt fäste jag blicken på hans ansikte. Han fortsatte att lov prisade sin allvetande och allsmäktiga gudomlighet, och så frågade han sina rådgivare hur de ville omsätta den väntade teoretiska hjälpen från hans Herre för att praktiskt utföra hans avsikter.

Rådgivarna, som var väl insatta i det slags tal som lämpade sig för situationen, prisade också den oändliga visdomen hos despotens Herre, och sedan överlämnade de helt nonchalant en katalog över de modernaste vapentyperna till

en av hans assistenter, och lade till att man kunde tillfoga fienden avsevärda förluster till ett ganska obetydligt pris.

Alla närvarande prisade *sina* Herrar.

Jag nickade också. Inte för att visa solidaritet med dem, utan för att klara mig ifrån ett tänkbart obehag.

”Hur kommer det sig att de lyckades lura ut dig ur din trygga vrå?” frågade DET.

Jag ryckte på axlarna. Vad skulle jag annars kunnat göra?

”Vi har träffats många gånger förut, men aldrig i en situation som den här. Varför har den där envåldshärskaren med obegränsad makt tagit med dig som huvudombud?” Jag bestämde mig för att tala rent utmed DET.

”Envåldshärskare? Obegränsad makt? Kanske det är så du ser honom idag. Jag har varit med honom sedan den dag han föddes, och han avvisade världen vid första anblick. Sedan dess har han knogat fram och upp, ängslig och panikslagen för vad andra skulle kunna straffa

honom med, om han gjorde ett felsteg. Hela tiden fyllde han på sin egen lista med de hemsökelse han skulle pålägga andra om tillfälle gavs.”

”Men varför? Vad har andra gjort för att få honom så bitter?” Jag försökte få någon sorts grepp om hans personlighet. ”De har inte *gjort någonting*”, svarade DET.

”De har inte gjort *någonting*?” Jag måste ha låtit helt förvirrad. DET hånlog och sa: ”Nej, de har inte *gjort någonting mot* honom. Från den dag han föddes tills han uppnått mogen ålder har de struntat i honom. Han växte upp i skuggan av dem som fick uppmärksamhet, vård och svar; han hatade och avskydde deras framsteg, och samtidigt var han rädd för vad andra skulle utsätta honom för om de fick reda på hans verkliga känslor. Utan mig som livslång allierad skulle han ha gått under för länge sedan.”

”Och vad kan en bundsförvant som du utföra annat än att ställa till med plågor och ensamhet för dina vänner?” Jag var också fylld av förakt.

”Till *mina vänner*?” sa DET i hånfull ton.

”Vilka skulle det annars vara?”

DET pruttade fram ett av sina kväljande skratt och frågade: ”Är du helblind? Kan du inte se vilka som är mina *vänner*?”

Jag försökte tänka ut vilka människor som kände mest fruktan: de fattiga, de förtryckta, flyktingar i främmande land, de handikappade. Det fanns många; men ingen som kunde få fruktan att skryta med förbindelsen.

DET läste mina tankar och sa: ”Nej, ingen av dem. Inte de, som är ständiga offer för andra och lever i skuggan av mig. Nej, jag avser dem, som har antagit mig som sin drivkraft, och använder denna kraft för att övervinna de svagheter som antingen var medfödda eller som de blivit påbördade av andra, och så fortsätter de för att nå sådana ställningar där de kan hämnas sina förorättar.”

Jag tänkte på vilka som satt på maktens stolar och skulle kunna vara tänkbara bundsförvanter till DET.

Plötsligt bröt kallsvetten fram i pannan på mig.

Jag kunde se dem nu. Hur många var det?

Där satt nu den där galningen som jämt spelade upp scener ur sitt tidigare liv. Medan han blandade fantasi och verklighet, hade han resolut avvärjt alla praktiska fredsplaner som framförts av andra ledare. Han prisade sin Herre regelbundet och förlitande sig på honom, hade han sålt vapen, både öppet och i hemlighet, till mördarna från Öster och Väster för att sprida värmen av Hans kärlek bland de andra. Hans största beundrare var damen på andra sidan haven, som sedan sin ungdom haft honom som sin drömhjälte, och inte ens när hon hade nått medelåldern skulle hon någonsin kunna överge de bilder hon burit i sitt hjärta sedan unga år. Med all sin moderskärlek och andra attribut som man brukar associera med det svaga könet, hade hon skickat iväg andra mödrars söner till en av de avlägsnaste delarna av imperiet, för att kämpa och dö i ett meningslöst krig, för att hedra en annan majestätisk dam, som i sin tur alltid hade avskytt den som försvarade hennes ära — avskytt henne därför att hon var så kallblodig och

föraktade de flesta medborgarna i sitt eget land.

Ja, hur många vänner till Fruktan fanns det egentligen som poserade som stridsmän för folkets sak, allt medan de obarmhärtigt drev sina anhängare mot det mörka slut som de hade utvalt som passande åt dem?

Ännu en gång riktade jag uppmärksamheten mot den gamle mannen som i snart tio år hade varit både den andlige och politiske ledaren för sitt folk. Genom sina predikningar för nationen hade han lagt stor vikt vid de belöningar och straff som skulle skänkas eller påläggas dem av deras högste Herre. På så vis hade han lyckats få fram livsvillkor, som gradvis förde tillbaka hans nation flera århundraden. I och med detta hade han åter undertryckt kvinnor och barn, och lett dem till en sorts primitivt slaveri, och dömt tusentals ungdomar till en för tidig död på slagfältet. Han hade eliminerat all intellektuell opposition genom att avrätta dess talesmän som djävulens agenter eller som spioner för främmande makt eller båda delarna. För att fullborda sina planer både inåt

och utåt hade han bett om och även erhållit hjälp från just de främmande länder som han hade associerat med djävulen, när han fördömde tänkarna i sitt eget land.

Jag ställde in min hörsel på hans röst.

”Vårt land är bara utgångspunkten. Inom en mycket nära framtid kommer ni att få se att vårt exempel kommer att tända elden på många andra ställen i världen”, försäkrade han med stor tillförsikt.

Ingen av åhörarna öppnade munnen. Hans egna landsmän tvivlade inte på hans förmåga att tända eldar – var gång fienden sköt av raketer blev hela förbannade landet ett förödande bevis på hans påstående. De inbjudna rådgivarna var avgjort imponerade av hans potential, men de torde ha varit beslutsamt emot att få se sina egna hem antända av de eldar hans anhängare sprider.

Jag klarade strupen.

Han vände ansiktet mot mig och betraktade mig på samma sätt som slaktare brukar se på lamm som kommer till slakteriet.

”Har du något på hjärtat?” frågade han.

”De planer Ni talar om sträcker sig över flera år. Om jag förstår Er rätt har Ni också tänkt fullfölja dem personligen?” hörde jag mig själv säga.

”Ja, vad är det för konstigt med det?” frågade han.

”Låt bli! Din dumbom, håll tyst!” Varningen från DET nådde mina öron, men det var för sent. Jag hade redan öppnat munnen.

”Ni är en mycket gammal man; vad kommer att hända när Ni dör?”

Han stirrade på mig som om han inte hade hört min röst, och som om han väntade att jag skulle säga något hörbart.

Trots att jag är en riktig kruka upprepade jag min mening för diktatorn.

Dödens tystnad rådde. Han blinkade till, skakade på huvudet och slöt ögonen. Jag förmodade att han försökte begripa innebörden av mitt uttalande. Uppenbarligen hade inte tanken på hans egen död ingått i hans aktiva begreppsapparat.

Han läste upp några versrader, där hans Herre beskrevs från tidernas begynnelse till dess slut. Så satt han stilla. Det överraskade mig, för jag hade väntat att han skulle läsa upp samma rader igen, men denna gång med sitt eget namn istället för Herrens. Men han förblev tyst. Då kom jag plötsligt att tänka på att jag satt ansikte mot ansikte med en man som var fylld av fruktan, och fast han kunde vara skoningslös när det gällde att utöva sin makt över andra, var han ändå fjärran från att våga utmana den auktoritet som han fick sin sanktion ifrån.

”Han kanske inte vill tillstå det, men betraktar han inte sig själv som odödlig?” frågade jag DET.

”Gör de inte det allesamman? Den person som du just tilltalade som en gammal man, har inte åldrats alls sedan han gjorde upp sin pakt med mig. Tanken på förlorad ungdom, tilltagande ålder och döden, som du känner den, är till för dem som lever i din så kallade verkliga värld, där man gör jämförelser med vad som faktiskt händer. Inom min sfär förkastar man allt som inte tilltalar en

människa, det förkastas som ovidkommande och bara de företeelser som passar ens eget själviska behov anses livsviktiga.”

”Men de som bor i ditt rike försvagas och dör som alla andra. Så vad är det då för skillnad?” Jag behövde ett förtydligande.

”Man erfar en händelses betydelse först när sinnet fattar innebörden i den speciella situationen. Om en person aldrig begriper processer som du betraktar som normala, hur ska då denna person kunna förstå konsekvenserna av dessa processer? Döden är det tillstånd där hjärnan slutar att reagera på inkommande stimuli. Till dess detta tillstånd slutligen inträffar finns det många mellanstadier av medvetenhet, där en människa kan vägra att inse allt som *verkligen* hotar hennes ego, först genom val och senare som en förvärvad egenskap. I stället skapar hon några betydligt mindre farliga väsen – väsen som är lätta att manipulera – som fiender eller spioner. Så ställer man till en massa bråk kring det hot som sådana fientliga spioner kan utgöra. Med andra ord, i

stället för att se livet som det är, ett universum uppbyggt av en del verklighet och en del fantasi, där också faror och hot lurar, men ändå sådana som inte är omöjliga att kontrollera för detta universums skapare.” Det gav mig en längre föreläsning om de förskrämda enväldshärskarnas psykologi.

”Lever jag i en värld som regeras av en samling halv-paranoida, som lurat folk överallt, bakom en rökridå av hög moral och välvilliga löften och har skapat en sorts enig församling av hämnare för att fly från sin personliga fruktan?” Jag kände mig nedslagen när jag sa detta till DET.

”Först och främst måste jag tillstå att min sfär inte innefattar alla människor, utan huvudsakligen dem som fostrats att vänta sig hjälp från krafter utanför vanlig, normal, mänsklig erfarenhet – ovanliga händelser som propagandan kallar underverk. Det gäller människor som vill se hjältar och förväntar sig en Messias, och var gång någon pretendent dyker upp på scenen störtar de fram för att få höra till hans flock. En annan kategori

är de grupper som först noga granskar pretendenterna och accepterar sina ledare först efter demokratiska val. Sådana grupper är svåra att behärska.

För det andra, det är inte folk du kallar *halv-paranoida* som har bildat en union, utan *Jag* förser dem med en förbindelselänk. Genom den kan de meddela sig med varandra utan att bli direkt inblandade i varandras affärer. Om de lämnades åt sitt öde skulle de gå under på nolltid med all sin misstro och sina misstankar mot varandra. Jag får dem att fungera.”

”Men varför?”

”Vad menar du med 'Men varför?'?” frågade DET.

”Jag menar, varför har du satt upp detta nätverk av galningar, som njuter av att se andra lida?”

Efter en stund sa DET: ”Som alla ursprungliga makthavare har jag också mitt eget rike. Dess medborgare är folk som av naturen känner sig dragna dit eller som lockas dit genom omständigheternas makt.

Mannen som sitter framför dig var född att bli medborgare där. Känslan av hans medborgarskap förstärktes helt enkelt genom det tarvliga bemötande han fick när han försökte ta kontakt med folk från annat håll. Kan du föreställa dig vilken tomhet man känner av att alltid vara ensam? Nej, det kan du inte. Du är en riktig ynkrygg. Om du kände dig plågad av ensamhet skulle du antingen ta kontakt med andra för att få sällskap, eller om det inte var möjligt skulle du söka skydd i en bok eller någon annan sysselsättning för att undfly ensamhetskänslan. Men hur går det för den som varken kan få vänner eller känna gemenskap med andras tankar som man stöter på i böcker eller liknande media?”

Den frågan var inte lätt att svara på.

Jag började bli mer uppmärksam på mannen framför mig. Jag försökte föreställa mig hur han var som liten – oälskad, utan någon som såg efter honom, utan vård och mycket rädd. Jag såg honom växa upp – ensam, invärtes tom och bitter, men nu beslutsam och hämndgirig. Han

kom upp i medelåldern – han var fortfarande ensam, men hans inställning till fruktan hade ändrats. I stället för att ge en känsla av skydd hade den blivit en aggressiv kraft. Han åldrades och blev en gammal gubbe – ensamhet och saknad fanns ännu, men nu hade han nått en ställning, där han kunde sprida den känsla han haft som sin livskamrat. Ju mer han såg av DET omkring sig, dess bättre trivdes han.

Och det gällde också för de miljontals andra besatta själar som hade ingått en pakt med Fruktan.

Jag koncentrerade mig och försökte tänka mig in i hur samma person kunde ha utvecklat sig om han hade fått kärlek och uppmärksamhet när han var barn. Jag kunde inte få fram någon bestämd personlighet, men en sak var säker- han skulle aldrig gjort upp en pakt med DET.

Jag såg på hans ansikte. Han satt fortfarande i den meditativa ställning som han intagit när jag hade uttryckt mina tvivel på hans odödlighet. Av någon underlig anledning satt alla de andra

närvarande också dödstysta.

Lugnt överbryggade jag avståndet mellan honom och mig, lade mjukt min hand på hans och lät den ligga kvar där, medan mänsklig tillgivenhet trängde fram genom dess värme. Kanske var det första gången i livet som han fick känna värme från en annan mänsklig varelse. Mycket långsamt öppnade han sina ögon och fäste sin blick på mina. Han vände på handen och höll min hand i ett fast grepp.

Jag hörde klockan ticka igen. Tiden hade stått stilla.

Så log han.

”Under dessa omständigheter skulle det vara lämpligt om jag också tänkte ut planer som kunde utföras av våra barn”, sa han med ett bestämt tonfall.

”Ja, men för att dessa planer ska få verklig mening måste man ha *levande* barn som kan föra idéerna vidare när Ni är borta”, påpekade jag.

Ett brett leende lyste upp hans ansikte, och han sa: ”Det är alldeles riktigt!”

Han tog blicken ifrån mig, såg på mina följeslagare och sa: ”Ni får gå.”

Översten med det kraftiga håret öppnade munnen för att tillägga något.

”Ni ska gå nu!” Den gamle gav order nu.

De försvann allesamman; men jag måste stanna kvar, han höll fortfarande min hand i sin.

Jag såg forskande i hans ögon. Där fanns inte ett spår av DET.

Han måste ha annullerat sin pakt med Fruktan.

”Jag har aldrig träffat på någon så uppriktig människa som du och jag skulle vilja att du kunde bli en av mina rådgivare när jag ska formulera om min politik. Det ska bli en politik som grundar sig på fakta och verkliga förhållanden och inte på önsketänkande.”

För en kruka som jag, var hans ord och hans inbjudan mer än en komplimang.

Jag önskar att jag hade miljoner händer – händer som jag kunde sträcka ut och stryka över

händerna på alla dem som aldrig känt värmen av mänsklig tillgivenhet.

I vilket fall som helst hade jag lyckats bryta Fruktans förbund med en av hans huvudanhängare. Det var ingen dålig början.

(Görel Hildeman, Ylva Hildeman & Sain Sucha)

MINNET

I samma stund som våra ögon möttes, visste jag att jag funnit henne. Jag hade sett DET.

Hon steg in i vagnen, kom direkt och satte sig på platsen mittemot mig, lade sitt handbagage på bagagehyllan, tog av sig jackan och hängde den på en krok, slog sig ned på sätet, rättade till kjolen, lade benen i kors, knäppte händerna i skötet, såg mot mig och log.

Albinonis Adagio hördes i mina öron, jag såg ett par hopsnodda huggormar dansa i extas, tung jasmindoft från en sommarkväll efter ett uppfriskande regn överväldigade mig; plötsligt vattnades det i munnen på mig vid tanken på salta, rostade jordnötter. Jag mindes beröringen av hennes mjuka läppar.

Det spelade ingen roll vilka andra intryck som tagit vägen till mitt hjärta Hur skulle Minnet någonsin kunna svika mig?

Jag log tillbaka.

Hon rodnade en smula.

”Ska du också fara till Hjärtedalen?” frågade hon.

Jag fick lust att säga: ”Dit du går vill jag också gå”, men jag inskränkte mig till ett ord: ”Ja.”

Några skrattrynkor framträdde vid hennes ögon när hennes leende blev djupare.

”Jag har fått höra att det är ett ljuvligt ställe”, sa hon och fortsatte: ”Ett ställe där drömmar blir uppfyllda”.

Jag visste inte var Hjärtedalen låg, men nu behövde jag inte drömma längre – min dröms satt där mitt emot mig, verklig och leende.

Ändå hade jag en känsla av att hon inte var medveten om det.

Hur skulle hon kunna veta att DET fanns där?

Eller gjorde hon det?

”Bor du där?”

”Nej.” Hon skakade på huvudet och tillade: ”Men jag skulle gärna vilja. Skulle inte du det?”

”Jovisst!” svarade jag entusiastiskt; och fullföljde tanken för mig själv: ”Om du flyttar dit, annars skulle jag vilja bo var du än slår dig ner.”

DET uppfattade mina tankar och svarade: ”Hallå

där!”

”Hallå”, svarade jag viskande.

”Jag hade börjat tvivla på att vi nånsin skulle träffas igen. Det var längesen,” mumlade DET.

Gamla minnen måste ha avspeglat sig i mitt ansikte, för hon frågade ömsint: ”En silverslant för dina tankar!”

Jag försökte skjuta undan gamla minnen med ett glatt grin och svarade: ”Jag var långt, långt borta.”

”Redan framme i Hjärtedalen!” gissade hon.

Jag såg genom fönstret mot de avlägsna molnen som gled fram över horisonten denna brännheta högsommardag och bildade en mörk häck — som en fläck av smärta på livets väv. Ständigt inom synfältet följde de min bana av egen vilja, men alltid utom räckhåll för mig, vilket smärtsamt påminde mig om de dagar då vi var tillsammans, och då vi tänkte på molnen som 'bomullsslottet' dit vi kunde gå och gömma oss om solen brände för svårt. Jag undrade om jag i denna stund skulle kunna nå

dem på något vis, ta ner några av dem och hänga dem utanför fönstret. Då kunde de stanna där ett tag för att ge mig lite skugga, eller bara förångas och upplösa sig, och åter lämna mig oskyddad för den brännheta solen.

Jag övergav molnen och återvände till min plats. Jag blinkade till och upptäckte att båda två väntade på mitt svar.

”Nej”, sa jag till dem bägge två. Till henne förtydligade jag och sa: ”Jag vill inte vara där alldeles ensam”, och till DET sa jag: ”Hur kan du tala om att *mötas igen* när jag aldrig har tappat bort dig?”

”Aldrig?”

”Aldrig!” försäkrade jag igen.

”Vem är det du letar efter?” frågade hon tveksamt.

”Letar jag efter någon?”

”Varför skulle du fara till Hjärtedalen om du inte söker efter någon?” Leendet försvann från hennes ansikte; i stället tog smärtan över.

Jag ville tala om för henne att jag inte tänkte fara till Hjärtedalen. Det hade jag aldrig tänkt; och nu var det absolut inte nödvändigt. Jag hade redan funnit den jag sökte.

Jag blickade in i hennes ögon och frågade: ”Letar du också efter någon?”

Hon tänkte efter ett slag och så sade hon: ”Ja, jag letar. Åh, jag har sökt så länge; faktiskt ända sedan jag förlorade kontakten med *honom*.”

Två genomskinliga pärlor trängde fram ur hennes ögonvrår. Med ett finger strök hon bort dem och kände sedan på sina mjuka läppar, sedan lade hon handen i knät igen.

”Jag har rest till många ställen för att söka efter honom, innan ja fick höra talas om Hjärtedalen ... Förgäves förstås.” Hon suckade och fortsatte: ”Det sägs att alla människor söker sin äkta hälft i en annan människa och när dessa två 1pöts, då gläder sig alla tranor i världen och dansar tillsammans. I Österlandet tror man att en fulländad förening av kropp och själleder till att man uppnår Nirvana.”

Om det hade funnits en enda glimt av igenkännande i hennes ögon skulle jag ha rest mig upp och dansat tillsammans med alla tranor i världen, och i den som ovanefter är – om det finns någon.

Fast vägen till Nirvana låg mindre än en meter från mig, fångades jag nu in i Minnets grepp. Jag blickade in i hennes ögon igen, men där fanns ingen bild som avspeglade mig.

”Hur länge tänker du hålla på och falla så där?” frågade DET.

Ja, hur länge?

Jag hade också rest från den ena platsen till den andra sedan jag hade förlorat *henne*. Många gånger hade jag försökt uppfylla det tomrum hon lämnat efter sig med andra kroppar och upptäckt att även om ögonen var lättlurade, så var lukten och känslan mer kritiska domare och svårare att lura. Visserligen kunde man i de flesta fall dämpa den fysiska hungern, men de ärr hon lämnat i mitt sinne svedde fortfarande. Jag hade sagt mig att med tidens gång skulle

mitt förflutna sluta spöka, försvinna helt och ge mig möjlighet att än en gång följa vägen mot lyckan. Dock kunde jag, vid varje nytt försök, vid varje vägkrök, råka på en fläkt av en doft, ett eko av ett skratt, en välbekant gång, eller någon gammal melodi som åter minde mig om vibrationerna från hennes väsen, så starkt att hela min kropp darrade av Minnets slag

Jag kom ihåg när min kropp trycktes mot hennes – svetten dröp. Men nu, när jag gned mig mot andra kroppar, förstärkte det endast den avkylande känslan av avstånd mellan oss.

”När hon kom in fick jag en känsla av att du äntligen hade hittat henne åt mig och att jag kunde säga adjö till dig. Men nu känner jag att ett bedrägeri är på gång. Vad har du för planer?” svarade och frågade jag DET.

Minnet bröt ut ett vilt skratt. Det tog några sekunder innan DET fick kontroll över hysterin och sa: ”Du trodde att jag kom till dig med ett nytt hem, som du kunde komma in i och så skulle du ta farväl av mig för alltid.

Skulle inte det vara rena självmordet för mig?”

Jag funderade på Minnet. För första gången kände jag tvivel på DET. Minnet hade funnits hos mig sedan den kvällen då jag fick veta att den kvinna som jag levde med inte längre var den person jag hade trott. Upptäckten kom vid uttalandet av en enda mening. Jag kunde fortfarande komma ihåg hur en sorts förflamning räddade mig när hennes stämma fick kontakt med mina trumhinnor och långsamt, men med intensivt ökande smärta, kom de fysiska vibrationerna att överföras till begripliga ord med innebörd och hur min hjärna slutligen förstod och mottog budskapet. När jag till slut hade begripit hennes budskap hade kärleken försvunnit. I stället fanns Minnet som ett trösterikt sällskap, och framför mig satt en kvinna som verkade vagt bekant, och hon så sådant som inte hade något att göra med oss längre. Mycket hövligt hade jag bett henne att gå till den som hade hennes hjärta, och låta mig vara ifred. Jag ville inte spilla tid på att lyssna

på sagor från forna dagar som berättades för mig av en främling; jag hade förlorat en ovärderlig vän och henne måste jag söka så snart jag hade plockat delarna av mitt brustna hjärta och limmat ihop dem med Hoppet. Sedan hade jag letat efter henne överallt, med Minnet som vägvisare; men till denna dag utan framgång.

I samma ögonblick som jag kände igen DET hade jag tänkt att Minnet till slut hade lett mig fram till henne; men så var det tydligen inte — inte med den där antydningen till tillrättavisning som låg i DETs sista uttryck. Nu när jag satt mitt emot henne var det inte lätt att acceptera att hon sökte efter någon annan, men DET hade låtit förstå att det var så saken låg till.

”Och vad händer med dem som aldrig kan finna sin andra hälft? Kommer de aldrig att uppnå Nirvana?” fortsatte jag vårt samtal.

Hon tog ögonen från samma moln som jag hade tänkt att fånga in och hänga utanför fönstret, och tittade på sina händer.

Jag undrade om hon också såg de där molnen

som fläckar av smärta, eller var de små parasoller av hopp som skulle lova henne skugga på den väg hon skulle söka? När hon lyfte blicken hade leendet kommit tillbaka till ögonen.

Hon sade: ”Alla finner sin rätta hälft i Hjärtedalen. Om du nånsin förlorar någon styr den personen mot Hjärtedalen, och kommer du också dit så måste ni träffas.”

Jag hade en känsla av att det var mer önskan än säkerhet i hennes ton.

”Det är inte alla som känner till Hjärtedalen Du sa förut att innan du hade fått veta att den fanns. hade du letat efter *honom* överallt,” fortsatte jag,

”Det är de verkligt olyckliga.” Sorgen kom henne att darra på rösten.

”Du talar hela tiden om dem som varit kära och förlorat den de älskade. Men hur går det för dem som aldrig lyckas hitta sin äkta hälft?”

Hon öppnade munnen och försökte svara mig, men orden kunde inte komma över hennes tunga. Hela hennes kropp svajade lätt när hon slöt ögonen för att koncentrera sig.

”Hon har fel när hon tror att *alla* har sin motsvarighet i en annan människa.” DET kom att tala i hennes ställe. ” Utan det är bara de som är på det klara med ofullständigheten i helheten av deras erfarenhet av Jaget och följaktligen blir medvetna om den del som saknas. Å andra sidan är massan så påverkad av de intryck som etsas in i deras sinnen utifrån att de aldrig ens kommer på tanken att de har en egen personlighet. De tillryggalägger hela sin färdsträcka som mycket små ömtåliga bubblor som skymtar på livets väldiga ocean, och flyter där tills deras tid är ute och så brister de bara och förlorar alla betydelsefulla spår av sin existens.”

Utan att öppna ögonen sa hon: ”Inte förrän du nämnde det, har jag tänkt på att det kan finnas människor som är så olyckliga att de aldrig stöter på en annan varelse som får deras hjärtan att slå i samma takt. Naturligtvis kan det ta sin tid innan man till slut hittar sin verkliga äkta hälft, och innan dess kan det förekomma likheter, som för en kort stund kan ge en känsla av helhet, men det

tar inte lång tid att inse det oriktiga i en sådan känsla. Ändå finns det troligen människor som är helt främmande för en sådan salig förening.”

En märkbar rysning gick över hennes kropp när hon tänkte på alla de ensamma själar som varken mött eller skulle få möta sin andra hälft.

Jag såg på henne och undrade hur mycket hon och jag var offer för våra egna kulturer? Hur hjälplöst vi var infångade i den där väven av regler som talade om för oss vad vi skulle tycka om och vad vi inte skulle tycka om och hur svårt det var, till och med när man bröt sig ut ur den föreskrivna huvudkoden för gott uppförande, att undvika det sekundära beteendemönster som blivit inpräntat i vårt undermedvetna?

Jag tänkte på alla de folk och kulturer där mänskliga relationer byggde på situationens praktiska krav, där man inte väntade sig något annat än att tillfredsställa sina fysiska och materiella behov av den person man hade förbundit sig med. Var dessa folk och kulturer underlägsna jämfört med oss? Eller var vi dårar som, i stället

för att ta emot de glädjeämnen Livet bjöd oss i sitt dagliga lopp, tillbringade våra liv med att leta efter de dolda skatter som vi hade blivit lärda var det värdiga målet? Skulle det inte ha varit bättre om jag bara hade skakat av mig innebörden av *den där* meningen och sagt till kvinnan att hon kunde dra åt helsike? Sedan kunde jag ha gått vidare till första bästa famn som öppnade sig för mig.

”Nej, det kunde du inte ha gjort”, sa DET till mig.
”Varför inte?”

”Därför att det första famntaget av ett par öppna armar kanske inte skulle ha gett dig glädjen av en kärleksfull omfamning.”

”I alla fall bättre än att ströva från ansikte till ansikte och längta efter ett uttryck av ömhet, som en gång var så hemtamt”, försökte jag resonera med DET.

”Varför gjorde du inte det?” frågade DET.

Varför gjorde jag det inte?

Gjorde jag det inte?

Nej, jag hade inte bett henne dra åt helsike — **det** var inte min stil. Jag hade alltid trott att

endera av oss hade rätt att bryta tillgivenhetens band och göra det klart, om och när det inte längre fanns någon verklig kärlek till den andra. Så mycket frihet och ärlighet var grunden som vi byggt våra personliga relationer på och vi hade diskuterat det under bröllopsnatten. Men när kärleken väl dött ut, skulle man inte få fortsätta att utnyttja varandra känslomässigt eller ekonomiskt, därför att det var praktiskt för parasiten.

Jag accepterade hennes grundläggande rätt att följa sitt hjärtas bud utan reservationer, men tyckte det var oförlåtligt att hon hade förslösat så många år av mitt liv, när hon bara använde mig. Jag hade genast bestämt att hon inte på något vis skulle få utnyttja mig i fortsättningen; oavsett vad det kostade att respektera båda besluten. Och det kostade på. Ekonomiskt spelade det ingen roll jag var född tomhänt, och så tänkte jag också dö. Emotionellt kände jag mig tömd – Jag saknade *henne*. Konstigt nog var det inte så jag kände mot kvinnan som jag hade bett lämna mig i fred. Det var faktiskt häpnads-

väckande att erfara att en människa vars kropp och själ man hade älskat i årtal, kunde förlora sitt innersta väsen på bara några sekunder, och kroppen hade ändrats från att ha varit åtråvärd till att bara bli ca 60 kilo gammalt kött, som väckte avsmak. Sedan dess hade jag letat efter hennes förlorade väsen.

Många armar hade öppnats för att ta mig i famn, men Minnet hade alltid kommit emellan och påmint mig om någon småsak som inte stämde. Det behövde inte vara mycket, men det räckte för att hjärtat skulle hoppa över ett slag.

Försökte DET faktiskt hjälpa mig att finna henne, eller hade DET tagit hennes plats? Jag kunde inte låta bli att tänka på det. Oavsett hur mycket tid som gått åt var hela processen då tomheten korn, hennes avfärd, när jag återfick förståndet och begrep vad som hade hänt, och min upptäckt av Minnet, sammanlänkade i en enda kedja av händelser, där alla fyra skeendena förenades i en enhetlig upplevelse. Allt jag kunde komma ihåg var att efter hennes avslöjande

bekännelse hade hon gett sig av, och jag blev kvar med Minnet. Hade Minnet kommit för att trösta mig eller hade DET kommit för att ta hennes plats?

Jag hade aldrig på allvar brytt mig om att DET följde mig, fast ibland skulle jag helst sett att jag kunde få vara ifred ett tag, för att jag skulle kunna sköta andra öppningar som uppenbarade sig för mig.

Men i detta ögonblick ogillade jag att DET var där.

Men å andra sidan, skulle jag ha känt igen *henne* om inte DET hade funnits där?

Den fysiska likheten var otrolig: samma hår, ansikte, ögon och nästan samma figur. I själva verket hade jag uppfattat en glimt av henne genom fönstret innan hon hade gått på tåget, och då hade något djupt undermedvetet vaknat till liv, för att förbereda mig på *hennes* ankomst. Och när hon sedan rodnade på samma sätt som *hon* hade gjort när vi möttes första gången hade jag blivit överlycklig att Minnet hade fört henne till mig.

Men nu varnades jag av en primalkänsla att se

upp för DET.

Jag drog ett djupt andetag och koncentrerade mig för att mobilisera den energi som är livsviktig för precision när man ska göra en kritisk bedömning. Jag höll andan och lät blodet stiga till huvudet på mig för att ge mig mesta möjliga bränsle. Långsamt förtunnades den dimma som hade stigit upp ur klyftan av separationen och förminskat mitt synfält till *hennes* minne under så lång tid. Jag blev klarare i huvudet. Solen var inte längre något hot; solskenet gav i stället glans och färg åt yttervärlden utanför fönstret. Molnhäcken långt borta såg ut som om den var ett gammalt avlagt bandage, som jag hade tagit bort från mina sår; och en blick på mitt Jag sade att såren var läkta.

Jag vände uppmärksamheten mot henne.

Hon satt fortfarande och såg ut genom fönstret när hon frågade: "Hur såg hon ut?"

"Se mig in i ögonen, så får du se henne", är vad mitt hjärta ville säga; i stället fortsatte mitt förstånd: "Någon som liknar dig."

Hon fortsatte att se ut och sa: ”Jag hoppas att du kommer att hitta henne.”

Jag hade ingen lust att hitta *henne* längre.

”Jag har funnit *dig!*” ropade jag ordlöst ur djupet av min själ, så

högt att hela min varelse skakade.

Hade jag det?

Det måste jag ta reda på.

”Hurdan var *han?*” frågade jag.

Hon log som vanligt och sa: ”Mycket vänlig och öm.”

”Var förlorade du honom?”

”Jag vet inte riktigt. Jag var lite över tjugo och hade gått igenom en ganska svår period i mitt liv när jag fick höra talas om honom.

Det var faktiskt en god vän som berättade om honom, och samtidigt varnade mig för hans charm. Han sa att jag skulle kunna bli duperad, om jag inte var på min vakt. Så en dag i köket fick jag höra hans röst, och jag förstod att jag var kär. Han blev ganska förvånad när jag avslöjade mina känslor för honom. Han ville aldrig komma med

när andra var i närheten. Det struntade jag i. Jag ville ha honom för mig själv i vilket fall som helst. Så vi träffades när ingen annan fanns i närheten.”

”En hemlig kärlek!” insköt jag.

”Nej, det kan man inte säga.” Hon gjorde en kort paus och fortsatte: ”Jag har aldrig kunnat bevara hemligheter. Om något hände så måste jag berätta det. Så alla mina vänner visste om det, men vi umgicks inte med dem tillsammans.”

Hon studerade molnens mönster vid horisonten några sekunder och återkom sedan till samtalet: ”Du förstår, han var inte som de flesta andra, och jag var inte säker på hur han skulle uppfattas av andra som stod mig nära. Personligen brydde jag mig inte om det, inte särskilt mycket i alla fall. Jag var lycklig. Men som tiden gick blev de andras inställning mer tryckande. Småsaker som inte spelade den minsta roll oss emellan, växte till stora ting i de andras närvaro. Långsamt började mina vänner undvika mig. När jag var tillsammans med *honom* saknade jag aldrig någon, men i hans

frånvaro började jag att längta efter de andra. Så gifte jag mig.”

”Du gifte dig med honom, fastän du längtade efter andra när han var borta?” Jag kunde inte hålla inne med min fråga.

Hon var generad när hon förklarade: ”Jag gifte mig inte med *honom*.”

”Du gifte dig inte med *honom*?”

”Nej.” Hon verkade obeslutsam om hon skulle gå in på sådana

detaljer av sitt livs historia eller ej. Så bestämde hon sig och sa: ”Jag gifte mig med en annan man som var mycket tilldragande. Jag tänkte

att honom kunde jag ha och umgås med de andra och så behålla *honom för* mig själv enbart.”

Oskuldsfullhet präglade hennes stämma, men förbanne mig, om jag någonsin hade hört någon berätta så okonstlat om sitt dubbelspel.

Jag granskade hennes uttryck noga för att se om hon skojade med mig. Det fanns inte något tecken på okynne där.

Hon lade märke till att jag blev villrådig och såg

frågande på mig.

”Fortsätt”, sa jag hastigt för att inte bryta hennes tankegång för mycket.

”Det gick bra i några år, men sedan började situationen bli svår. Min man märkte närvaron av någon annan i mina tankar och blev irriterad. Inte så mycket i vårt dagliga liv som det blev uppenbart i det avstånd han började inta i vår känslomässiga relation. Det var inte lätt för mig heller att vara delad mellan tre olika världar. Jag hade mina tidigare kontakter, min älskare och min make. En sons triangel där jag blivit instängd i mitten. I viss utsträckning var jag riktigt nöjd – jag kunde handskas med dem alla tre var för sig utan att känna någon ansträngning, om de bara kunde låta bli att dra mig åt olika håll samtidigt.”

Jag såg på kvinnan som satt mitt emot mig, som kunde ta sig an tre olika världar utan att känna någon påfrestning så länge hon kunde tackla dem en i taget, och jag tänkte på mig själv som hade krossats den första gången som jag blev träffad av

hårda ord från den som jag hade ställt i centrum av min värld.

”Hur som helst, till slut kom en tid då mina förbindelser med alla tre världarna blev till automatiska beteenden. Livet blev ett slags ringlinjetåg som rullade i sitt bestämda spår, stannade och startade vid förutbestämda knutpunkter, där människor och känslor byttes ut för en bestämd period. Jag tyckte fortfarande om mina vänner, min make och *honom*, men det var kärlek utan passion. Massor av aktivitet, men ingen ömsesidig ömhet, ingen sång vi kunde sjunga tillsammans, ingen rytm som kom våra hjärtan att slå i takt. Och så en dag var de borta.”

”Vilka var borta?”

”Allihop.” Hon slog ut med händerna och gjorde en gest av hjälplöshet, gnuggade tinningen med ett finger, granskade noga strukturen i blustyget, klarade strupen och fortsatte: ”Varenda en av dem. Mina vänner ville inte träffa mig, min make skilde sig ifrån mig, och *han* slutade komma. Jag saknade dem så i

början – mina vänner och bägge två. Jag tänkte att de nog skulle komma tillbaka efter en tid, eller åtminstone att *han* skulle göra det.”

Jag fick lust att fråga vilken av de två hon menade, men jag motstod frestelsen.

”Ingen kom tillbaka. Det var som om de hade ingått en pakt sinsemellan: när en hade gett sig av så försvann de andra också. Jag letade efter honom. Jag gick till alla ställen där han och jag hade mötts tidigare. Han var inte där. Jag talade med folk som kände till honom, och de sa att han säkert skulle komma tillbaka; ändå vet jag att innerst inne litade de inte på sitt omdöme, och de bara gav mig lugnande besked för att tillfälligt ge mig fred och inge mig falska förhoppningar.”

Nu verkade hon vara nära att bryta samman. Tunga moln av känslor steg upp på hennes ansikte och jag tänkte att hon när som helst skulle börja gråta, men hon måste ha haft en vidsträckt sandöken intill ögonen, som sög upp alla de tårar som hennes upprörda känslor åstadkom. Inte en droppe föll från hennes ögon, hon bara satt där och

bet sig i läppen.

För att lätta på trycket över hennes sinne räckte jag ut en bro av ord som skulle kunna hjälpa henne att komma över sin uppgivenhet.

”Du beslöt att klara dig själv; i stället för att lyssna till präster av olika skolor och bara sitta och vänta på hans återkomst, så samlade du ditt mod och for för att söka honom?”

Det förtjusande leendet kom tillbaka till hennes ansikte. Med skinande ögon, kanske delvis glänsande av återhållna tårar, delvis av min uppmuntran, svarade hon: ”Ja! jag bestämde att jag skulle vara min egen. Jag insåg hur dumt det var att bara sitta och vänta på att han skulle komma tillbaks. Och så själviskt om vi älskade varandra, varför måste just jag vänta att han skulle komma tillbaka? Varför skulle inte jag ge mig ut och söka efter *honom*?”

Jag uppfattade att hon nu sa 'honom' och inte 'dem', fast jag var inte säker på vilken av dem hon menade, honom eller *honom*. Det är inte så lätt att avgöra vem de föredrar, när det gäller människor

som har en benägenhet att bli förälskade i flera personer på en gång. Hellre än att tvinga henne att säga klart vilken *han* hon menade och riskera att hon skulle glida tillbaka ide gamla minnenas vågsvall, beslöt jag att hålla tyst och förbli osäker.

”Var hörde du talas om Hjärtedalen?” Jag bytte ämne.

Hon stirrade ut genom fönstret ett slag och skakade på huvudet och svarade: ”Det kan jag inte komma ihåg. Det var nog ingen särskild som berättade för mig om den. Jag fick höra lite här och lite där, vad man brukar kalla småprat. Det var inte någon som ville erkänna att den fanns; men ingen var särskilt ivrig att förneka dess existens heller. Så fick jag höra om andra människor som hade gett sig av för att söka efter sina kära. De hade, liksom jag, också sökt dem på vanligt sätt, men utan framgång.

Många av dem fann personer som var identiskt lika deras förlorade kärlek till det yttre, men de var ändå olika när det gällde sättet att älska. De försökte lura sig själva genom att låtsas att om de

var tillsammans med dessa nya, skulle de lära känna varandra och de väsentliga olikheterna skulle minska, om inte försvinna helt. För det mesta går det inte så ... Minnet är inte något man blir av med så lätt.”

Jag kände det som om jag svalde en brinnande låga. Någon tog fatt i två jättestora cymbaler, och förde dem alldeles intill mina öron och slog dem mot varandra. Jag hörde ordet ”Minnet” eka millioner gånger. Jag ville yla som en vild hund. Jag öppnade munnen för att skrika: ”Åt helvete med dig minne!” men sedan slöt jag den hastigt.

Hon mätte ha trott att jag hade sett ett spöke, för hon lade sin hand på min och frågade: ”Hur står det till?”

Jag lade märke till oron i hennes ton, och kände också värmen från hennes hand som låg på min.

”Förbaske dig DET! Ar hon ditt offer också?”

”Du fick syn på mig i samma ögonblick som hon tittade på dig.” svarade DET.

”Ja, det gjorde jag, men jag hade trott att du

hörde till mig”.

”Det gjorde jag”, svarade DET lugnt.

”Och hon då?” frågade jag efter moget övervägande.

”Och hon.” DET behöll sitt lugn.

”Är vi alla dina offer?”

”Vad du är orättvis!” sade DET förbittrat. ”Jag kom till din sida när du var övergiven av dina käraste Om inte jag hade varit där hade du gått på en nit. Du hade förlorat alla spår av kärlek från ditt förflutna och hade ingenting att gå på för framtiden. Jag lindrade dina plågor. Jag stimulerade din kontakt med folk som du aldrig hade sett förut genom att förse ditt sinne med några vaga hågkomster för att få liv i dina förlamade känslor. Jag lät dig resa dig för att passa till olika öppningar och jag befriade dig från dina spänningar, och jag förde dig tillbaka till verkligheten genom att visa dig på de väsentliga olikheterna så att du inte skulle bli en ständig slav under dina egna illusioner. Och vad gjorde du själv? Hela den här tiden då jag hjälpte dig att återfå

hälsan har du velat bli av med mig så fort du hittar din gamla kärlek.”

Jag hörde på DET. Jag försökte förstå hur mycket det betydde för mig att ha haft Minnet som ett dagligt sällskap som hjälpte mig att skapa sammanhang mellan den ena stunden och den andra, som gav livet en ordningsföljd och ett mönster man kunde känna igen. Utan Minnet skulle det inte finnas något sammanhang i livet – inga relationer. Inget före eller efter varje ögonblick. Men ändå, hur mycket kunde DET begära av mig för att ha klarat mig ur en mycket svår situation, där jag inte hade något val annat än att ta emot den första hjälp som kunde ges åt mig? Skulle jag nu för alltid vara skuldsatt? Nej, det kunde inte vara möjligt. Ingen hade rätt att göra en annan till slav för evigt, hur stor skuld man än hade satt sig i, eller hurdana omständigheter som än hade lett till saken.

Och hur mycket stod nu hon i skuld till DET?

Jag kände hennes andedräkt mot mitt ansikte. Jag hörde henne återigen fråga: ”Hur står det till

med dig?"

"Ja." Jag rätade upp mig på sitsen, torkade svetten ur pannan med en näsduk, slickade mig om munnen med tungan och sade:

"Ursäkta, jag kom att tänka på något mycket oroande och reagerade ganska häftigt. Jag hoppas att jag inte skrämde er?"

"Åjo, du såg ganska ruskig ut, om jag får säga så. Jag pratade med dig och plötsligt blev du alldeles blek. Var det något som jag sade?"

"Du sa att du inte kunde förlora DET."

"Jag kunde inte förlora *det*?"

"Bry dig inte om det. Berätta, har du mött någon som har varit i Hjärtedalen och kommit tillbaka?" Jag ville inte diskutera DET med henne.

"Kommit tillbaka från Hjärtedalen?" "Det var vad jag frågade om".

"Man far inte till Hjärtedalen för att komma tillbaka."

"Inte?"

Hon gav mig en lustig blick och sade: "Skulle du ha lust att komma tillbaka från Hjärtedalen,

när du väl kommit dit?"

Jag visste inte vad jag skulle svara. Jag hade ingen aning om var Hjärtedalen låg, och jag hade inte heller några planer på att fara dit.

Hon såg mina farhågor och frågade, "Skulle du lämna en plats där alla älskande förblir i perfekt harmoni? Där det inte blir några dispyter, inget hyckleri, inga obehag? Där ingen går omkring med brustet hjärta?"

Jag betraktade åter kvinnan som påstod att hon var i stånd att sköta tre olika världar utan att bli stressad, och undrade om hon alls hörde till denna världen.

Jag såg en medelålders kvinna som i sin ungdom hade förälskat sig i någon fantasifigur och i sitt sinne hade en kärleksaffär med honom, som hon betraktade som fulländad. Någonstans under livets gång hade hon kanske mött andra som hon förenade sig med i något slags närkontakt för att tillfredsställa ett gemensamt behov; annars sökte hon, så vitt jag kunde bedöma, ett rike som låg

utanför mitt områdes gränser.

”Säg mig en sak”, hörde jag henne säga. ”Varför frågade du var

Hjärtedalen låg? Hade du inte tänkt fara dit själv?”

Hon hade så varm iver i ansiktet att jag vände blicken mot fönstret när jag sade: ”Tyvärr ska jag nog inte det.” ”Ska du inte?”

”Nej, jag är på väg hem. När jag såg dig kliva på det här tåget påminde du mig om någon, och när du så frågade mig om jag också skulle fara till Hjärtedalen, så sa jag bara ”Ja”. Jag vet inte var Bjärtedalen ligger.” Jag kom med en ärlig bekännelse.

Hon gav mig ett gåtfullt leende, smekte sin högra hand med munnen och tillstod: ”Jag har inte varit alldeles uppriktig när jag sa att jag inte visste var Hjärtedalen låg.”

Jag beredde mig på ett avslöjande.

”Den finns inom dig. Och man reser inte dit; man bär den med sig inom sig.”

”Men varför frågade du då om jag skulle resa dit?”

Därför att när jag fick syn på dig tyckte jag att jag såg en dubbelgångare. Jag fick syn på dig genom fönstret och drogs mot den här platsen oemotståndligt. Och när du såg på mig och log, så ville jag att du skulle vara *han*. Naturligtvis visste jag att du inte kunde vara *han*. *Han* finns inom mig, i Hjärtedalen. Men jag kunde inte låta bli att fråga dig om du också skulle fara till Bjärtedalen min Hjärtedal.”

Nu visste jag vilken han som hon letade efter. Jag visste också att jag aldrig skulle kunna vara *denne han*.

Vi närmade oss min destination. Från fönstret tittade jag på den blomstrande häcken vid horisonten som nu hade fått ett rosa skimmer, och gav livfärg och glädje.

Jag reste mig från sätet, plockade upp min portfölj, och när jag vände mig mot dörren sa jag till henne: ”Tack för att du bad mig komma med, men jag måste nog ta min egen väg.”

Jag klev av tåget och styrde mot taxistationen.

Just som jag nådde centralhallen, såg jag att Minnet desperat försökte fånga min uppmärksamhet mot en annan gestalt som verkade vagt bekant.

Jag skrattade och sa till DET: ”Dra åt helsike.”

(Görel Hildeman, Ylva Hildeman & Sain Sucha)

FÖR SISTA GÅNGEN

Jag avskydde större delen av förslaget i samma ögonblick som jag fick ta del av det.

Ändå gick jag med på att vara delegationsmedlem.

Förslaget gick ut på att jag skulle fylla ut den lucka som hade uppstått efter en rådgivare som hade blivit sjuk, och följa med en grupp experter till ett av emiraten vid Persiska viken, för att ge råd till despoten om hur han kunde befrämja läs- och skrivkunnigheten bland kvinnorna i hans land.

Jag avskyr experter, sand och despoter – i vilken ordning man än bryr sig om att placera dem.

Kvinnorna, däremot, utgjorde den attraktiva delen av förslaget – inom vilket område man än ville främja deras framryckningar.

Dessutom fanns det en särskild attraktion: Man hade berättat att schejken hade gift sig med Frida, och hon skulle representera hans sida i projektet.

Frida och jag gick på samma kurs på universitetet. Hon brukade vara en briljant

debattör med sina argument, en bländande skönhet till utseendet och en vanemässig hjärtekrosserska i sina handlingar.

Efter att jag hade blivit klar med mina studier hade jag drivit världen runt och förlorat kontakten med de flesta av mina studiekamrater; dock besökte jag alltid Rufi när jag tillfälligtvis återvände, för att ta igen en del av skvallret.

Enligt honom hade schejken, under sitt besök i staden, stött på henne vid en varietéföreställning vid universitetet, och fått en spontan, upplyftande känsla av att om han, efter att ha avlägsnat ursprungsbefolkningens formella yttre skyddsdräkt, skulle använda sina överflödande tillgångar till ett första inträde i den öppning som fanns tillgänglig vid det kulturella uppträdandet, vilket kunde följas av en mer djupgående framstöt i kanalerna för personlig kontakt, så kunde förbindelserna med hans värdar bli betydligt mer ståndaktiga och njutbara – både socialt och politiskt.

Rufi kände inte till detaljerna, men det föreföll

som om schejken faktiskt hade omsatt sina tankar i praktiken genom att avslöja sin upprymdhet för henne; och att han, efter hennes föräldrars bifall, ett löfte att bidra till sina nya släktingars välstånd, samt recitation av några verser antik klassisk poesi, hade gjort ett allmänt accepterat inträde i deras egen sfär, som ett nytt organ, som, trots dess främmande ursprung och plötsliga uppkomst, snart blev den dominerande figuren i hennes slutna cirklar.

Den nuvarande situationen var att Frida bodde med despoten, omgiven av sand och råd given av experter.

Därför hade jag sagt "ja" när jag tillfrågades om jag skulle gå med på att spela rollen av en expert och *ge henne råd*.

Laget bestod av åtta personer: fyra *män*, tre *kvinnor* och en åttonde varelse, som kunde vara *antingen, varken eller både och*; jag beslöt mig för att det var *både och*.

Under flygresan blev det uppenbart att experterna, inklusive mig själv, överhuvudtaget

inte hade någon som helst information om från vilken nivå framstegen förväntades; eller, om begreppet 'framsteg' var lika med begreppet 'start' idet här speciella fallet. Ändå var den allmänna känslan att något kunde göras för att kultivera det feminina sinnet i det där ofruktbara, torra schejkdömet.

Planet landade mjukt.

Schejken hade skickat fyra svarta kameler, var och en med fyra hjul och Mercedes insignier, för att hämta oss. Förarna öppnade magarna på denna speciella ras av kameler, och bjöd oss stiga in. Jag och HanHon delade skjuts. Under resan genom öknen studerade jag de där små, fientliga sandkornen, som sträckte sig hela vägen till oändligheten, genom de blåtonade bilrutorna. De stirrade också tillbaka på mig med sina törstiga ögon.

Vad fantastiskt, att samma ödemark som kunde ha svält vatten från en hel ocean om någon skulle hålla det på dess mage, sprutade olja när den blev

förfaret kittlad på sitt bröstns känsliga ställen!

Jag var så borta i mina tankar för resten av resan, att vad än ögonen rapporterade till hjärnan, tog förnuftet ingen medveten notis om det, och det spelades in i de där lagren av grå materia som då och då släpper fram sin lagrade information i våra drömmar.

Schejkens tält hade marmor, granit, glas och stål på fasaden, och det stöddes förmodligen av den senaste tekniken från västvärlden i underbyggnaden. Två varelser, som såg extremt ovänliga ut, men var klädda som människor, vaktade ingången.

Vi togs om hand av en ung man, som talade engelska med kraftig amerikansk accent. Han berättade att vi, enligt tidsplanen, skulle tas emot av schejken efter middagsvilan. Han undrade om vi skulle vilja vila också. Det sa vi att vi ville. Han följde med oss till en avdelning av byggnaden, och efter att ha fått oss att gå upp två trappor visade han oss ett rum var, för vår siesta.

Vilken massa tält inom detta enda *tält!*

Min sömn var drömlös, vilket, troligen, betydde att mina ögon trots allt inte hade rapporterat så mycket till hjärnan.

Ungefär vid fyrtiden på eftermiddagen kom en betjänt med läsk, gjord av färskpressad citron och socker, smakfullt utspädd med isvatten.

Efter att jag hade släckt min törst tog jag en lång dusch, rakade och gjorde mig presentabel för schejken, och hans fru.

Vid femtiden hade vi samlats från våra rum och av samme unge man visats till en annan del av byggnaden. Vilken annan lyx som än måtte vara utom räckhåll för en ökeninvånare, så var synbarligen inte bekvämt boende bland dessa. Platsen, eller palatset, var försett med de absolut bästa bekvämligheter som fanns att köpa för pengar.

Vi leddes till en stor hall, där vi blev ombedda att vänta. Sex av experterna hade bildat ett tätt sammanknutet lag, den sjunde ansågs som reserv; medan jag var den inlånade spelaren. De sex förde någon animerad diskussion sinsemellan. HanHon

försökte ställa in sin hörsel på deras frekvens. Jag återvände till universitetsdagarna och försjönk djupt i gamla minnen.

Efter en kvart eller så öppnades de enorma snidade trädörrarna till rummet-tvårs-över-mattan, och schejk Nasir själv kom ut för att hälsa på oss.

”Jag hoppas vilan var skön”, sa han med behaglig stämma

De sex svarade unisont att vi alla hade vilat mycket skönt.

”Jag antar att vi ska påbörja diskussionerna direkt. Jag har senare

ett annat möte med en delegation efter er. Men det är inget att oro sig för, vi har mängder av tid”, sa han till oss med ett beslutsamt

tonfall.

Jag undrade hur *kondenserad h a n s rikliga tidsmängd* skulle vara. Det är ändå så att den som betalar för användbar tid också bestämmer över hur den kan sträckas ut eller förkortas.

Han visade oss in i rummet. Allting därinne var

rosa. Antingen var schejk Nasir färgblind, eller också hade han en oerhörd smak för fina variationer inom färgtoner; eftersom även om hela rummet var rosa, så var det faktiskt färgsatt i sex eller fler nyanser inom samma färgskala.

Frida hade blivit äldre, och något tyngre; men hon hade bibehållit sitt utseende.

Vi presenterades för schejken och Frida av den amerikansktalande sekreteraren. Han hade läst på sin läxa ganska ordentligt, för han tycktes ha det mesta av bakgrundsinformation om oss allihopa, utom när det gällde mig. Jag undrade om han arbetade heltid för schejken och bara deltid för CIA, eller om det var tvärtom.

Schejken skakade hand med oss; Frida nickade bara och slungade ut ett leende. När turen kom till mig nickade hon och log och våra ögon möttes under en bråkdels sekund.

Vad kort denna bråkdels var!

Det fanns inget igenkännande i hennes ögon.

Eller, var det ett leende som skilde sig från sju andra leenden?

Två andra personer, båda araber, fullbordade kvartetten på schejkens sida. Ett lågt bord skilde grupperna åt. Med hjälp av mycket tur, och en del skickliga krumbukter med fötterna, besatte jag en plats precis mitt emot Frida. Det rådde inget tvivel om att schejk Nasir inte trodde på att lägga pengar på saker som inte kom till användning; för att, trots att rummet var luftkonditionerat hade han beordrat att de båda elektriska fläktar som stod bakom dem skulle sättas på. En ström av ganska svalluft rann från dem till oss.

Vår expert på pedagogik påbörjade en monolog, proppfull av all jargong han kunde komma ihåg, om fördelarna med utbildning för unga människor. För mig föreföll det som rent slöseri med värdefull tid, därför att om schejken var omedveten om de värden som låg i utbildning för unga kvinnor, så skulle han inte ha bjudit in oss för att ge honom råd.

Så medan andra lyssnade till experten, eller låtsades göra det, passade jag på att observera

schejk Nasir mera ingående. Han gav inget intryck av att vara någon översittare. Hans röst, om än fast, bar inget hot under ytan; hans ögon var uppmärksamma och intresserade; hans allmänna attityd var auktoritativ; dock icke diktatorisk.

Men ä andra sidan var det här bara mina första intryck, och jag kunde ha fel.

Plötsligt kände jag värmevågen.

Jag analyserade omgivningen. Synbarligen hade ingenting förändrats. Vi satt alla i precis samma ställningar som vi hade gjort när monologen påbörjades. Professorn i pedagogik var ännu inte klar med sin föreläsning. För ögonblicket koncentrerade han sig på olika typer av utbildning för framtida mödrar och deras roll i framstegen för samhället som helhet.

Jag kände värmen igen; och denna gång rådde inget tvivel om att den inte bara var en fantasi-produkt. Rummet var nästan kyligt för det första var luftkonditioneringen på för fullt, för det andra andades två ganska stora fläktar, tyst men ondskefullt, ut sin andedräkt i vår riktning –

ändå smektes jag två gånger av mjuka, varma vindpustars händer.

Då gick det upp för mig: hon brukade göra så i klassrummet också. Vi kallade det för *Frida-effekten*.

Mitt i ett föredrag, oavsett hur intressant eller tråkigt, brukade pojkarna, men bara en del av oss, bli medvetna om hennes närvaro. Man kunde aldrig förnimma någon ansträngning från hennes sida; vi var inte ens säkra på att det var någon medveten handling; ändå fick hon oss att känna hennes närvaro. Det brukade ha en feberanad effekt på offret. Konstigt nog slog hon bara till mot en av oss i taget. I början trodde vi att det var en personlig kommunikation bara mellan henne och van och ett av offren. Allt eftersom tiden gick började resultatet av de där attackerna bli mer kända, när några nära vänner till mig började bekänna för andra hur deras hjärtan blödde; utan att vara medvetna om att även lyssnaren led av samma kval av denna framlockade *kärlek*.

Allt som allt hade hon valt ut fem av oss

som måltavlor. Hon talade aldrig med någon av oss, inte heller uppmuntrades vi någonsin att närma oss henne. I sitt offentliga uppförande var hon ett mönster av blygsamhet. Vi led av vår olycka under de två år vi gick tillsammans, och sedan kom den stora förskingringen och vi gick olika vägar.

Den där dagen, tjugofem år senare, hade hon fortfarande den effekten på mig.

Jag lade det ena benet över det andra och lyssnade uppmärksamt på nästa expert, som tycktes inriktad på att inskräpa hos schejken att framtidens damer borde vara fullt införstådda, inte bara med de formella religiösa och språkliga studierna, utan också med naturvetenskapens alla labyrinter. Jag beundrade schejken. Jag tror inte han förstod ett ord av all retorik som slungades mot honom; ändå föreföll han fullkomligt uppslukad av konversationen.

Jag för min del uppmärksammade också det andra, tysta umgänget som ägde rum i den där samlingen.

Det var tre meters utrymme mellan de fyra och oss åtta. Mellanrummet innehöll ett bord, resonansen av talarens röst, vinden som fläkten blåste, och en mycket svag doft av hennes kropp. Jag kastade en blick på henne och tittade sedan, som vanligt, på den osynliga punkten mellan de två parterna. Hon hade fäst blicken på den vetenskapliga rådgivaren.

Jag önskade jag vore skelögd.

För varje ögonblick som förflöt blev hennes varelses parfym allt starkare.

Jag undrade om jag hade fotsvett i det där svala rummet.

Sedan sträckte jag upp mig lite på min plats, och vände sakta på överkroppen, så att båda axlarna låg i rät vinkel mot luftströmmen som kom bakifrån henne, och som efter att ha gått runt henne fördes i min riktning. Nästan omärkligt böjde jag fram axlarna tills vågorna i luftströmmen upphörde och en jämn ström uppnåddes mellan henne och mig. Från den strömmen behöll jag några molekyler på bröstet,

och skickade sedan mina hälsningar med ett extra hjärtslag.

I ögonvråerna såg jag när hon kände stöten mot bröstet; hon blinkade en gång och hennes läppar särades en smula. Hon sträckte ut tungan för att fukta läpparna.

Jag förbannade schejken för att han inte hade sorjt för att något drickbart fanns på bordet.

De andra kanske satt i ett svaltt, luftkonditionerat mm, men jag var mitt i en öken, där jag höll på att förtäras av passionens lågor medan jag längtade efter hennes lockars skugga och några droppar nektar från hennes mun; eller, åtminstone, några klunkar vatten från hennes hem.

Jag hörde DET skratta – min andedräkt brände som en masugn, stönanden från en våldsamt upphetsad nymf ekade i öronen, smaken av varm kryddad märe invaderade munnen, en intensiv hetta bröt ut från kroppens mittpunkt och omslöt hela min varelse som ett svampmoln.

Jag gruvade mig för att svettpärlor skulle

utsöndras från ansiktet i den låga temperaturen.

”Glöder vi i det här kylskåpet?” frågade mig DET retsamt.

”Försvinn! Det är illa nog som det är,” sa jag till DET.

”Försvinn, och gå miste om allt roligt! Vad är det för fel med dig i dag? Ta henne!” DET gav inte efter så lätt.

”Jag kan förlora mitt huvud om jag ger efter för lidelsen tillsammans med schejkens hustru i hans eget palats, och närvaro”, för klarade jag mina farhågor.

”Du kommer att förlora din innersta dröm för alltid, om du förlorar det här tillfället som har kommit efter alla dessa år.” DET ansatte mitt upprörda tillstånd för att få mig att göra ett val mellan att upp- fylla en dröm, och att rädda mitt huvud.

Jag önskade att DET hade hållit sig borta den dagen. Jag hade länge känt Lustan, och den hade eggat mig till några häpnadsväckande erfarenheter i livet. Jag mindes första gången Yette hade

kysst mig, och jag kände en explosion av upphetsning. Det var min första verkliga kontakt med DET. Den erotiska resningen i musklerna av det hesa och liderliga skrattet från 'damen-i-mörkret' som så entusiastiskt återgäldade Natalie Woods bäckenstötar i 'Gypsy'. Sedan var det möten med Sewada, och Pippi och...

Under alla dessa år hade DET varit en nära vän, och dess närhet var alltid berusande, och jag omhuldade det alltid.

Utom i det ögonblicket.

Fruktan för vad en despot kunde göra med min kropp stod i direkt konflikt med de njutningar som Lustan lockade fram ur mina sinnen.

'Inatt har jag upplevt en evighet,

När jag genomlevt natten i denna natt.

Denna natt – som vore den ett livselixir

Har mina händer druckit min älskades väsen.'

DET reciterade en passage ur en dikt av Faiz.

Jag riktade i stället uppmärksamheten mot experten på 'kvinnlig självbestämmanderätt i

modern politik'. Dessa båda begrepp – självbestämmanderätt och modern politik – tycktes mig fullkomligt irrelevanta i den värld som styrdes av schejk Nasirs gelikar. Icke desto mindre fortsatte damexperten att pipa fram sina värdefulla tankar till förmån för hennes, fängslade, lyssnare.

Mycket försiktigt lösgjorde jag mitt Jag från kroppen; och sedan slöt jag klyftan mellan henne och mig, mycket långsamt avancerande på fingertopparna. Hon måste ha känt att jag närmade mig, eftersom hennes grepp om soffans armstöd hårdnade.

Från den lilla klyftan mellan bergen under hennes sidenklänning gjorde jag varsamt entré på hennes territorium, och påbörjade klättringen mot spetsen på de där bergen, från vilka floder av mjölk flyter, och ger livet dess allra första näring. Marken under min beröring kändes mjuk och lite hal. Jag samlade mig, och lade öronen mot hennes mjukhet och lyssnade till rytmen av den musik som, för varje cykel,

förlänger existensen till nästa slag. Jag ville blunda och falla i djup sömn på det där varma, lugnande stället.

”Ar du galen? Nöjd med intimitetens allra första beröring?” viskade DET till mig.

Jag öppnade ögonen och återtog klättrandet. Allteftersom jag närmade mig toppen lade jag märke till en förändring i terrängen – i stället för att vara mjuk och slät hade ytan blivit något ojämn, med en del rudimentär vegetation. I mörkret försökte jag se hudens färg, men misslyckades. Jag lade handen platt på ytan och kröp några millimeter för varje rörelse med fingret.

Andfådd nådde jag toppen, och med tungspetsen slickade jag upp de små droppar av ambrosia som väntade mig i den lilla håligheten vid bergets topp.

Det smakade salt och luktade mysk.

Jag slickade igen.

En våg av rysning gick rakt genom kroppen på henne.

För att lätta på spänningen lutade hon sig tillbaka i soffan, sträckte sakta på benen, och drog ner klänningen för att täcka dem.

Vilken syn det var!

När jag låg där på bergstoppen i den nykomna gryningen, som hade uppkommit av den elektriska solen och dess dunkla ljus som nu filtrerades genom den tunna klänningen, kunde jag se långt ner över sluttningarna, över hennes mages slättland, djupt ner i den mörka dal som började nedanför det lilla berget Venus.

”Högst i världen?” frågade DET med beslöjad röst.

”Ja”, svarade jag viskande.

Nedfärden, från höjden gick mycket snabbare. Jag lät hela hand- flatan glida nerför slänten och stannade vid kanten av hennes mages slätt. Det var mycket fuktigare därnere.

Troligen var jag inte den enda som svettades i kylan!

Efter några sekunders vila fortsatte jag min

resa mot skogs- brynet, som jag kunde se därifrån. Om situationen skulle försämrats ville jag inte bli fast där ute på slätten utan någon skyddande växtlighet. Landskapet hade förändrats helt radikalt. Det tycktes som om jag närmade mig en vulkanisk krater- det kändes en svag lukt av svavel, och jag hörde ljudet av kokande lava underifrån.

Någon sa något roligt och ett antal personer skrattade. Jag öppnade också munnen och släppte ut några läten, för att ge en illusion av närvaro till resten av församlingen.

Jag hoppades också att skämtet inte hade något att göra med att halshugga mig på Stortorget för att ha underhållit tankar som andra kunde finna omoraliska. Annars skulle skrattet ha varit på min egen bekostnad; och det vore inte särskilt lustigt.

”Fortsätt du, de skrattade inte åt dig”, tröstade DET.

”Tack för denna upplysning”, sade jag med en sann känsla av tacksamhet i rösten.

”För all del. Det är din dag idag, njut av den.”
DET var mer än vänligt den dagen.

Plötsligt uppfattade jag en darrning som ökade i jorden. Jag föll platt på ytan och försökte hålla fast vid mitt läge.

Frida hade ändrat ställning i soffan igen, och lade benen i kors.

Med en gång försvann det genomlysande ljuset och jag befann mig i mörker. Försiktigt reste jag mig och rörde mig några centimeter i riktning mot dalen. Jag halkade på en stor droppe svett och helt plötsligt låg jag i den lilla gropen, som avgav en starkare lukt än det område där jag hade stått några ögonblick tidigare. Jag slöt mig till att jag hade fallit ner i naveln. Lyckligtvis hade schejken inte bäddat in någon rubin där, annars kunde jag ha brutit en nagel på den.

Jag klättrade ut ur gropen och fortsatte min resa neråt. Ett framåtskridande på ytterligare några centimeter tog mig till undervegetationens periferi, och markerade begynnelsen av skogen

framför. Med fingertopparna delade jag upp den buskiga växtligheten för att bana väg för min framstöt.

Jag hörde en mjuk suck från andra sidan bordet. Hon gav mig en skarp, brännande blick; särade på läpparna lite mer och, sedan, vätte hon dem igen med tungan. Därefter tog hon ner det ben som legat över det andra; tog bort någon partikel från klänningen, gnuggade hakan med baksidan av handen; och lade sedan handen ovanpå mitt Jag, i sitt sköte.

Min osynliga hand var fången under hennes. Mina fingrar tog tag i några buskar; men jag kunde inte dra för hårt, om jag inte skulle göra illa henne.

Hon lät sin hand ligga på min; efter en stund kittlade hon sedan håret på baksidan av mitt finger med sitt ringfinger.

Jag såg hur spänningen byggdes upp. Jag tog ett djupt andetag för att normalisera andningen. Det kändes som om hjärtat slog med dubbel hastighet.

Jag såg på schejken. Han tittade på mig.

Jag hörde honom säga: ”Jag bad om er uppfattning i frågan.”

Jag hade inte den blekaste aning om vad de andra experterna hade sagt på sistone. Den sista delen av konversationen som jag mindes hade något att göra med farorna med alltför snabb, såväl som alltför långsam, introduktion av nya tankar i jungfrusinnen. Såvida inte schejken ville att vi skulle ge honom råd angående utbildningen av nyfödda flickor, så lät syftningen på 'jungfrusinnen' ganska malplacerad i det sammanhanget; men å andra sidan var hela tanken med avancerad utbildning för kvinnor, i ett land där alla former av modernt tänkande ansågs vara Djävulens verk, en typ av projekt som också verkade helt utanför sammanhanget.

”Jag är egentligen expert på *perceptuella observationer*”, svarade jag honom, efter att jag hade dragit på ansiktet ett extremt välvilligt leende.

Jag hade aldrig förr hört talas om någon

'perceptuell observatör'; men hade hoppats att detta, eftersom ingen av de andra kände mig

väl, skulle ge mig någon slags diffus identitet som täckmantel.

”Och vad anser den *perceptuella observatören* om projektet?” frågade han mig i samma vänliga ton.

”Den djäveln har hängt upp dig med tråd över ett rakblad!” DET basunerade ut den goda nyheten för mig.

”Dra åt helvete, DET! Alltihop är ditt fel”, förbannade jag DET.

”Mitt fel?” skrek DET.

”Du fick mig till det.”

”Jag fick dig till vad då? De sista tjugofem åren har du gått omkring och drömt om henne. Och nu när du står ansikte mot ansikte med henne ville du fly fältet; så jag tog dig i handen. *Var det kanske jag som ingav dig tanken att tillkännage dig för henne?*” förfrågade sig DET.

”Nej, du ingav mig inte tanken, men du uppmuntrade mig.” Jag höll ställningarna.

”Nej, älskling, allt du gör är alltid på ditt eget ansvar, på egen

risk”, sa DET rent ut.

Jag försökte samla mig inför schejkens fråga.

”För att kunna göra en kvalificerad bedömning behöver jag känna till den åsikt som den person har som ska leda projektet från er sida.” Jag var i trängande behov av tid för att tänka ut ett någorlunda tillfredsställande svar på hans ursprungliga fråga. ”Vem ska ansvara för projektet härifrån?”

Fastän jag redan visste svaret kastade jag fram frågan till honom.

”Min fru ska övervaka projektet”, upplyste han mig.

”Vad anser hon om det?” frågade jag.

”Vad? Anser? Hon? Om? Projektet?”

Han var den förste jag hade träffat som kunde ställa sex frågor i en mening med bara fem ord.

Jag försökte åter samla tankarna: för honom gick det en klar skiljelinje mellan övervakaren för ett projekt och den som tänkte, eller

planerade för det. Och dessa båda egenskaper behövde inte nödvändigtvis återfinnas hos samma person; åtminstone inte hos Frida.

Jag gav henne en snabb blick för att se om det fanns något fint ärr vid hårfästet, vilket hade kunnat tyda på att hon hade genomgått någon slags cerebral operation där hjärnan hade avlägsnats och ersatts av någon slags minidator.

Från det avståndet kunde jag inte se något ärr, vilket antingen innebar att hennes hjärna var intakt eller att kirurgerna var ovanligt kompetenta för sin uppgift.

Jag insåg plötsligt att hon inte hade yttrat ett ljud, med undantag av den där sucken – ännu.

Jag tog en risk och vände mig direkt till henne: ”Jag antar att ni har genomfört en preliminär undersökning angående den nivå av läs- och skrivkunnighet som för närvarande råder bland kvinnorna.”

Hon förblev tyst längre än situationen krävde; följaktligen kittlade jag henne mjukt med pekfingret.

”Oh ja!” sa hon med spröd röst. Det lät som ”Oh nej!” i mina öron.

Jag var inte riktigt säker på om hon hade besvarat min konversation eller min kittling, och vilket jag i så fall borde upphöra med.

Jag tog det säkra före det osäkra, lättade på fingret och sa: ”På vilken nivå befinner den sig?”

Hon såg på mig, fuktade läpparna med tungan och tittade sedan på sin schejk.

”Min fru har inte fått alla detaljer ännu; men, hon har varit barmhärtig nog att samtycka till att ge sin värdefulla tid till detta ändamål.” Schejk Nasir betygade sin hustrus värdiga uppsåt. Det fanns också en viss syrlighet i klangen denna gång.

Jag beslöt mig för att lämna schejkens fru i fred; men jag höll min hand under Fridas.

”Kanske *ni* kunde upplysa mig med denna information.” Jag försökte låta så artig jag kunde.

”Ja, faktum är att ingen pålitlig undersökning har avslutats än. Befolkningen är ganska spridd i mitt land, och det är inte så lätt att nå kvinnorna i vårt samhälle; därför är en stor del av vår

information grundad på antaganden,” sa han helt frankt.

”Så hur har ni för avsikt att genomföra framåtskridandet i läs- och skrivkunnighet bland kvinnor?” Jag var dum nog att ställa honom den frågan, varigenom jag lade snaran om min egen hals.

Han drog omedelbart åt snaran genom att säga: ”Anledningen till att vi har bjudit in denna expertdelegation är att komma fram till det bästa sättet. Det är *ert* jobb att föreslå mig det sättet.”

Jag kunde ha kysst HanHon när tenorrösten skar rakt igenom det tunga lager av tystnad, som hade lagt sig efter schejkens senaste kommentar, och föreslog: ”Jag antar att det första steget är att ta reda på hur många kvinnor det finns i schejkdömet.”

Det verkade vettigt, och vi nickade alla tolv till bifall.

”Hur många skolor finns det redan för kvinnoutbildning?” Jag ställde nästa fråga.

Schejk Nasir bara stirrade på mig; medan

Fridas grepp om min hand hårdnade.

Uppenbarligen var mina kunskaper om schejkdömen synnerligen rudimentära, och farliga för säkerheten för resten av delegationen, eftersom jag kunde känna en allmän oro hos mina följeslagare.

Damen med silverhåret utgjorde nästa räddningsplanka. Hon klarade strupen, antog ett vist ansiktsuttryck och talade till församlingen: ”Jag anser att vad vi bör börja med...”

Förnimmelsen av en långsam vibration i massan under min handflata fick min välgörarinnas ord att tona bort för mina öron.

Den förhandenvarande uppgiften höll på att nå klimax och krävde omedelbar manipulation.

Jag drog handen bakåt.

Hon uppfattade omsvängningen i min rörelse. Hennes fingrar tryckte min hand hårt.

”Vad håller du på med?” Det hördes förvirring i DETs röst.

”Uppfyller en dröm, vilket du uppmanade mig till”, sa jag glatt till Lustan.

Jag drog tillbaka handen några millimeter längre från kraterns rand. Det kändes varmt och fuktigt där nere.

Frida gav mig ett förbryllat ögonkast, höll ihop benen och utövade tryck på mig.

Jag slappnade av i handen och lät den ligga där ett tag. Hon uppfattade förändringen i min attityd, lättade sitt grepp om mina fingrar, och ett lättsinnigt leende spred sig över hennes läppar. Med ett ryck befriade jag handen från hennes grepp och drog mig tillbaka till min kropp.

Hennes mun flög upp på vid gavel, ett lågt stönande vibrerade i öronen på mig, hennes fingrar grävde ner sig djupt i den där sänkan, den torra tungan sökte utan framgång väta hennes läppar, och hennes ögon brände hål i min profil.

Vad har du gjort? Varför? Varför?" Lustan var i sanning uppskakad.

Ett svagt brummande kom från min mages djup, arbetade upp sig till åska medan det närmade sig munnen och brast sedan ut i ett

mullrande skratt.

”Din idiot! Varför skrattar du? Du har haft den här drömmen i över två decennier – **att** vara med henne, att känna henne, att få henne att känna dig. Och nu när du var så nära slutet övergav du din dröm.”

”Nej, det gjorde jag inte”, sa jag till DET.

”Gjorde du inte?”

”Nej, jag *övergav inte* drömmen.”

”Vad gjorde du då?”

”Uppfyllede min dröm”, svarade jag i ett berusat tonfall.

”Verkligen?”

”Ja, det gjorde jag. I två långa år lekte hon med oss. Fick oss att svettas, fick oss att förtäras och snuvade oss sedan på konfekten. Vad många nätter jag har känt hennes hand smeka mig! Först lugnade hon mig och bragte mig sedan till kokpunkten, och när explosionen var nära försvann det.”

”Och du *väntade* i alla dessa år på att ta revansch?” sa DET häpet.

”Om du bara visste hur bitterljuv denna *väntan* har varit”, svarade jag.

”Hon kommer att se till att du förlorar anställningen”, varnade det mig.

”Jag har aldrig velat ha det här uppdraget. Den enda anledningen till att jag kom hit var att jag ville träffa henne för sista gången.

”Ni sa att ni var expert på 'perceptuella observationer'?” avbröt Fridas röst dialogen mellan DET och mig.

”Ja.” Jag svarade kortfattat.

”På sistone har jag hört mycket om det här området och jag finner det oerhört intressant.” Hon fortsatte samtalet.

”Vad vill hon nu, DET? Hur kunde hon ha hört mycket om perceptuella observationer när jag aldrig hade hört talas om det förrän idag? Jag hade just myntat uttrycket.”

DET sprängde av en otäckt skrattsalva och sade: ”Schejk Nasir lät dig hänga i en tråd ovanför ett rakblad; hon kommer, sannolikt, att klippa av

tråden.”

Elva par ögon stirrade på mig.

”Det här är ett ganska ovanligt ämne. Var hörde ni talas om det?”

Jag gjorde ett desperat försök att avleda henne.

”Det är därför jag tycker det är så fascinerande. Jag kommer inte ihåg var jag först hörde talas om det; men nu spelar det ingen roll. Eftersom ni är expert kan ni fylla i mina luckor.”

I det ögonblicket skulle jag ha kunnat slå vad om mina sista ören att hon i själva verket ville att jag skulle *fylla* ut hennes tomrum.

Jäklar! Jag hade totalt glömt att hon hade varit en fruktansvärd debattör vid universitetet. Om jag sökte en flyktväg, så stod den icke att finna i rättfram verbal kamp med henne.

”Det ska jag med nöje göra”. Mitt påstående var i varje fall delvis sant. ”Men jag behöver tillgång till mina böcker för att kunna tränga in djupt och grundligt i saken”.

”Inte behöver ni återvända för att hämta era böcker. Ge bara en lista på dem till sekreteraren

så ska ni få dem inom ett par dagar.” Schejk Nasir blockerade min sista flyktväg.

”Det är inte bara böckerna. Allra viktigast är mina privata teckningar som är ritade efter personliga observationer av människor i samspel; och jag kan bara få tag i dem från vissa speciella ställen”, sa jag i ett ytterst beslutsamt tonfall.

”Nå, om ni måste göra det själv så finns det inget val.” Schejken accepterade mitt argument.

”Du är inte så dålig på att uttrycka dig heller”, sa DET med en anstrykning av beundran i stämman.

”Tack för komplimangen”, sa jag med verklig lättnad.

Det var också slutet av vår session.

Schejk Nasir, hans fru och de två tysta observatörerna reste sig från sina platser och önskade oss lycka till med fullföljandet av vilka planer de nu hade kommit överens om med de andra.

Sedan sa han att vi snart skulle ses, vilket jag var säker på att vi inte skulle.

Frida sa att hon såg fram emot att jag skulle täcka hennes behov, av kunskap om perceptuella observationer.

Jag sa också att jag såg fram emot att uppfylla hennes *behov*, inom vilket område som helst.

Vad jag inte sa hörbart var att det uppfyllandet måste äga rum utanför hennes schejkdöme och långt borta från hennes schejk.

På vägen tillbaka sa HanHon i bilen: ”Du ser ganska utmattad ut av ansträngningen i arbetet.”

Jag bara log.

Tydligen kände den stackaren inte skillnad på utmattning av ansträngning i arbete och utmattning genom hängivet uppgående i njutning.

Det log med mig.

(Ylva Hildeman & Sain Sucha)

ENDAST EN, MEN ...

”Jag har *honom i många* former. Vilken söker ni?” sa han, medan han studerade Lihar och mig genom den buske han bar på ansiktet, där inslag från ögonbryn, ögonfransar, skägg och huvud snodde om varandra för att bilda en hårig massa.

Jag kände att jag ansattes av en stark önskan att han skulle lyfta på huvudet och slå upp ögonen helt och hållet – jag längtade efter att se hur de såg ut.

Han höll andan och väntade på mitt svar.

”Jag trodde att det bara fanns en,” sa jag tvekande.

”Ja, ja! *Det finns* endast *en*, men *han* kan tyckas vara på många olika sätt.” Han försökte göra det enklare för mig.

Jag förblev tyst, och avvaktande.

Även han bibehöll tystnaden, men hans uppmärksamhet förflyttades till det radband han hade i handen.

Resan hade varit mödosam. Vi hade rest elva timmar i luften, tre dygn på tåg och buss, ett och ett halvt dygn på mulrygg, och fyra timmar till fots. Vädret hade varit på vår sida. Temperaturen hade varit ljummen, fuktigheten låg och vinden mild. Detta, tillsammans med den ymniga grönskan som hade omgivit oss de senaste två dagarna, hade fått oss att uppfatta såväl tidslängden som avståndet som kortare än det i själva verket var. Icke desto mindre kände jag hur tröttheten övermannade mig. Under en period om sex dagar hade jag förflyttat mig från storstadens larm till vildmarkens stillhet, fjärran från vimlets yra.

Dock fann jag, nu när jag satt framför honom, att jag befann mig i båda världarna samtidigt: den gamle mannen själv var otvivelaktigt från förhistorisk tid, medan rummet vi satt i föreföll mig, och troligen de flesta esteter, som ett drömrum för nästa århundrade. Det var luftkonditionerat och inrett med eleganta italienska trämöbler ut- med

väggarna och pakistanska mattor i mitten, på vilka chesterfieldsoffor, som hade kunnat rymma ännu fler, härbärgerade oss. Belysningen var indirekt, i typisk skandinavisk stil. Mild flöjtmusik rann in i öronen från dolda högtalare. Jag hörde aldrig något skrap- ande eller knastrande, så ljudet hade troligen sitt ursprung i en laser-CD, avsedd för flera skivor. Det fanns en svag, behaglig doft av sandelträ i luften. Jag såg inget objektiv, men hade en känsla av att vi höll på att bli inspelade på video.

Jag kunde inte, avgöra om husbyggarna upptäckte honom när han satt där, och uppförde byggnaden omkring honom, eller om de hade fullbordat sitt arbete först, och sedan placerat honom på kudden.

Han satt i den bekväma lotusställningen på en upphöjd, cirkelrund kudde. Han var inte särskilt stor. Under den gråa hårbusken dolde en vit skjorta bålen, och ett löst hängande blekorange plagg täckte benen. De enda bara delar jag kunde se var de bägge händerna. De var inte fjälliga,

annars hade jag kunnat ta honom för 'den felande länken'.

Jag erinrade mig också att han hade talat till mig på kultiverad svenska.

”Jag har gjort hela denna resa, för att det har sagts att ni känner *honom väl*, och att om jag ville finna *honom så* är ni den mest pålitliga källan.” Så hade jag framlagt mitt fall för honom.

”Alldeles riktigt. Oroa dig inte”, sade han lugnt. ”Jag frågade bara hur du skulle vilja träffa *honom*.”

Hans fråga gjorde mig besvärad. Han kände min villrådighet och tillade: ”Till vilket syfte vill du ha *honom*? Till personligt bruk, till

beskydd av familjen eller ditt folk, om du är en av dem som har ett folk?”

”Till mig, min familj och mitt folk ... tror jag”, genmälde jag.

”Jaha, du är en av de där!” Han skakade förstående på huvudet och fortsatte: ”Alltid lite komplicerat när jag måste 'fixa' *honom* för såväl

individuella som allmänna behov; men det är inget att oroa sig för, du kommer att nå *honom*.”

Hans högerhand lämnade pärlorna och försvann under kudden, stannade där några sekunder och återvände sedan till knät.

Jag hörde ett svagt, väsende läte. En liten sektion av den tjocka bordsskivan mellan oss gled åt sidan, och en tunn bricka steg upp ur det ihåliga facket. På den låg en ytterst liten, hyperkänslig, trådlös kondensatormikrofon.

”Vi ska gå vetenskapligt tillväga.” Han pekade mot den elektroniska avlyssnaren och kommenterade: ”Det hjälper om någon av oss vill friska upp minnet om något tvivel skulle uppstå.”

”Ni är tämligen väl utrustad.” Jag kunde inte hålla tillbaka kommentaren.

För första gången visade han tecken till känslor: Jag hörde inget skratt, men hans kropp skälvde av ansatsen. När han hade upphört att ha roligt åt vad det nu var som utlöste skrattet, sade han: ”Om du bara visste vilka slags människor som kommer hit.”

Jag försökte föreställa mig olika slags människor som kunde komma till honom i sitt sökande efter *honom och* beslöt mig för att de kunde vara av vilken sort som helst. Likväl var en sak klar han gjorde gällande att han kunde tillhandahålla alla sorters *honom* till alla sorters människor.

”Namn, ålder och födelseort?”

Jag upplyste honom. ”Vem är den här pojken?”

”Min rådgivare”, sa jag.

Han betänkte sig i något ögonblick och frågade sedan Lihar:

”Namn, ålder och födelseort?”

Lihar gav mig en osäker blick, tänkte över frågan och försedde honom sedan med svaret.

”Vem är vems rådgivare?” frågade den gamle.

”Det är ömsesidigt”, svarade jag. Han accepterade förklaringen.

”Har du beslutat dig för vad du ska använda *honom till?*”

Detta förbryllade mig igen. Vad menade han med vad jag skulle använda *honom till?*

”Kanske ni kan tala om för mig vilka olika sorter ni har, så kan

jag bestämma mig sedan för vilket slag jag vill ha”, föreslog jag.

”Jag sa från början att jag har alla sorter”, påminde han mig.

”Men ni måste ha några representativa typer.”

Han reflekterade över min förfrågan i flera minuter, sedan lyfte han huvudet för att kunna se mig helt och hållet. Våra ögon möttes. Hans ögonglober var inte ludna; istället kämpade två glödande kol för att bränna bort mitt stirrande, men de misslyckades. Han återvände till sin meditativa pose. Under bordet tryckte Lihar sitt lilla ben mot mitt. Jag tryckte tillbaka.

”De flesta människor som har kommit till mig på sistone har haft specifika syften i tankarna, och det gjorde det lätt för mig att tillfredsställa deras behov. Ditt fall är uppenbarligen av annan karaktär, så vi skulle kunna undersöka saken mera grundligt”, föreslog han.

Förslaget lät absurt: Jag hade kommit till honom

för att få andlig vägledning, och att undersöka saken mera grundligt tycktes mig inte vara rätt sätt att se. Å andra sidan hade jag rest långa vägar för att få hans råd, och om gubben sa att vi skulle komma närmare honom genom att följa hans rekommendation, varför då inte pröva det?

”Vilken slags människor representerar du?”

”Vanliga människor med vanliga behov”, svarade jag ödmjukt.

”Men vad är de? Patriarker, matriarker, egalitära, formalister, anarkister, patrioter, filantroper, misantroper, misogyner, androgynner, androfober, homosexuella, transsexuella, heterosexuella, panteister, monoteister, polyteister, ateister, extroverta, introverta, sadister, masochister, eller bara förvirrade?”

Jag ångrade att jag hade sagt 'vanliga människor med vanliga behov'; uppenbarligen fanns det en utomordentlig variation på människor och deras preferenser; och den här eremiten tycktes känna till de flesta, om inte alla.

”Jag ... jag menar vi ... Vi söker ett nytt sätt

att närma oss *honom*, att förstå *hans* budskap bättre, och sedan följa *hans* väg. Vi trodde att ni kunde leda oss dit.” Jag började bli lite rastlös.

Han rörde inte en fena, utan försäkrade: ”Visst kan jag det. Allt ni behöver säga är hur nära ni önskar att *han* ska vara, vilken typ av budskap det är ni vill förstå, och hur svår eller lättgången stig ni har för avsikt att beträda, och jag kommer att göra *honom* redo för er, med alla muntliga och skriftliga instruktioner, för att möta era anspråk.”

Jag suckade, men Lihars lilla röst sa: ”Jag vill att *han* ska va' jättenära och att det inte ska va' för svårt å förstå va *han* menar, och att vägen inte ska va' för jobbig.”

Han hade inte väntat sig att pojken skulle träda emellan, och väntade på att jag skulle läxa upp honom. Jag stödde pojken med en utdragen tystnad.

”Kanske jag borde berätta för er om ett av de komplicerade fallen, så att ni får en uppfattning om vilken slags vägledning jag kan stå till tjänst med”, sade han när tystnaden hade blivit alltför

tryckande. ”För ungefär tre och ett halvt år sedan kom det hit en man med akut förföljelsetmani. Han vidhöll att hans folk befann sig i överhängande fara för folkmord av sina mäktiga grannar. Han sa att de hade ådragit sig sitt beklagliga tillstånd delvis genom djurfetischism, eftersom hans landsmän hade börjat sjunga lovsånger till en kalv, vilket retade grannarna, som ansåg att de hade exklusiva rättigheter till boskap. Han höll på och mumlade om att han var så trött på alla dessa dispyter över djur att han behövde någon sorts bevis stött av dokument från en främmande auktoritet, som helst skulle vara utom direkt räckhåll för hans folk, men ansågs vara allsmäktig. I detta dokument skulle auktoriteten förklara att den tyckte mycket mer om dem än kalven gjorde, och skulle hjälpa dem i alla trångmål om de tillägnade sina lovsånger denna auktoritet, och offrade i dess namn. Han nämnde aldrig direkt någonting om vad kvinnorna gillade och ogillade, men jag fick ett intryck av att deras huvudfunktion var att hålla avelskanalerna i god

kondition för vidareutveckling av stammen.

Jag frågade honom hur mycket bevis han behövde. Han sträckte fram händerna och bad om en handfull. Alltså gav jag honom en bok med sånger och tio instruktioner, en för varje finger, att ta med sig till sitt folk, och förehöll honom att meddela dem att om de inte slutade upphöja kalven till skyarna så skulle helvetet bryta löst. I den där boken stod det att de Var det bästa av folk, och att allt skulle gå verkligt bra för dem i deras jakt på land och rikedomar, som de hade förlorat genom minskningen i stammen, om de höll sina bockar vältrimmade, höll kvinnorna på knä och glömde att ha att göra med andra djur. I stället kunde de koncentrera sig på att bearbeta metall och sten, och på fritiden kunde de argumentera om ensidigheten hos deras fjärran *Padrone*.

Han reste hem full av självbelåtenhet över sin nya bragd. Jag hörde inte ett ord av vare sig honom eller hans folk förrän för två år sedan, när en kusin till honom dök upp här och förbannade en man vid namn Cesar som hade betvingat hans får,

och tagit rikedomarna från släktingarna. Han tycktes hysa blind hängivelse för sin hjord, och en ännu större misstro mot sina nära vänner, som han var övertygad om skulle svika honom i sanningens ögonblick.”

Den gamle mannen slog ut med händerna i låtsad förtvivlan, ryckte en gång på axlarna och kommenterade sedan: ”Vad kan man göra för ett sånt grälsjukt sällskap. Först nästan folkmord på grund av boskapsfetischism, och nu blodspillan över tjuvjakt på får. Hursomhelst så resonerade jag med honom, och han gick slutligen med på att återvända om jag gav honom en ny bok i vilken hans vänners svekfullhet dokumenterades i detalj, tillsammans med bevismaterial för att han var sin fars son. Vidare stod det att även om vänner och fiender försökte korsa hans planer, och störde hans mission, så skulle han uppstå igen och återvända för att återkräva fåren. Jag lovade att göra i ordning en bok åt honom också, med alla nödvändiga instruktioner för att få frid. Bland annat rekommenderade jag honom att om möjligt

ge Cesar det han ansåg tillhöra honom, och sätta in resten på ett hemligt bankkonto i Schweiz under det antagna namnet Påvel Skatteberg AB. Sedan kunde han och hans folk fortsätta exploateringen av de får som de redan hade, och på samma gång försäkra sig om flera från andra delar av världen. Han var överförtjust i mitt förslag. Han sa mig rent ut att han hade sett vägen till rikedomar i himmelen. Hade nån sorts faderskomplex också. Han sa hela tiden att ingen kunde nå hans far utom genom honom. Underligt nog visade han aldrig något personligt intresse för uppfödning eller att samla på sig någon förmögenhet; ville bara ströva omkring med sina får och roa dem med sina ovanliga färdigheter. Sa att han kunde gå på vatten, förvandla vatten till vin, åstadkomma fisk i en liten hink och utföra många andra trick. Jag begrep aldrig riktigt varför han, som kunde göra så fascinerande saker, var så ivrig på att komma tillbaka till sin far; en föreställning på en amfiteater var vad jag föreslog, men han ville inte höra på. Ganska temperamentsfull var han.

En dag blev han så irriterad över att det inte fanns någon frukt på plommonträdet, att han vräkte omkull borden och började kasta saker omkring sig. Det var inte lätt att få honom att förstå att trädet inte bar frukt den årstiden. Han hotade med att hans far skulle kasta sin förbannelse över det där trädet. Han fick ett sånt utbrott att han vägrade vänta på att boken skulle tryckas. Han bara satt upp på sin åsna och gav sig av, medan han sa att Paul skulle komma, och fixa allt för efterföljarna. Ungefär en vecka senare kom den där typen Paul i största hast, gjorde ett snabbt redigeringsjobb med boken, under vilket han kastade bort ungefär en tredjedel av den och sa att de delarna störde bokens kontinuitet, och skulle orsaka missförstånd i flocken, varpå han försvann härifrån. Jag kommer ihåg att han, precis före avresan, gav mig en kolossal kram, och tackade mig djupt för den schweiziska förbindelsen, som, enligt vad han trodde, skulle garantera goda tider i framtiden för hans brödraskap. Allt gick bra i ungefär sex månader. En vacker dag dök sedan

ännu en kusin upp här. Han handlade med kameler. Han var ganska rasande på sina kusiner för att, enligt honom, erkände de andra bådassläktingar inte honom som deras ledare. Han var sur på att kusinerna inte hade lämnat några klara instruktioner om hans närvaro eller efterföljd. Han var speciellt arg på lärjungarna till sin andre kusin, för de hade missförstått en viss passage i boken och väntade förgäves på att han skulle komma igen. Så nåt om att hans andra kusin var äkta son till sin mor, men att han inte hade avlats av den som lärjungarna hävdade var hans far. Den andre kusinen hade råkat in i ett gängkrig och avrättades av det där rötägget Cesar efter en skenrättegång i vilken en av hans egna pojkar, som han hade förväntat sig, hade hjälpt fienden att nagla fast honom.”

Den gamle slutade abrupt, som om han försökte komma ihåg någonting. Han vaggade på huvudet några gånger och sade sedan: ”Jag tyckte om den tredje kusinen. Han gillade att blanda nöjen och affärer. Vi pratade mycket. Han kallade sig

kulinarisk konnässör. Sa att han kände stor dragning till läckra kex och lammkött, även om han erkände att han vid det tillfället befarade den strikta kontrollen från sin nuvarande hustru, som var äldre än han och bestämde över vad som kunde avnjutas i hemmet. Han sa ganska uppriktigt, att om hon någonsin var borta och någon öppning uppstod, så skulle han gärna vilja grilla korv i någon fin ugn och förverkliga sina drömmar. I själva verket var han en av de mest mångsidiga personer jag har träffat. En verkligt stor poet också. Ingen av de tre kusinerna var pigga på abstrakta formuleringar, men den tredje hade ett rätt stort intresse för matematik, även om två och två aldrig blev fyra i hans system. Jag vet inte vad han hade emot talet etthundra, men han vägrade totalt att nämna något över nittionio.”

Han gjorde några sekunders paus för att samla sina tankar, och frågade sedan: ”Var var vi innan jag började tala om hans personlighet?”

”Du sa att han var arg på kusinerna.” Lihar bidrog med en relevant upplysning.

”Ja, naturligtvis. Jo, vi diskuterade situationen i detalj. Inom parentes sagt påminner du mig om honom.” Han såg uppskattande på mig och fortsatte: ”Liksom du var han inte heller säker på vad det var han sökte. Ibland talade han om Sydasien och dess metafysik, vid andra tillfällen ville han ha något som inte tyngde hjärnan för mycket och som var bra för kroppen. Orientalisk mysticism var lite för mycket för honom, så han beslöt sig för en praktisk lösning. Jag ordnade en bok åt honom också. Faktiskt en av de tekniskt sett bästa diktsamlingar som jag någonsin har komponerat tillsammans med någon.” Han höjde pekfingret för att ge eftertryck åt sina ord. ”På sätt och vis en konstig bok. Inte själva boken, men det sätt han ville ha den på. De versrader den var försedd med var enkla och rättframma; ändå höll han orubbligt fast vid att jag skulle gå med på att var och en av dem hade antingen sju, sjuttio eller sjuhundra tolkningar. Jag tror, att även om han inte förstod kärnan i det österländska tänkandet, så var han så djupt imponerad av dess mysticism

att han var tvungen att ta med en del av det i den bok han tog emot. Han hade ett underligt jämlikhetsbegrepp också – om andra människor läste hans bok och talade dess språk, så var de alla jämlikar; annars ojämlika i förhållande till hans folk. När det gällde kvinnor höll han på att göra mig galen – han sa att andligt sett var de männens jämlikar; men inför lagen betydde ett kvinnligt vittnesmål ensamt ingenting, medan två kvinnors och en mans ord var jämförbara med två mäns. I äktenskapliga spel kunde en man leka med fyra kvinnor, och efter döden skulle varje troende man få sjuttio stycken. Jag kan inte komma på en enda förnuftig man som skulle vilja tro på honom om han var tvungen att stå ut med sjuttio kvinnor på grund av den där tron. Skulle du göra det?”

Jag skakade snabbt på huvudet.

Han nickade instämmande och fortsatte: ”Den senaste boken hade gjort ett sådant intryck på honom att han bildade sig den uppfattningen att var och en som hade läst den en gång och förstått

innehållet borde avrättas om de senare upptäckte att de inte samtyckte med detta innehåll längre. Han blev faktiskt så vanvettigt begeistrad av den att han vägrade tro att vi hade satt ihop den. Han började säga att även om den hade skrivits här, så måste den vara en kopia av Urboken. Det skrämde mig verkligen. Tänk dig att bli anklagad och sedan fälld för plagiat! Han fick mig till och med att tillägga att hans första två kusiner hade haft fel angående deras osynlige gudfaders beskyddarskap. Gudfadern hade nämligen bestämt sig för att hädanefter backa upp den tredje kusinens affärer, förutsatt att representanter från hans folk betygade honom sin vörndnad vid hans hem en gång om året, och att de andra dagligen utförde en serie föreskrivna rörelser. Jag gjorde mitt bästa för att övertyga honom om det orimliga i detta, och rådde honom att vara öppen för olika möjligheter. I stället slog han igen boken mitt framför näsan på mig och gick ut, där fyra av hans vänner väntade på honom. På ett och ett halvt år har jag nu inte hört av dem direkt, men man har

sagt mig att släktingar till alla tre kusinerna fortfarande slåss om rättigheter till olja och egendomar.”

Han tog ett djupt andetag och för att friska upp tankeverksamheten, väntade en stund på effekten, och sade: ”Nu har vi en konkret situation framför oss: En familj ... vi kan säga en stam ... har intresse av att driva handel som en privilegierad grupp, t ex inom kreatursuppfödning, och de vill hålla kvinnorna under sig. Av någon anledning kommer de i konflikt med sina grannar och finner sig själva vara militärt sett svaga, men intellektuellt överlägsna. Vad gör de då? Jo, deras ledare kommer till mig för att koka ihop en hjältesaga i vilken deras materiella brister balanseras av andlig överlägsenhet, och ett löfte om ett senare återvändande till ett förlovat land, förutsatt att de kunde överleva den rådande situationen genom en exodus.”

”Varför kom han till dig? Han visste ju vad han ville, så varför inte berätta sagan för folket på en gång?” avbröt jag.

Detta framkallade ännu ett synligt, men ohörbart skrattanfall. När han hade haft sitt roliga frågade han mig: ”Kan du föreställa dig honom säga till sitt folk att packa sina tillhörigheter, korsa vattnen och sedan återvända en dag för att återta allt?” Han skakade på huvudet några gånger, och förklarade: ”De skulle ha sparkat honom i arslet för ett så förrädiskt förslag. Det var nödvändigt för honom att få förslaget sanktionerat av *honom för* att kunna genomföra det.”

”Vilken *honom*?” frågade jag.

”Samma en som du söker”, sa han till mig. ”Som du sa tidigare,

att det bara finns en, och endast en *honom*.”

Men jag söker inte efter någon *honom* som går omkring och träffar avtal med folk enligt deras egna krav.”

”Jaså inte? Skulle du verkligen lita på *honom* om han lovade dig saker som gick emot dina önskemål?”

Den frågan fick mig att sätta mig kapprak. Skulle jag det?

Jag tänkte på mina vänner som hade hjälpt mig

att betala den här resan. Skulle de ha accepterat mina rekommendationer för ett nytt liv om jag hade kommit till dem med en ny serie befallningar som, oavsett hur lätta eller svåra de var att följa, inte ledde till några resultat som de hade något grundläggande intresse av?

. Hur mycket jag än ogillade min slutsats, så kunde den gamles förklaring inte vederläggas utan vidare.

Och ändå kunde jag inte instämma i hans påstående.

”Men ni har inte visat att *han* deltar överhuvudtaget. Allt ni har sagt är att ett visst antal män från en viss grupp kom till er för att ordna upp sina existentiella problem. De sa vad de ville ha, och ni skickade tillbaka dem med några poesiböcker med föreskrifter för deras uppförande och samhällssystem, samt en del löften som de antog skulle infrias. Var kommer *han* in?”

”*Han* kommer inte *in* någonstans. *Han* finns *med* hela tiden”, resonerade mannen.

”Var?”

”Överallt.” Hans ögon flackade kring oss. ”Man ser *honom* på det sätt man vill se *honom*. Det är det enda sättet man kan se *honom*. Det som ligger bortom ens förståelse existerar inte för en. Ett hål är inte bara ett tomt utrymme, utan ett tomrum inom en ram. Ta bort ramen så försvinner hålet också; allt som återstår är ett gränslöst tomrum. Oavsett hur du betraktar *honom*, måste det definieras, om avsikten är att få en gemensam referens för förståelse och kommunikation. Att påstå att *han är* odefinierbar är detsamma som att säga att man tror på ett tomrum. Och om man hävdar att *han är* bortom vår förståelse bekänner man bara att man har nått gränsen för sin egen förståelse och *inte är tillfredsställd med den världsbild som ensförstånd har lyckats utveckla, och att man därför hellre tror på ett oidentifierbart diffust väsen än att acceptera antingen en produkt som faktiskt härrör från det egna förståndet, eller begränsningarna i ensförmåga att analysera den komplexa situation som föreligger*. Ett sådant svar går ju bra om dess syfte är att förvirra folk, och att låta dem gå omkring och tro på föreställningar som de

inte har någon förståelse för; eller, med andra ord, att de inte ska ha någon klar uppfattning om innehållet i sin tro.

Det är inte min avsikt att påstå att en människa på den vanliga nivån av förståelse endast uppför sig och fungerar strängeligen i enlighet med sina faktiska kunskaper. Många av en människas handlingar vägleds av de trosuppfattningar hon har; men varje gång man agerar behandlar man sina trosuppfattningar som kunskap. Därför kan en vanföreställning leda till handlingar som inte är förenliga med verkligheten. Verklighet som kanske inte är tillgänglig för individen vid tidpunkten för en viss handling. Däremot kan den uppnås senare när hans kunskaper vidgas, antingen genom självstudier eller genom andras undervisning. Vid alla stadier av existensen lever varje varelse i två skilda världar – den värld som grundar sig på våra direkta och indirekta kunskaper om den mänskliga kunskapsnivån, och den värld som kommer av våra förväntningar och trosföreställningar som vi inte har någon riktig kunskap om,

men som vi önskar kunde existera. Denna senare värld är favorittillhållet för dem som inte accepterar sin faktiska existens, utan söker en tillflykt i en mytisk värld. Många utsugare som använder religionen som medium envisas med att hävda att *han* huvudsakligen kan finnas i den värld som härrör från våra trosföreställningar, och inte i den som bygger på våra kunskaper.”

”Den där tjocka gubben då, som sa för ungefär två och ett halvt år se'n att man kunde hitta honom om man blev ingenting? Kom han till dig?” Lihar kunde inte behärska sin nyfikenhet.

Den gamle flyttade blicken till pojken och sade: ”Han, ja! Han var en sort för sig. Kan du tänka dig att när jag upptäckte honom under banyanträdet därute såg han ut som Döden själv? Bara skinn och ben, och vad dyster han var! Vägrade att komma in. Satt bara där med slutna ögon i nästan tjugo dagar. En morgon kom jag på honom i köket, där han höll på att glufsa i sig min yoghurt och alla kakor. Han sa att han hade brutit sin fasta och att han var väldigt hungrig. Aldrig

nämnde han att han också hade brutit sig in i köket genom att slå sönder ett fönster för att komma in i huset. Och jag har aldrig sett någon gå upp i vikt så fort som han gjorde. Ena veckan var han rena skelettet och nästan bara hull och fett. Andrade humör gjorde han också. Brukade skratta som om någon kittlade honom hela tiden. Berättade att han hade haft en tråkig barndom – rika föräldrar, men ganska stränga. Lät honom inte leka i grannskapet med andra barn. Det verkade som om han hade tagit det ganska hårt första gången han såg en gamling. Ännu värre blev det när han strax efteråt fick se en begravning. Frun och sonen rymde han ifrån för att finna frid och ro, och han irrade omkring i många år innan han kom hit.”

”Men hur är det med hans åsikter som jag har läst om i tidningen. Han sa att man kunde hitta sitt sanna väsen om man blev av med sitt yttre. Var det du som sa det till han?” forskade Lihar vidare.

”På sätt och vis, ja. Det gjorde jag.”

”Vad var det för ett sätt, då?” frågade jag.

Han reflekterade över det svar han ville ge, öppnade munnen för att säga något, slöt den, satt stilla i några sekunder, skakade på huvudet som om han blandade till den cocktail av idéer som fanns i hans skalle, och hällde sedan ut sina tankar: "Ni två tar en hel del på mina krafter, men nu när jag har börjat kan jag lika väl fortsätta. Jag måste berätta lite för er om hans bakgrund: Han kom från ett område där ett stort antal människor levde nära varandra, men inte med varandra. Folk hade delats upp på fyra, fem grupper som knappast kommunicerade med varandra, förutom genom utbyte av tjänster som var ärftliga. Nu föddes denne rundlagde gosse i högsta societeten och förde ett bekvämt liv till att börja med. Hans problem var att han tyckte om att tänka abstrakt, och det är en hemsökelse som alla i topposition gör sitt bästa för att undvika, annars får de mar-drömmar. Den regel som gäller på toppen är att vara glad för vad man har, att tacka den makt som man hävdar påstår har gjort en till det man är, och att ge fasen i alla som man får det man har från.

Allt progressivt tänkande anses till förfång för deras överhöghets stora plan. Men livet på toppen är också väldigt ensamt; det kan driva vilken tänkande människa som helst till vansinne. Och det är vad han insåg. En natt smög han sig bort från sin stora herrgård och reste till en avlägsen del av landet. I början var det riskfyllt. Han stötte ihop med en 'Big boss', som hade flerdubbel personlighet. Han hade många anhängare iden delen av världen. Ibland satte han på sig en hjälm med tjurhorn och gick bärsärkagång. Vid andra tillfällen kände han sig så kärlekskrank att han påstod att han hade gjort massor av kvinnor med barn, och han kallade sig Fruktbarhetens gud. När han var på sitt bästa humör bjöd han in de unga flickor, som var ute med sina kor på bete, för att leka på hans flöjt, och han bad sina älsklingsjungfrur att mjölka honom. Hans hustru var inte mindre kluven. När hon kände sig lidelsefull, sas det, hade hon ett fruktansvärt starkt sug efter livssaft, och kunde tömma levande organismer tills de kollapsade totalt;

medan hon, på sina lugnare dagar, gav sig ut för att vara ett mönster av kvinnlig dygd. Dessa två hade bildat ett perfekt äkta förbund, både i goda och onda handlingar, och de hade ett totalt grepp över människosjälarna. De hade en hel arme av prästerliga underhuggare som hjälpte dem att behärska sina undersåtar.”

Plötsligt avbröt den gamle huvudkonversationen och berättade en hemlighet för oss: ”I själva verket hade det där paret varit här också, innan denne vår furstlige vän kom till mig. Jag hade svårt med dem. De försökte övertyga mig att hela verkligheten kunde förklaras genom paradoxer. Jag tillbringade en hel vecka med dem, rådbåkandes hjärnan och uppfångade inte en enda tanke; ändå sa de när de var på väg att gå, på fullt allvar, att deras besök hade varit synnerligen givande, och att de hade lärt sig en hel del. Som tecken på sin tacksamhet lärde de mig att sitta så här.” Han pekade mot sina korslagda ben för att visa oss.

”Jag berättade inte för honom om deras besök hos mig. Såg ingen anledning att göra

honom upprörd. Hur som helst, även om han inte gillade det där paret, så hade han definitivt tagit starkt intryck av deras syn på existensen. Antagligen tog han in en hel del när han reste på deras domäner. Han var inte särskilt intresserad av livets njutningar; måste ha fått mer än nog innan han stack iväg. Han hade mani på att hitta metoder för att lindra smärta. Sa att all smärta berodde på begär. Personligen har jag aldrig sett någon med ett större begär efter att undvika smärta än vad han hade, men det kunde han inte förstå. Jag önskade att jag hade talat med honom om smärta och allt det där när han satt därute och plågade sig dag och natt. Och på tal om begär, ni skulle ha sett hur han uttömde mina matreserver efter att han hade brutit sin fasta. Han såg ut som en stor larv som höll på att genomgå metamorfos, och all proviant jag hade. Jag blev tvungen att ha vakthundarna i köket på nätterna ... Var var vi?”

”Han sa att all smärta berodde på begär.” Som vanligt överbryggade Lihar klyftan.

”Ja! Han sa att han ville komma på något sätt att slippa återfödelse.”

”Vad menar du med 'återfödelse?'” frågade Lihar.

”Ja, jag sa inget om det. Han resonerade som så, att det fanns så mycket erfarenhet i universum, att ett liv, eller med hans ord 'en livscykel' helt enkelt inte räckte för att resa och förstå all dunkelhet och mysterier som analytisk observation kunde erbjuda. Därför behövdes det flera inkarnationer för varje person med ett fungerande förstånd, om han ville ta del av den lärdom som livet förser oss med. Med varje återfödelse höjdes individens kunskapsnivå till ett stadium som var högre än det föregående, om han hade använt sitt liv på ett riktigt sätt till trägen inläring; annars fick han helt enkelt köra samma varv en gång till; eller så riskerade han till och med att nedflyttas till en lägre nivå, om han missbrukade sin tid. Slutligen kunde man stiga upp till en toppnivå, där ens kunskap var lika med den totala kunskap som existerade, och det fanns inget mer att lära sig, och alltså inget behov av återfödelse. Man nådde en

punkt där gränsen mellan allt som existerar och inte existerar försvann, och bara tomrummet återstod. Han hävdade att det fanns en genväg till alla återfödelser: i stället för att lära sig gradvis genom varje återfödelse, och fylla själen med kunskap på varje nivå för att så småningom komma fram till tomrummet, trodde han att man kunde nå samma tomrum genom att vända det under en enda livstid, om man kunde tömma sinnet på all information, få bort gränsen mellan kunskap och icke-kunskap. Det var den slutgiltiga verkligheten såvitt han kunde utröna. Jag sa till honom att även om hans förklaring definitivt ledde till gränslös kunskap, så var det fara för att om någon fullständigt tömde sig på tankar så kunde andra ta honom för en 'grönsak' och omplantera honom på dårhus. Han sa att allt vi såg var yttre sken, verkligheten var i grunden omöjlig att förstå. Om vi tog avstånd från världen så spelade det ingen större roll om vi slutade i ett palats eller på ett dårhus; det kunde vara detsamma.

Föreställ er hur den där kolossen satt på huk

där ni sitter, och konsumerade lassvis av mina kakor, och litervis med te, och han hade mage att säga att det jag såg inte var verklighet. Jag har slutat servera te och kakor till mina besökare sedan hans avfärd – om de aldrig uppfattar dem som verkliga, vad är det då för mening med att servera folk illusioner? Dessutom sparar man in en massa pengar också.”

Han gjorde en kort paus och föreslog sedan: ”Vi har pratat riktigt länge. Om ni känner för några förfriskningar så har jag installerat några myntautomater i köket.” Han pekade i riktning mot köket.

”Inga hundar på vakt, hoppas jag?” frågade jag, medan Lihar grävde i fickorna för att utskilja lite växelpengar.

”Jag lät skjuta dem... för dyrt att hålla i längden. Jag har elektroniska ögon som täcker stället nu.”

Lihar kom tillbaka med två flaskor Soul Cola. Den gamle mannens hand försvann under kudden. Bordsskivan öppnades från det vänstra hörnet och

en liten bricka med några tomma glas höjdes mot den skummande drycken. Han höll upp hälften av min flaska och hälften av Lihars i sitt eget glas, skålade och drack upp allt i ett enda drag.

”Du måste ha lagt dig till med den tredje kusinens matte”, kommenterade Lihar i all oskuld.

”Det är helt enkelt fråga om 'att ge lite och ta det mesta' ”, anmärkte han i förbigående.

”Han stannade här nästan en hel månad”, fortsatte han berättelsen. ”Under den tiden talade vi om nästan varje sida av livet. Jag tror dock inte att vi talade mycket om praktiska ting. Nästan varje mening började med 'Om' och avslutades med någon slags 'så'- möjlighet. På ett märkligt sätt var han raka motsatsen till den tredje kusin, som du just nyss nämnde. Den var fixerad vid uppräknningar – hur många gånger upp, ner, åt vänster eller höger? Hur många gånger om dagen, i månaden, om året? Hur många rader är det i ett stycke, stycken i ett kapitel och kapitel i den där boken? Till detta kan läggas hans ekvationer om män och kvinnor. Den här gossen envisades med

att en är allt, allt är en, en är detsamma som noll, och noll är utbytbart mot allt. Varför tror du jag har fått så grått hår?” frågade han mig, och sedan, innan jag kunde öppna munnen, gav han svaret: ”De där två och deras diskussioner om jämlikhet.”

”Vad gav du honom för råd?”

”En ganska delikat formulering som jag föreslog honom. Var tvungen att övertyga honom om att det skulle innebära ett slut på te och kakor för honom och mig om alla beslöt sig för att reducera sig till noll; därför kunde bara ett begränsat antal personer vid en viss tid hänge sig åt den regression som han manade till. Majoriteten måste sikta mot den progressiva stilen och arbeta sig fram till befrielsen från jordiska plikter. Han accepterade min synpunkt, och kallade de två kategorierna för den större cirkeln och den mindre cirkeln, med ingenting i mitten -han sa att det var en absolut lösning. Så vitt jag minns önskade han sedan aldrig någon bok eller skriftligt bevis för heligheten i hans föreställning. Började fnittra när jag frågade om han ville låna dator för en korrekt

dokumentation av förhandlingarna här. Jag tror han är den enda som har kommit hit utan att egentligen söka efter *honom*.”

”Hur kom det sig?” Min tunga slängde orden åt honom.

”Förutom hans begär efter flykt från återfödelsen hade han ingen annan motivation. Han var inte ivrig på kvinnor, pengar, egendom, berömmelse, makt eller något annat som vanligen för människor hit. Jag kan säga att han huvudsakligen siktade på sin egen flykt, och trodde att den, genom exemplets makt också utgjorde ett svar för alla andra, oavsett skillnader i kön, färg och ras. Om andra accepterade hans väg så var allt gott och väl; annars sa han att han inte brydde sig om det. I varje fall behövde han ingen uppbackning av *honom*. Jag har en smygande känsla av att det sanna syftet med hans besök var att ge mig råd, snarare än att få råd av mig, trots att han knappast någonsin bemödade sig för att tvinga på mig sina synpunkter. Faktum är att han brast ut i gapskratt varje gång vi kom i låst position. Riktigt

roligt var det att lyssna på honom. Hade det inte varit så dyrt att försörja honom så skulle jag ha bjudit honom att stanna kvar mycket längre, men specerihandlarna flyger bara in mina order två gånger i månaden, och jag var inte säker på om han tänkte lägga bidrag i insamlingsbössan. Utan att vara oartig berättade jag för honom att även om ett, efter att ha förbrukats, var detsamma som noll, så var nollan, ensam eller i en hel samling, definitivt inte likvärdig med någon användbar etta, åtminstone inte i räkningarna från pojkarna som levererade maten, och bara trodde på kontant betalning. Jag lät honom också förstå, på ett diskret sätt, att effekten av hans besök hade gjort mig utpumpad, och att jag kanske skulle ha bättre möjlighet att finna det väsentliga i hans besök om han försvann härifrån.”

”Var det det han menade när han sa att vi hittar vårt riktiga Jag genom att förlora vårt yttre?” skrek Lihar otåligt.

”Det var det jag menade när jag sa att det var en delikat formulering. Mina ord var: Kanske *jag*

skulle ha bättre möjlighet att finna det väsentliga i hans besök om han försvann härifrån. Detta yttrande gjorde honom överlycklig, och han sa att om jag kunde finna hans kärnpunkt efter hans försvinnande, så kunde han också finna sin kärnpunkt efter att han själv hade förlorat sin yttre form. I själva verket var det det sista han sa innan han försvann härifrån, tillsammans med alla mina tjänare som hade fallit för hans skratt, och hävdandet att ju mindre man arbetade, desto mer kunde man meditera, och uppnå befrielse.”

Han gjorde ett avbrott och tog ut en tändsticksask under sin kudde, och frågade om han kunde få låna mitt paket cigariller. Jag gav det till honom. Han tog raskt ut två cigariller, gav en till mig, satte den andra i sin mun och tände dem. Sedan placerade han tändstickorna och paketet under kudden.

Han fyllde lungorna med nikotin från nästan halva cigarillen, lät blodet suga upp giftet ordentligt, andades ut det förbrukade innehållet

sakta, och när rökridån nästan helt dolde hans ansikte frågade han: ”Har du börjat närma dig något beslut om i vilken form du skulle vilja ha *honom?*”

Det hade jag inte.

”Hittills har du berättat för oss om tre kusiner som ville ha *honom* till något slags beskyddsknep, ett par utsugare som rekommenderade paradoxer, och en sorglös typ som ville ha mycket mat, lite arbete, ingen smärta och som inte letade efter *honom* överhuvudtaget. Var är den riktiga *han?*” Lihar var en mer aktiv deltagare än jag.

”*Han är* riktig i alla former”, sade den gamle till Lihar.

”Det har sagts oss att *han* har skapat allt, vet allt, och förstår allt. *Han är* allting.” Jag la mig i för att rädda pojken.

”Just det!” sa den gamle mannen. ”Jag fattar inte”, bekände jag. ”Du sa nyss att *han är* allt.”

”Ja”, instämde jag.

”Då måste alla former som jag tillhandahåller

honom i att vara riktiga”, återtog han.

Jag började förstå hans logik, och beslöt mig för att fortsätta inom hans system: ”Vilken är den mest fullkomliga form ni har?”

”Det beror helt och hållet på den uppsättning av förväntningar som du kan tänka ut åt *honom* att uppfylla. Inte bara sådant som du vet kan göras, utan också sådant som du kan föreställa dig skulle kunna göras, och sådant som du vet inte kan göras av någon människa, men som du önskar kunde göras av någon som du kan kommunicera med. *Han* förväntas vara närvarande när du vill utföra en handling som ligger inom den mänskliga sfären och du behöver extraordinär yttre hjälp, och du önskar att *han* ska ta över och utföra de handlingar åt dig, som du vet ligger bortom mänsklig förmåga, men som du vill ska göras i alla fall. Ar du med?”

”Gå på bara”, bad jag.

”Det finns inget folk på jorden som inte har de tre grader av önskningar som jag just har beskrivit. Å andra sidan finns det oräkneliga sätt

att klä de tre graderna i ord, och dessa ord arrangeras i varierande grader av Krånglighet för att överföra betydelser. Ändå är ett enkelt påstående som 'Jag vill vara lycklig' från en rättfram så kallad primitiv person till en *sten-han* i grunden detsamma som att gå som katten kring het gröt i timtal, som ide, enligt den allmänna meningen, mer avancerade kulturerna, där samma önskan adresseras till en abstrakt *honom* i kryptiska ord som förklaras heliga av vissa religiösa pampar. Vad mig beträffar så är det samma *honom* som jag tillhandahåller för båda sidor, jag bara förpackar *honom* på olika sätt, i enlighet med deras instruktioner.”

”Vad säger ni då om alla dessa religioner och trosuppfattningar,

och dispyterna mellan dem?” frågade jag.

”Alla de olika religionerna har samma grundläggande psykologiska innehåll – deras anhängares genomgående belåtenhet, och ett löfte om hjälp om det går illa, antingen omedelbart eller i någon avlägsen framtid, här eller i ett annat

liv. Denna kärna serveras till folk i dekorerade paket med varierande förbehåll för att uppnå ett enhetligt uppförande bland de troende, och deras medgivande att uppfylla sina plikter gentemot det fåtal som levererade paketen.” Han studerade mitt ansikte för att se om jag var med honom, såg nöjd ut och fortsatte: ”Jag hjälper folk att göra i ordning de där paketen”.

”Och du hjälper alla som kommer till dig ... vare sig de är goda eller dåliga?” inflikade Lihar.

”Jag samarbetar med vem som helst som kommer hit. Om du vill veta sanningen så gör de i ordning paketen själva. Jag är mera som en ekokammare, där de hör sina egna röster upprepas många gånger. De kommer hit och låtsas vara vilsna och förvirrade, men i själva verket är de fullt medvetna om vad de vill att jag ska säga. Och vad de vill att jag ska säga är just det som de själva skulle ha sagt om konventionen hade tillåtit dem det utan någon fara för förkastelse på grund av deras öppna deklARATION av sina önsknningar. Det är därför jag påstår att jag har alla former av *honom*,

eftersom varje form jag tillhandahåller är den form de själva gjuter.” ”Men ni har inte givit mig någon form!” påpekade jag.

”Det gör jag aldrig. Jag säger att jag erbjuder *honom* i alla former. Du måste säga till mig vilken av dessa former du vill ha, och då får du den.”

Vi var tillbaka där vi hade börjat

Han väntade inte på mitt svar. ”Jag sa att de kommer till mig och

låtsas vara vilsna; men i ditt fall *är du vilsen*, och det gör det hela onödigt tröttsamt. Jag måste inte bara förse dig med *honom*, utan också få dig att upptäcka *honom först*. Och det är en annan sak.”

”Och var upptäcker jag *honom*?” undrade jag, trots att jag trodde mig känna till svaret nu – jag hade känt igen DET.

”Behöver jag säga det till dig?” sa DET och fick sitt tysta skrattutbrott.

”Glöm inte insamlingsbössan”, var de sista ord DET sade, medan vi reste oss för att gå.

Lihar och jag vandrade under i total tystnad i nästan en halvtimme. Plötsligt stannade han och sa: ”Pappa! Om du skulle låta håret växa vilt, så skulle du verka likadan som han.”

Jag såg på pojken och log. Han log tillbaka.

Vi vände oss om båda två och kastade en blick i riktning mot kullen som vi hade kommit ner ifrån. I ett rum däruppe hade jag, liksom många andra före mig, mött det universella Alter egot, och samspråkat med DET. Där hade DET suttit sedan tidernas begynnelse, och skulle förbli där under hela evighetens utsträckning, diskuterande med varje sökare om vad den sökaren ville tro, för att slutligen skicka hem denna med en form som kunde rymma den trosföreställningen.

Jag satte händerna i fickorna och insåg att alla kontanter hade gått åt, bara returbiljetterna låg kvar där. Kanske tjockisen hade rätt trots **allt** — när vi äntligen är hemma kommer till och med biljettema att vara borta.

Sa inte DET att han trodde att allt till slut blev

ingenting; eller, var det noll?

(Ylva Hildeman & Sain Sucha)

DEN HÄRLIGA SAFTEN

En osynlig kraft drog ide hemliga trådarna, och alla hans armar och ben sköts ut på en gång. Sedan försökte han fånga någonting i luften som jag inte kunde se.

Hans huvud, som var något på sned, vaggade på hemliga lager av högsta kvalitet medan han bemödade sig om att ta in min bild med ett och trekvarts öga.

Jag undrade hur jag tedde mig inför ett ögonpar som inte hade tvättats ordentligt på flera dagar, som var belagt med lort, och som

rullade i hålor i ett, i sin tur, ständigt gungande huvud.

Hans gula tänder glimmade bakom de halvöppna läpparna. Dregel rann från vänstra sidan av underläppen och bildade en våt fläck mitt på bröstet.

En av säkerhetsbältets remmar löpte tvärsöver buken, medan den andra, som började ovanför vänsteraxeln, försvann bakom höften efter att ha

rundat överkroppen, och höll fast honom ordentligt vid rullstolen.

Han fortsatte att slänga med armar och ben, och att analysera mitt utseende, medan jag inriktade uppmärksamheten på kvinnan som följde med honom.

Hon tycktes vara ganska ung: av medellängd, med välformad kropp och ganska vackra ben. Håret var nytvättat och tillbakastruket i hästsvans. Händerna var välskötta, men de korta naglarna hade svaga svarta ränder under och utmed kanterna, vilket antydde att hon hade något slags manuellt arbete. Ansiktet verkade äldre än resten av kropp p; spindelväv hade redan börjat synas runt de yttre ögonvinklarna. Ögonen var dystra, trots sin klarhet.

Vilken livsfilosofi hon än hade, så kan knappast evolutionsläran ha ingått i den – inte med den där varelsen som vred sig orytmiskt i rullstolen.

Våra ögon möttes. Hon gav mig en föraktfull blick. Jag var lättad över att hon inte hade någon trollstav i handen; annars hade jag, med en lätt

rörelse från hennes hand, ha hamnat i rullstolen, och hennes egen 'förlängning' hade sprungit och lekt i solen.

Vi vände båda uppmärksamheten mot barnet och jag hörde henne säga: "Vi måste ta upp honom ur stolen. Sedan kan du lyfta in honom i baksätet."

Vi böjde oss mot honom.

Mina ögon hypnotiserades, munnen vattnades.

Under det tunna bomullsplagget hade hon ingen behå. Inte heller hade hon brytt sig om att belasta de två översta knapparna i blusen.

Med ens fanns tre skakande föremål inför mina ögon, av vilka jag längtade efter att hålla två och undvika det tredje, men situationen krävde att jag skulle undvika de två och ta hand om det tredje.

Det var inte lätt.

Plötsligt drabbades jag av en stark fruktan för att jag också, i brist på kontroll över mina känslor och rörelser, slutligen skulle spännas fast i en rullstol.

Jag undrade också om en utomstående

betraktare skulle ha märkt likheten mellan mina och barnets handrörelser – vår uppmärksamhet var riktad åt ett håll, medan händerna grep åt ett annat.

Hon måste också ha känt min förvirring och dess troliga ursprungsplats, och stramade upp sig lite.

Vilket drog en slöja av tunn bomull över dessa två levande, ständigt böljande kosmiska centra.

Hon lyfte också på huvudet och gav mig en snabb blick – den här gången fanns inget förakt, bara rent medlidande; men allt var inte för mig enbart.

Jag förbannade mitt tillstånd, och försökte koncentrera mig på den verkliga uppgift som var för handen.

För att lossa bältet på hans mage måste jag få upp spännet på hans vänstra sida. Jag sträckte ut armen och lutade mig över hans bröst. Doften av Charlie från hennes kropp och odören av spott från hans bröst överväldigade mina näsborrar. Det var en blandning av lukter som bara kan erfaras

sinnligt, men inte spridas som ord på ett pappersark. Alternnerande kedjor av lust och motvilja bearbetade mina nerver.

Hon fick tag i spännet och löste upp det, och gav den lösa änden till mig.

Pojken lät höra en grymtning och klöste efter mina glasögon. Genom att snabbt vrida undan huvudet undgick jag hans öppna labb, som landade på min vänsterarm och slöt sitt grepp.

Det var ett kallt, brutalt grepp med en förvånansvärd styrka. Hans naglar skar in i köttet på mig.

För att lossa hans fingrar lade jag min hand på hans.

Våra ögon låste sig vid varandra, och hans mun drogs upp i ett fult grin. Två ögon, ingrodda med nattens avlagringar, försökte fokusera mig i närbild. Hans underläpp hängde ned på vänster sida; nu visade han att han även innehade en tunga.

Jag hade börjat vända bort blicken från hans ögon när jag såg DET le därinne, och jag

uppfångade DETs skratt – jag hörde en koltrast sjunga; smaken av honung och mandlar fyllde min mun; doften av en nybadad spädbarnskropp steg upp och genomsyrade mina sinnen; solskenet värmdde.

Jag log också, men jag var inte riktigt säker på om det verkligen var DET eller bara min fantasi.

”Dra inte tillbaka handen! Låt den vara där!” sa DET, som kände mitt tvivel, just som jag skulle ta bort den.

”Vad gör du här?” frågade jag. ”Vad menar du?”

”Vad gör du i den här *företeelsen*?” utvecklade jag vidare. ”Företeelse! Vilken företeelse?” DET lät sårat. ”Han är ingen *företeelse*. Jag är här och uppfattar, observerar, lär, minns och påverkar. I en ovanlig fysisk anordning kanske ... inte fullkomlig, men känslig ändå.”

Jag hade träffat DET många gånger tidigare – barn som skrek på gårdsplanen, förtjusningen i den ungdomliga konfrontationen på lekplatsen, extatiska dansare på ett golv, lidelsefulla debattörer vid någon paneldebatt, ensliga utövare i

meditativ trans.

DET fanns alltid där. I en eller annan form tände det den gnista av lusta som aktiverade de levande varelserna till att påverka varandra genom ett direkt eller indirekt deltagande.

Likväl tycktes den där varelsen, som satt fastspänd i rullstolen framför mig, vara så långt ifrån de levande varelser som jag associerade med Livet.

Jag studerade honom igen: tio eller elva år gammal, trög, blek och osnygg. Jag tvivlade på att han kunde stå rak eller stilla.

I det ögonblicket var den enda positiva aktivitet som jag möjligtvis kunde associera med honom att han, om man kopplade hans armar och ben till en generator, skulle kunna producera ett outsinligt flöde av elektricitet. Vad ironiskt att en varelse som tycktes sakna allt slags koordinerat livsflöde skulle kunna vara en regelrätt energileverantör till andra!

Låt inte skenet bedra!" hördejag DET muttra.

"Ar du verkligen där?" frågade jag.

”Känn mig”, sa Livet.

Jag spände av i underarmsmusklerna. Genom skorpan på hans överhud sipprade DETs mildhet ut på min hud. De fem punkter som kändes avkylda under hans fingrar värmdes mjukt av DETs lindrande beröring. I hans tumme uppfångade jag pulsslagen, som vart och ett mumlade: ”Jag är här! Jag är här! Jag är här...!”

Livet var där.

Jag tittade på honom igen.

Han stirrade tillbaka.

Jag log och viskade till honom: ”Din lögnhals! Du är en bedragare. Varför detta kamouflage?”

Han log också.

DET sade: ”Nej, inte något medvetet kamouflage.”

Jag lyfte på ögonbrynen.

”Att täcka det yttre är en materiell process. Denna påbörjades i begynnelsen och fortgår synnerligen effektivt, men ibland uppstår felaktigheter också en del genom olycksfall, andra av tillfällig försummelse, åter andra av medveten

vanskötsel. Som drivkraft kan jag endast framdriva de kroppar jag får; deras effektivitet beror endast delvis på mig”, fortsatte DET.

”Men du kommer in i varje kropp i alla fall?” frågade jag.

”Jag måste ... Jag är en av urkrafterna Medvetandets tillväxt påbörjades i samma ögonblick som materiens, och jag tillhör båda. Det är två parallella processer. Man kan säga att de är som två sidor av ett pappersblad, självständiga, likväl beroende.”

”Hur fungerar det?” löd min nästa fråga. ”I huvudsak symbiotiskt.”

”Ja, men fungerar det?”

”Ja ... i huvudsak, alltså”, sade DET.

”Var inte så förtegen. Öppna dig lite”, protesterade jag.

Då skrattade Livet.

”Kroppens tillväxt är en process som omfattar materiell konsumtion av energikällor, deras ämnesomsättning i encelliga varelser i livets begynnelse, dessa cellers tillväxt och under-

håll, och i vissa fall bildandet av flercelliga organismer; bland dem de varelser man brukar ge epitetet mänskliga. Den mentala tillväxten är en process som omfattar mottagandet av begripliga sinnesförnimmelser, förståelse och därpå följande lagring av dem i form av kunskaper i den reservoar som kallas förståndet, ackumuleraodet av personliga kunskaper som förvärvas genom samspel mellan olika själar och slutligen tillämpningen av dessa kunskaper i förbindelser med andra varelser.”

”Och vilken ställning har du?”

”Jag är drivkraften bakom båda formerna av tillväxt, även om jag föredrar att identifieras med den senare.” DET funderade något ögonblick och tillade sedan: ”Den intellektuella tillväxten är fullständigt beroende av den fysiska, åtminstone under de primära stadierna. Jag kan inte existera enbart som en intelligent livskraft. Det fysiska kärilet är ett måste. Jag kan, naturligtvis, existera som en icke- eller halvintelligent fysisk varelse, men det är tillstånd av faddhet; nästan

som döden – en flöt, men utan musik. Alltså blir det min sak att, med min tvåfaldiga identitet, ta till min andra sida för att sköta om den fysiska kroppen. Ju bättre den fungerar, desto större är sannolikheten att en intelligent varelse kan samarbeta med den. Det faller sig inte alltid så. Alltför ofta växer sig det ena större än det andra, eller, ännu värre, när det ena av dem vägrar att acceptera det andras existerande identitet; dock kan de ge sken av ett balanserat växande och visa varje tecken till harmonisk samexistens. Aven motsatsen gäller – en skenbar disharmoni mellan de två, likväl ett ömsesidigt accepterande och en proportionerlig utvärdering av varandra...”

”Vi kan inte sitta här hela dagen.” Oväntat bytte DET ämne.

Jag försökte samordna mina två dimensioner.

”Vi kan inte sitta här hela dagen!” Jag hörde det igen, och insåg att orden faktiskt uttalades av damen med sorgsna ögon, oknäppt blus, utan bh men med två förödande bevis på extremt frisk fysisk tillväxt.

Ögonblickligen avbröt jag kommunikationen med DET och inriktade min uppmärksamhet på motsatsen till frisk fysisk tillväxt.

Han höll fortfarande fingret inbäddat min underarm.

Jag la min hand på hans, tryckte den ömt och föreslog DET:

”Kom så rör vi på oss!”

Han släppte taget, och försökte sedan gripa tag i mina glasögon, missade dem igen, och med en halv kullerbytta landade han längst in på rullstolen.

Jag lossade på den andra remmen också och reste på mig. Han skickade en ganska välriktad spark och träffade nästan centrum av min manlighet. Hade han lyckats, så hade jag förbannat honom i falsett för resten av livet. Jag hade aldrig kunnat gissa att pojken kunde ha varit de rullstolsbundnas karatestjärna.

”Det är bäst du tar honom från sidan”, rådde mig hans mor.

Jag tog två sidosteg och närmade mig honom från sidan. Hans huvud följde mina rörelser också,

och han försökte fastställa vilken strategi jag använde. Jag avancerade med ett snabbt steg och saktade sedan ner hastigheten när jag böjde mig mot honom. Han högg på den punkt där min hals hade varit om jag inte hade saktat ner, missade, och när hans arm föll störtade jag mig på hans ben som jag fick grepp om med högerarmen. Med vänstra handen under hans nacke lyfte jag upp honom ur rullstolen, samtidigt som jag naglade fast hans arm med bålen.

Bakdörren till taxin stod redan öppen. Jag vinklade mig för en obehindrad landning och skulle just sätta ned honom när DET sade: "Vänta ett tag. Håll mig hårt, så här!"

"Varför?"

"Det känns så skönt. Att bli hållen i famnen, att lyssna på dina hjärtslag, känna din kroppsvärme."

Jag sänkte ansiktet och kysste DET på kinden.

Han tittade upp. Förvåningen flöt i de vattniga ögonen. Jag blinkade mot honom.

Han blinkade tillbaka.

DET skrockade.

Jag skrattade.

Hon sa: ”Vad är det som är så roligt?”

Jag svarade: ”Ingenting.”

DET fnittrade.

Han skrattade.

Hon sa: ”Vad är det som pågår?”

”Ingenting, jag tror jag kittlade honom lite.” Jag var tvungen att ange någon logisk förevändning.

Jag stod där i några ögonblick och höll honom nära mitt JAG och lät DET känna mig.

Hon trodde antagligen att jag hade svårt att placera honom på sätet, så hon steg in i bilen från andra sidan och sträckte ut armarna för att ta emot honom.

Han tittade på henne och drog efter andan av glädje – jag var säker på att han inte alltför ofta hade sett henne i den ställningen, så villig att ta emot honom.

Jag satte vänster knä på sätet och sänkte honom mjukt i hennes omfamning.

Hennes armar höll honom, och mina händer,

hårt mot sin mjukhet under några långa sekunder, och placerade honom sedan på sätet.

Han tycktes vara glad.

Hon såg lite generad ut.

Jag kände hur somliga muskler styvnade.

DET sa: "Du är allt en tokig en!"

"Det visste du redan", svarade jag.

Jag försökte sätta honom tillrätta på sätet så att han inte skulle göra illa sig genom att slå emot något hårt med sina ofrivilliga svingar.

Det tycktes inte fungera.

Därför sa jag till henne: "Det blir antagligen säkrare om du sitter närmare och håller ena armen om honom."

"Ja, det är klart", sa hon med robotaktig röst, men rörde sig inte ur fläcken.

Jag stirrade på henne och väntade.

Motvilligt flyttade hon sig närmare honom och la armen om halsen på honom, och höll honom sedan i vänsterhanden.

Deras huvuden vändes mot varandra och ögonen möttes.

Hon säg honom i ansiktet med en blandning av beklagande, patos, ömhet och urskuldande.

Han mötte hennes blick med ett uttryck som avslöjade förväntan, glädje, ömhet och accepterande.

Jag återvände till sätet och väntade på instruktioner.

DET sa: ”De har inte mötts på det här sättet på flera månader.”

”Bor de inte tillsammans?” frågade jag. ”Under samma tak, men inte *tillsammans*.” Jag svarade inte, utan väntade.

DET kände min förvirring.

”Att bo under samma tak är en sak, att vara tillsammans en annan.”

”Är han inte hennes barn, hennes *förlängning*?” frågade jag.

”Han är hennes frukt, men hon betraktar honom som *slutet*.”

”Vad menar du?”

”Hon var nitton när hon fick honom. När han var två reste hela familjen till Nordafrika på semester. Där blev pojken mycket sjuk i diarré.

Traktens läkare skrev i god tro ut 'Enterovioform' – ett läkemedel som, förutom att det botar magåkommor, är känt för att ha invalidiserat tusentals barn över hela världen genom att påverka deras muskel- och nervsystem. Även om det numera inte säljs i västvärlden efter massiva protester från läkare, vilka har följts av förbud från myndigheter, så marknadsförs preparatet fortfarande i Tredje världen under många olika beteckningar. Hursomhelst tillfrisknade pojken från magsjukan, men senare förvärrades sakta hans tillstånd, och nu kan du själv se hur det står till med honom.”

”Beskyller hon *honom* för det?”

”Nej, hon beskyller honom inte medvetet – å andra sidan har hon ett existentiellt problem: pojkens far, den skurken! Han sa att han inte orkade med situationen, och med visor om hur han beklagade och ett åtagande att betala ett månatligt underhåll, vilket tvingades på honom av rätten, gjorde han sitt uttåg från hennes och

hans förlängnings liv. Hon har, å andra sidan, av konvention eller val ... val, till att börja med ... vårdnaden, och ansvaret”

”Och?”

”Nå, i början kände hon kärlek, plikt, ansvar, engagemang, och, naturligtvis, den åtföljande tröttheten.”

”Och nu?”

”Det är mest trötthet; de andra känslorna finns också, men nu måste hon frammana dem, och hon lyckas inte alltid.”

”Vad hände?” fortsatte jag.

”Det vanliga – när pojken just hade blivit invalid fanns vänner och en del släktingar till hands och hjälpte till med entusiasm. Men allteftersom tiden gick började de försvinna. Det första stora slaget kom när fadern packade sina saker, förbannade modern för hennes val av en nordafrikansk semesterort, ursäktade sitt avfall inför deras återstående vänner och slutligen flyttade till ett hem som var hälsosammare för hans framtid. Nio år betyder också tre tusen

tvåhundraåttiosju dagar, och nätter – varje dag och natt med skilda krav. Hela tiden uttömdes hennes eget energiförråd ... både fysiskt och psykiskt.”

”Och var passar *du* in här, DET?” frågade jag. För en gångs skull svarade inte Livet direkt.

”Var passar du in som *drivkraft* i en psykiskt och fysiskt utvecklingsstörd elvaårings, och en tjugonioårig, övergiven, förbittrad och utmattad kvinnas existens?” Jag hörde vreden i min egen röst.

”Jag är det som håller dem uppe.”

”Varför?” Jag spottade ut detta enda ord.

”Därför att trots alla tillfällen av smärta och utmattning, så finns det andra glädjeämnen och engagemang som livet har att bjuda dem, förutsatt att de uppfattar situationen sådan den är, och att de bryter konventionerna.”

”Men vad ska de ta sig till med dessa *tillfällen* av smärta och utmattning, som har blivit en integrerad del av *deras* liv?”

”Det är vad jag tidigare kallade 'olycksfall'.

På frågorna om varför sådana olyckor sker och vem som är ansvarig för dem, har jag inget svar, utom att mänsklig förståelse och medlidande kan spela en väsentlig roll för att begränsa, eller till och med utplåna, andras lidande i de fall då orsakerna är kända.”

”Det var inte den frågan jag ställde, DET. Jag frågade om den *smärta och utmattning* som har blivit en del av vardagslivet för dessa två människor.” Bitterheten i min röst hördes fortfarande.

”Du är arg på mig idag?” sade DET med överraskad stämma.

”Ja, och avled inte frågan!” Jag var fortfarande inte vänlig.

”Det är lättare för henne att vitalisera sin existens, eftersom större delen av hennes smärta har sin grund i konventioner, och alltså är pådyvlad. Hon behöver acceptera den nakna sanningen: Eftersom hennes egen situation inte passar inom ramarna för vad som av samhället anses som normalt, så kan hon inte vänta sig

att kunna leva efter vanliga beteendenormer. Hon måste finna modet att vara ensam, om nödvändigt. När hon en gång har lyckats identifiera sin egen faktiska existerande situation, dess begränsningar såväl som dess möjligheter, blir det lättare för henne att välja framtida förfaringssätt vad gäller hennes barns och hennes eget liv, som en viljeakt och inte bara som uppfyllandet av en plikt. Denna skillnad – acceptera en handling och dess utförande som ett personligt val, eller fullgörandet av en plikt som en opersonlig handling – är den avgörande faktor som bestämmer missnöje eller förnöjsamhet hos en människa, även om den handling som utförs är identisk i båda fallen.”

”Lättare sagt än gjort! Ska en individ verkligen klara av att göra sådana bedömningar?” protesterade jag.

”Egentligen är det inte så svårt ... allt jag ber om är en omvärdering av självsynen från en annorlunda vinkel,” sa DET vänligt.

”Förklara lite närmare”, sa jag.

”Varenda människa har i varje ögonblick av sitt liv en funktionell utvärdering av sin situation; vanligtvis är det en förvriden utvärdering, eftersom den görs med andra människors situation som referens. Ändå fungerar den, eftersom det går som en kedja av kompromisser som sammanlänkar en individ med en annan, varvid båda försöker se sig själva med den andras ögon, och alltså anpassar sig till det perspektivet och dess fordringar. Bara för att en sådan existens erfarenhetsmässigt fungerar innebär det inte att det är vad varje individ verkligen åstundar.”

”Om jag tolkar dig rätt, så antyder du att var och en borde uppfatta sin situation endast ur sin egen synvinkel?” avbröt jag DETs utläggning.

”Nej, inte bara ur sin egen synvinkel. Det skulle vara mycket trångsynt. Man måste bedöma sin situation från sitt eget perspektiv, och samtidigt från det perspektiv andra har i ett direkt eller indirekt personligt förhållande till en. Detta dubbla medvetande vi kan kalla det 'Medveten existens'- som omfattar bedömningen av en

situation både ur den personliga motivationens synpunkt och de yttre förväntningarna från andra, och sedan en växelverkan mellan dessa två synvinklar, utgör kärnan i harmonisk samexistens.”

”Och vad händer när de personliga önskemålen står i konflikt med andras önskemål?”

”Det är då kardinaldygden hos ‘Den medvetna existensen’ blir uppenbar – när en människa bedömer sig själv med andras ögon, och anpassar sig till deras förväntningar känner hon att hon nöjer sig med för lite vid en intressekonflikt. A andra sidan, när samma person utvärderar situationen från sin synvinkel och bestämmer vad ett balanserat resultat borde bestå av, uppstår känslan av att inte ta för mycket. I båda fallen kan den faktiska kvantiteten eller den uppnådda kvaliteten vara densamma. Dock är den psykologiska skillnaden mellan ett pliktskyldigt mottagande av något som kunde vara *för lite*, och det frivilliga accepterandet av något som *inte är för mycket*, det som avgör hur situationen tas emot av

psyket.”

”Du är ingen vän av det levnadssätt som präglas av samhällstrycket?”

”Jag engagerar mig i verkliga, levande varelser, inte i uppdiktade konstruktioner som är avsedda att förklara att i massornas namn har några få kontroll över desamma. Dessa teoretiska konstruktioner som omfattar allting, och ändå inte härrör från någonting, är de redskap som används av sina skapare för att bilda den ram som tvingas på individerna som medlemmar av något samhälle, för att begränsa personlig kontakt emellan dem. Nej, min herre! Varje individ är först och främst en unik varelse som existerar i sin egen värld; och det är bara genom ömsesidig växelverkan som man blir deltagare i andra varelsers yttervärld. Endast om man förlorar sin ställning i sitt eget universum kan man bli en satellit i andras universum och hamna under deras besittning. Alla dessa monarkier, republiker, länder, nationer och religioner som burar in folk inom sina gränser är samhällskonstruktioner,

avsedda att legitimera den ena individens personliga avskiljande från den andra genom att tvinga dem med våld och sedan låta dem framträda som medlemmar av en större enhet – den nyss nämnda samhällskonstruktionen. I praktiken ligger smärta och njutning på ett rent individuellt plan, även om det sunda förnuftet säger att personlig smärta kan minskas och att njutning kan ökas om känslorna delas med andra; om, och när, utbytet äger rum mellan ömsesidigt mottagliga personer.”

”Nå, vad rekommenderar du henne? eller snarare: 'Hur kan du *driva* fram henne genom existensen som en *förnöjd* människa'?" Jag ville koncentrera mig på det specifika.

”Jag ska *driva* fram henne genom *livet*, men *hennes förnöjsamhet* ligger inte inom mitt område. För att nå den måste hon, med egen eller andras hjälp, ta en överblick över sitt nuvarande läge, avlägsna det som har tvingats på henne av yttre krafter och sedan bestämma sin egen variant av positivt tänkande. Jag ska säga dig en sak! Hon tål en hel

del. Det lidande hon har genomgått de sista nio åren är enormt. Men om hon, i stället för att samtycka till att spela rollen ... som samhället kräver ... av en hängiven men förbittrad moder, en anständig men frustrerad kvinna, en religiöst moralisk men emotionellt utarmad troende, hade valt en mer liberal inställning till livet, där stelbentheten i det sociala beteendet hade mjukats upp till förmån för mera flexibla och praktiska lösningar, så hade livet, utan att hon behövde vara en oetisk människa, förefallit henne mycket färgrikt.” DET tycktes ha en orubblig vilja att hävda att det, mitt i allt kaos som svallar omkring var och en, finns plats och tillfällen för förnöjsamhet och njutning i det dagliga livet.

”Och han då? Som du sa tidigare är det lättare för henne, efter- som hon synbarligen är fysiskt och psykiskt frisk. Hur löser han, med sin definitivt förvridna kropp och troligen defekta psyke, *sina* individuella problem?” Min envishet svarade mot DETs orubblighet. ”Han är ett specialfall. Han kunde ha varit ett misstag i

utvecklingsprocessen och, kunde alltså erfordra en annan inställning, men i det här speciella fallet är han en produkt av samhällets vanskötsel: han är dels ett offer för girigheten hos den minoritet av människorna som av vinstintresse inte har slutat marknadsföra ett okänt djävulskt preparat, och dels är han ett offer för majoriteten, som trots vetenskap om de negativa effekterna av sådana preparat, har tillåtit försäljningen av dem att fortsätta i världen. Sålunda samtycker båda parter till invalidiseringen av mängder av barn. Därför måste hans omhändertagande anses vara en samhällelig plikt.”

”Detta besvarar fortfarande inte min fråga. Vad kan *han* göra för att lösa *sina problem*?”

”Han *håller på* att lösa sina problem så gott han kan. Ditt handikapp är att du fortsätter att se *hans* svårigheter ur *din* synvinkel. Det är inte så han ser dem. Det enda sätt att leva som han konfronterar är det han har. Hans uppfattning och mottagande av smärta och nöje måste ses från hans synpunkt. Det innebär inte att han upplever dessa starkare

eller svagare än någon annan. Inte heller menar jag att han inte klarar att fullt inse de uppenbara skillnaderna mellan honom och majoriteten av andra människor som omger honom. Men efter att ha lagt märke till alla dessa skillnader och likheter kan man dra slutsatsen att det som har betydelse är hur folk behandlar varandra. Hurdant det yttre än är, så är de grundvillkor som består det mänskliga sinnet med glädje och sorg desamma. Under normala förhållanden har det mänskliga djuret utvecklat ett system där man tillgodoser varandras behov på det individuella eller kollektiva planet, där olika tjänster utväxlas ömsesidigt. Problem uppstår när massor av folk tvingas samman i små områden i moderna städer och sedan tvingas att leva i isolering i oansenliga bås. Denna mängd ger sken av gemenskap, men i själva verket är det föga utbyte mellan medlemmarna i dessa svärmar. Åh! Förlåt mig. På något sätt lyckas jag alltid hamna på sidospår när jag talar med dig. Var var vi?" frågade mig DET plötsligt.

”Du berättade för mig hur han kunde lösa sina problem,” svarade jag.

”Ja! Som jag sa löser han dem på sitt eget sätt. Vad som egentligen behövs i det här fallet är kollektiv hjälp som andra samhällsmedlemmar måste ombesörja för att minska hennes börda; för hon är inte ansvarig som individ för den olycks- händelse som har hemsökt hennes barn.”

Jag tittade i backspeglarna på det par där den ena var individuellt ansvarig för att lösa sina problem medan den andre dessutom var ett samhälleligt ansvar.

De satt fortfarande i samma ställning som jag hade lämnat dem i – hans vänstra hand i hennes högra, och med sin andra strök hon honom varsamt över kinden.

Jag hade en känsla av att han log.

Mina läppar formade sig till ett: ”Vi kan inte sitta här hela dagen”, även om jag tyckte mig höra ett eko.

Hon lyfte sakta sina ögon från hans ansikte

och mötte mina i spegeln. Med ett underskönt, mystiskt leende sade hon: ”Nej, vi behöver inte det. Jag tror inte vi ska åka någonstans.”

”*Inte åka någonstans?*” Jag kunde inte tro hennes påstående.

”Nej. Jag var på väg att lämna honom till ett rehabiliteringshem för behandling, men han ser så glad ut när han sitter nära mig att jag inte vill skiljas från honom just nu.”

Detta satte punkt för vad nu den där resan hade kunnat vara värd för mig.

Jag vände stilla ansiktet mot henne med ett frågande uttryck.

Hon bibehöll sitt mystiska leende och sa: ”Jag känns så hett och du har väntat så länge. Om du kommer upp kanske jag kan bjuda dig på härlig saft och någonting till.”

Ett glatt leende exploderade i mitt ansikte. Jag drog ut min tändningsnyckel och sade henne sedan att jag gärna skulle komma upp, och avnjuta hennes härliga saft och *någonting* till.

(Ylva Hildeman & Sain Sucha)

Möte med DET

av

Sain Sucha

ISBN: 978-91-96620-56-1

9 789186 620561